

DE NÆRINGSDRIVENDES FRONT: (Fortsatt fra forrige nr.)

Dette var tilfelle med lagene, tannlagene, dyrelagene, apotekerne, ingeniørene, arkitektene og alle slags kunstnere. Dermed var Quislings første forsøk på å la ge riksting og forbund med tyskerne falt i fisk.

Etter dette sto det i våre bære en mulighet igjen for Quisling. På ruinene av Norges Arbeidsgiverforening, Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon, Norges Handverkerforbund, Norges I. distrikforbund, Norges Handelsstands Forbund, Norges Lederforbund samt jordbrukets, skogbrukets og fiskernes organisasjoner var det hans hensikt å søke hele landets næringsliv, arbeidere som arbeidsgivere innordnet i et stort Norges Arbeidssamband, hvor den diktatoriske ledelse skulle betros minister Lippestad. Det kunne det bli likevel kanskje skjedde et grunnlag for rikstinget. Alt tyder på at planen skulle vært satt i verk i mai d.s., med vedtakelsen av en arbeidslov. Men etter å ha sett skipsredernes faste motstand, veget Quisling ikke å ta risikoen for et nederlag også på "arbeidsfronten", så meget mere som tyskerne ville ha ro på arbeidsplassene.

Redernes opptrøden fortjener noen ord for seg. Det var ved lov av 19. mars i år at man forstod seg overfor dem. Som svar på angrepet sendte praktisk talt alle norske redorer ved sine styrer Sjøfartsdepartementet følgende skrivelse, datert 29. april:

"Da våre selskaper ved Ministerpresidentens lov av 19. mars d.s. er pålagt å stå tilsluttet det nye Norges Rederforbund, vil vi overfor departementet få framholde at det oppløste Rederforbund utvilsomt hadde næringsmessige og faglige interesser å vækta. Med sine lover og de av medlemmene selv valgte tillitsmenn ga forbundet medlemmene den følelse av sikkerhet, som er nødvendig for et fruktbart og landsgavnlige arbeid mellom rederne.

Da dette grunnlag nå er borttatt, kan det nye Rederforbund ikke ansees som representerende næringsen, hvortil vi ikke kan være med å ta ansvaret for forbundets virksomhet."

Ved å stå samlet, ved at ingen sviktet, klarte rederne å holde stillingen, akkurat som de andre grupper av nordmenn som hadde vært angrepet. Vårt eneste våpen, samholdet i motstand, har hittil alltid ført til seier.

Selve skrivelsen fra rederne forekommer oss å være et venster på saklig og nøktern tilbakevending av et nazifiseringsforsøk, et eksempel til etterfølgelse også i selve utforming. - Redernes klare svikning ga herr Lippestad litt å tenke på sammen med alle de andre nederlag som forrederne hadde hentet seg i vintermånedens

Omkring 1. juni besluttet man seg derfor til å gå mere forsiktig til verks og fortrinnsvis forsøke seg med i samstedt mot enkeltheder eller en enkelt næringsgren ad gangen, idet man skulle avbryte sin taktikk og graden av inngrepet etter den ventede motstands antakelige styrke. De minste vanskeligheter vektet man seg å løse bank- og handelskretser, hvor ombudsmannen for næringslivet, direktør Alf Rønne påberopte seg sine erindringer fra de tiltak han for sin del hadde foretatt. En rederegjørelse som herr Whist har gitt i sitt P.M. om disse forhold inneholder nokskillig av interesse.

De første ofre for den nye taktikk skulle skipsrederne og Norges Industriforbund være. Men herr Lippestad regnet skammelig feil. - Den samme rask løsning som skipsrederne hadde inntatt i april, viste seg også i juni, etter at de personlige rettsstridige krav om å avsluttes, sjøfolkene og deres innsats. Samtidig fikk og industriforbundets forlangte nazistene utrykkelig som adm. direktør i Industriforbundet, sammenkalde den nye president, direktør Brunns, forbundets hovedstyres utvalgte medlemmer enstemmig avviste kravet, idet samtlige erklærede i tilfelle å ville nedlegge sine verv.

Hvor betydningsfull denne næringslivets holdning har vært, behøves ikke nærmere å påpekes. Sammen med andre deler av vår nasjonale front har næringslivets menn bidratt til å skape det virkelige og sanlede nye Norge av i dag, det folk vis vopnløse kamp stadig blir framholdt som eksempel for andre, og takkert være denne kampen er forrederne blitt satt på plass og hans skammelige planer foreløpig umuliggjort.

Men for den enkelte næringsdrivende har det vært av avgjørende betydning at han har veget seg mot å bli innlemmet i apenbare eller kamuflerte samband. Var man først uten protest blitt stående som sambandsmedlem, ville man nepet snart ved trusler og bekkert, formueskonfiskasjon og bli blinset enkeltvis for å stå som sambandets tillitsmann og derved i forsterket grad følt skammen når sambandets navn var blitt oppført under de best landsforredereske opprop og resolusjoner. Men heller ikke den som foreløpig ville sluppet den gapestokken å være tillitsmann, ville det kommet til å mangte anledninger hvor de ville blitt trosset sammen til feiring under hirdoppsyn. Men næringslivets menn skulle også ta seg i vare for den minste på de lokketeoner hvorved det lykkes herr Gude å bevare styret i Oslo Handelsstands forening til å fortsette sine verv, og dermed tilsynelatende skille lag med sine kjempende landmenn.

Vi skjønner ikke rettore enn at næringslivets menn fortsatt bare har en vei å gå - den som Norges Handelsstands forening tillitsmann Erling Steen og Paul Frank har klart å uttrykke for. Vi vil ikke under noen omstendighet trengt å bryte herr Quislings politiske spill for å holde seg ved makten. Overlor et hver av oss som syar gi han en folkeavstemning som er god nordmenn verdig. Han skal ha rett i det materialistiske syn hans, ofte har gitt uttrykk for, ikke å overlor næringslivets menn, at den tar han nok bukt med, for de varer ikke mere noen innsats, de er alt for redd for å risikere sine forretninger og sine penger. La oss næringsdrivende vise han at vi ikke er til sinns å gå mindre raskt i likhet med rederne har tatt kampen opp eller har forberedt seg på å ta den for den samme linje. Over alt gjelder det bare en ting: å holde ubrytelig sammen. Da er resultatet over alt det samme: forrederne er for få til å greie seg.

vvv vvv vvv
GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

R

LONDON - NYTT.

1. september 1942.

2. art.

Nr. 338.

Nyhete fra London 31/8, kl. 19,30.

DET FJERNE ØSTEN: Australiske elitetropper, støttet av amerikanske og australske flyavdelinger har spredt de japanske invasjonstropper i Milnebukta på sydøst-Ny Guinea. - Et sarkommuniké i dag fra general Mc.Arthurs hovedkvarter i Australia melder at japanerne har lidt svære tap og at alle deres forsyninger og utstyr, deriblandt tanks, falt i australiernes hender. I kommunikéet heter det: Fienden vil meget snart bli drevet ut av Milnebuktområdet. Australiske elitetropper under generalmajor Mandys dyktige kommando og med kraftig støtte av amerikanske og australske avdelinger har drevet fienden tilbake inn i det trange pass på halvøya nord for bukta, hvor de hurtig blir tilintetgjort. - General Mc.Arthurs kommuniké påpeker at japanernes landing i Milnebukta var et nytt skritt i deres plan om å erobre Port Moresby. Planen gikk ut på å drive de alliertes Mayne flanker tilbake ved et overraskende angrep på Milnebukta. Australierne forutså denne planen og laget i hemmelighet stillingen om til et sterkt befestet punkt. Japanerne gikk i fellen med alvorlige resultater for dem.

Kineserne kjemper nå i forstedene til Nanchang, hovedstaden i Kiangsi-provinsen. Denne by har vært japanernes hovedbasis i dette område siden den falt i deres hender for 3 1/2 år siden. I naboprovinsen, Chekiang, like syd for Shanghai, presser også kineserne fra Chuochien, som de inntok i forrige uke. Chuochien er kjent for å ha den største flyplass i det fjerne østen.

Om den amerikanske luftstyrke i Kina, skriver "Times": Den er liten, men den er kraftig, og før den kom hadde japanerne herredømme i luften, men nå må japanerne enten finne seg i å bli slått eller også få tilsendt forsterkninger fra andre deler av den vidstrakte front, hvor de kunne trenge like hård, f.eks. Salomonøyene og Ny Guinea.

MIDTØSTEN: Dagens kommuniké fra Kairo melder om nye vellykkede angrep på fiendtlige forsyningslinjer både til lands og til sjøs. Natt til søndag bombarderte britiske og amerikanske fly havnen og dokkanleggene i Tobruk og landingsplasser øst for Marsa Matruh. - Til sjøs har britiske bombefly og torpedoførende fly oppnådd treff på fiendtlige skip på kysten av Syrenaika. 2 av dem ble satt i brann. Et annet sted ble dessuten en stor transport angrepet med kanon-åg gevarild. - Disse kraftige luftangrep natt til søndag kom etter et flåtebombardement av tyske verksteder og forsyningssteder i El Daba lørdag morgen. - Til lands har britiske patruljer hatt trefninger med fiendtlige arbeidsavdelinger natt til søndag. Det var en del luftvirksomhet over El Alamein søndag. 3 Messerschmidt-fly ble skutt ned og andre skadet. - 2 tyske stupbombefly ble ødelagt i natt. - I løpet av det siste døgn har Maltes forsvarere ødelagt 13 tyske og italienske fly.

RUSSLAND: De russiske tropper foran Stalingrad står overfor nye tyske forsøk på å bryte gjennom til Volga og selve byen. Det russiske kommuniké i dag sier at de russiske tropper har vunnet en del terreng nordvest for Stalingrad. Den tyske overkommando påstår at i sydvest har framskutte tyske tropper brutt gjennom de russiske linjer og er nå bare 25 km. fra målet. Stalingrad selv er på ny blitt kraftig stupbombet for å forsøke å bryte moralen hos de russiske tropper ved fronten, som klorer seg fast til sine stillinger og foretar motangrep der det er mulig. V.Böck forsøker desperat å adlyde Hitlers ordre om å ta Stalingrad for en hver pris.

På samme tid over den røde armé et sterkt press på tyskerne 1.000 km. lenger nord ved Resjev, den tyske festningen på Midtfronten. Russerne har her besatt en fiendtlig flyplass og fortsetter framrykningen mot sterke tyske forsvarsverk. Også andre steder på midtfronten, vest for Kaluga, har den røde armé hatt en del ny framgang over halgen. - Den tyske øverstkommanderende i Resjev, og Viazma-avsnittene har gitt sine soldater ordre om at de må kjempe med en slik kraft at Wehrmacht ikke behøver å forskyve tropper fra syd.

VED KONGELIG RESOLUSJON er det norske krigskors blitt tildelt 11 norske sjømenn. - Krigsmedaljen er blitt tildelt 312 norske sjøfolk, en norsk salongvakt og en britisk og en belgisk sjemann.

vvv vvv vvv

ERKLÆRINGEN OM MENNESKERETTIGHETENE:

For leden dag var det 153 års dagen for erklæringen om menneskerettighetene. Den 26. august 1789 begynte nemlig den franske nasjonalforsamling de forhandlinger som resulterte i dette historiske dokument, som ga uttrykk for den franske revolusjon og var inspirert av den amerikanske uavhengighetserklæring. Senere generasjoner har anerkjent denne høysinnede erklæring om frihet og rettferdighet som en av hjørnesteinene i den moderne sivilisasjon.

I erklæringen om menneskerettighetene, som de allierte nasjoner kjemper for i dag, heter det:

Mennesket er født fritt og skal leve i frihet med like rettigheter. Sosial forskjell kan bare bli skapt i samfundet i samsvar med livets individuelle for- tjenester. Målet for all politisk virksomhet er å bevare menneskets naturlige rettigheter, og disse rettigheter er frihet, eiendomsrett, sikkerhet og rett til motstand mot undertrykkelse.

All suveren myndighet tilhører folket. Ingen enkelt gruppe eller individ kan utøve noen myndighet som ikke kommer fra folket.

Frihet består i adgang til å gjøre det som ikke skader noen. Utøvelsen av menneskets naturlige rettigheter har ingen grense, undtagen de som sikrer alle samfundets medlemmer de samme rettigheter, og disse grenser kan bare bli fastsatt ved lov. Lovens eneste virksomhet er å kontrollere en hver virksomhet som er skadelig for samfundet. Ingen virksomhet som ikke er forbudt ved lov kan bli beskåret og ingen kan bli tvunget til å gjøre det som ikke er bestemt ved lov. Loven er uttrykk for den alminnelige vilje. Alle innbyggere har rett til å delta personlig eller ved sin representant ved fastsetting av loven. Den må være den samme for alle, enten det er beskyttelse eller straff.

Alle innbyggere er likestilte og har rett til, å få adgang til offentlige stillinger i samsvar med sin dyktighet, og det må kun tas hensyn til deres verdi og begavelse.

Intet menneske kan bli ankalget, arrestert eller fengslet uten medhold i lov, eller etter den framgangsmåte som er fastsatt av loven. De som tilskynder, tilråder, utfører eller forårsaker utførelse av egenmektige forordninger må straffes men en hver innbygger som blir grepet eller innkalt i lovens navn, må adlyde og bli blikkelig. Ved å nekte, utsetter han seg for straff. - Ingen kan bli straffet uten i kraft av en lov fastsatt og offentliggjort før forbrytelsen fant sted. En hver mann skal betraktes som uskyldig inntil han er blitt dømt skyldig. Hvis det er nødvendig at han blir arrestert, skal en hver håndhat som ikke er berettiget for å holde ham under arrest være forbudt ved lov.

Intet menneske skal bli forfulgt på grunn av dets meninger, religiøse eller andre, så lenge som hans uttalelser ikke forstyrrer den offentlige orden. En av de mest verdifulle av menneskets rettigheter er friheten til å meddele sine tanker og meninger. For fremtiden skal en hver innbygger ha rett til å si, ytre og offentlig utføre hva han vil, så lenge han ikke misbruker denne rett, i tilfelle fastsatt av loven.

For å garantere menneskets rettigheter er det nødvendig å danne en vaktstyrke. Denne styrke er dannet til fordel for alle og ikke til spesiell bruk for den som den er ansvarlig for. - Til vedlikehold av denne offentlige styrke og til administrasjonsutgifter er felles bidrag nødvendig, og dette må bli likelig fordelt på alle innbyggere i samsvar med deres betalingsevne.

En hver innbygger skal ha rett til å undersøke nødvendigheten av dette felles bidrag og dets anvendelse, enten personlig eller ved hans representant. Samfundet har rett til å forlange forklaring om virksomheten til en hver av dets tjenere. Intet samfund hvor disse rettigheter ikke er garantert, kan sies å ha rett til støtte.

Eiendom er en ukrenkelig og hellig rett og ingen kan bli berøvet sin eiendom uten at offentlig nødvendighet tydelig krever det, og selv da må det bli gjort under løfte om en rimelig erstatning i fremtiden. - Slik slutter erklæringen om menneskets rettigheter som ble fastsatt for 153 år siden. -

VVV VVV VVV

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT.

Nr. 339.

2. september 1942.

2. årg.

Nyhete fra London 1/9-1942, kl. 19,30.

RUSSLAND: I det russiske middagskommuniké heter det at 4 tyske angrep ble slått tilbake nord for Stalingrad. Det tyske infanteri led store tap og 36 tyske tanks ble satt ut av spillet. Sydvest for Stalingrad hvor tyskerne har rykket fram langs jernbanen fra Kotelnikowo har russerne trukket seg tilbake til nye stillinger etter bitre kamper. På den nordlige fløy er de fiendtlige styrker som angriper Stalingrad igjen drevet på flugt, i nærheten av Kletskaya i Don-buen. De siste meldinger fra Moskva går ut på at 3 befestede tyske punkter til i Resjevområdet på midtfronten er blitt erobret.

I Vest-Kaukasus har russerne satt i gang et motangrep sør for Krasnodar og har gjenerobret en landsby. Det ser ut til at tyskerne her hadde knapt om olje. De har omdannet sine tanks til forter og det viser at russerne fullstendig har ødelagt oljefeltene i Maikop.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommuniké fra Kairo gir siste nytt om slaget i Egypt. Tidlig i går morges nærmet sterke fiendtlige kolonner seg de alliertes stillinger i det sydlige avsnitt, heter det her. Våre styrker tok kampen opp, og slaget fortsatte i dette område hele dagen. - Et fiendtlig angrep i det midt- re avsnitt tidlig om morgenen ble slått tilbake. - Våre landstridskrefter skjøt i løpet av dagen ned flere fiendtlige fly. - I det britiske kommuniké heter det videre at jagerfly i går skjøt ned flere fiendtlige fly og ødela mange på bakken. 2 Junker 57 ble skutt ned over havet.

DET FJERNE ØSTEN: Australiske og amerikanske styrker tar seg nå av restene av de japanske tropper som gikk i land i Milnebukta i forrige uke.

Kinesiske styrker nærmer seg det viktige japanske støttepunkt Kinwha, hovedstaden i Chekiangprovinsen. Japanerne er nå blitt drevet bort fra hele den sydlige del av Chekiang-provinsen og de er fremdeles på retrett. På veien til Kanton, lenger syd, har kineserne gjenerobret 2 byer til.

Det blir meldt offisielt fra Tokio i dag at den japanske utenriksminister er trådt tilbake.

POLEN: For 3 år siden i dag angrep tyskerne Polen. Hitler hadde begynt en ny krig mot sivilisasjonen. Den britiske utenriksminister Anthony Eden sa i sin hilsen til den polske ambassadør i dag: Det eksempel som er satt av det polske folk under den ubarmhjertige undertrykkelse hjemme og dets ledere og vepnede styrker ute, er en inspirasjon for alle frihetselskende folk i verden. Kjempende i rekken av de forente nasjoner er Storbritannia og Polen forpliktet til å fortsette den felles kamp inntil den dag da seiren gjenreiser Polens storhet og folkets frihet. -

Den polske utenriksminister, greg Razinski, sa i en tale i den britiske kringkasting i dag: Polen kunne ha grunn til å vakle, men det er en kjensgjerning at det polske folk ga et enstemmig svar ved uten nølen å velge kampen og selvoppofrelsens tornede vei. Og Polens beslutsomhet ble ikke frugtløs. Så snart det grep til våpen fant det ved sin side en stadig voksende skare av medkjempere som deler de samme idealer og vilje.

De polske flygere har et rulleblad av tjenester for de forente nasjoner som de har god grunn til å være stolt av. I dag feirer den første polske jagereskadr som tjenestegjør under det britiske flyvåpen sin annen fødselsdag. Siden det ble opprettet den 1. september 1940, har dens flygere skutt ned 187 tyske fly. Som "Times" skriver i dag: Polen er i lenker, men dets sønner er fremdeles i krig.

DET BRITISK-NORSKE INSTITUTT ble åpnet i London i ettermiddag. Instituttet er skapt av den norske regjering og britisk council som et møtested for nordmenn og briter, med det formål å fremme innbyrdes forståelse mellom de to folk.

VVV VVV VVV

Vi glemmer ikke så lett disse dagene før 3 år siden. Alt var blitt gjort for å prøve å avverge krigen. England og Frankrike gjorde intense forsøk på å få i stand en megling for å hindre et væpnet angrep på Polen. Aksemaktene og paven og Roosevelt appellerte til Hitler, og Polen gikk med på en hver form for megling. Hektiske dager. Den britiske ambassadør fløy fram og tilbake mellom Berlin og London.

I dag, den 30. august for 3 år siden, hadde ambassadør Henderson et meget dramatisk møte med Ribbentrop. Den tyske utenriksminister leste opp på tysk et langt dokument i 16 punkter i en så rivendende fart at det ikke kunne oppfattes. Det ble betegnet som Tysklands forhandlingsgrunnlag overfor Polen. Henderson ba om å få en kopi av dokumentet, men det ble nektet ham. Ribbentrop var heller ikke villig til å ta imot den polske ambassadør. De 16 punkter var ikke blitt meddelt Polen. Henderson vendte tilbake til ambassaden med den overbevisning at et hvert håp om å bevare freden var ute. Utviklingen fulgte Hitlers timeplan for den nye verdenskrig.

Allerede den 1. sept. marsjerte den tyske armé inn i Polen og Luftwaffe begynte sin jakt fra luften mot Polens befolkning. Den 3. sept. var England og Frankrike i krig med Tyskland. Hadde det i det hele tatt vært noe håp om å avverge krigen? - Ja, hvis Hitler hadde kunnet få sette sin vilje igjennom uten krig, som i München, det var den eneste muligheten. Det ble heldigvis ikke noe av det. Den engelske garanti til Polen, i tillegg til den franske, gjorde det klart at Hitler ikke lenger kunne regne med at selvoppgivelsen rådet innenfor de vesteuropeiske demokratier.

Etterpå så alle at Europa burde satt seg til samlet motverge lenge før. Men så kraftig var fredsviljen, så stor var viljen til å prøve alt for å avverge krig, at man til og med lot som man trodde på Hitlers forsikringer om at den evige fred ville være sikret, hvis han bare fikk oppfylt det aller, aller siste og eneste ønskemål han hadde i øyeblikket.

De siste par år før den 1. sept. 1939 er det mest tragikomiske avsnitt i verdenshistorien. 4 måneder før han satte verdenskrigen i gang, og kort etter at han hadde satt en strek over München, og marsjert inn i Tsjekkoslovakia, sa Hitler at ingen stat noen sinne ville bli berøget noe av det som hørte den til. Jeg har aldri skrevet en linje eller holdt en eneste tale hvor jeg har gitt uttrykk for en holdning som står i strid med mine handlinger, sa han. - Nei, det har vært en absolutt konsekvens i alt det han har sagt og det han har gjort. Han har sagt at det som han vil slå kloen i, det er hans og med rette. Hvis man betviler det, erklærer han at han må gå videre, og med rette. Hvis man forsikrer at en grense er ukrenkelig og et fredsbrudd er utenkelig og hvis han i den forbindelse nevner evigheten og den allmektiges bistand, så betyr det at evigheten varer akkurat så lenge som Hitlers tålmodighet, d.v.s. krigsforberedelse varer, og at den allmektige er hans dobbeltgjenger. Den som forstår Hitler rett, vet at i hans munn potensseres sannheter ved å bli uttrykt som krystallklar løgn.

En hver kringkaster, f.eks. kringkasteren i Oslo, har liggende et glimrende bevismateriale med henyn til forspillet til verdenskrigen. I framtiden vil det bli en sport å sette sammen utdrag av disse taler. Chaplin har med sin geniale fantasi ikke kunnet skape en mer usannsynlig ridder av den mysteriske skikkelse, enn originalen selv.

Den 1. sept. var Riksdagen innkalt for å applaudere meldingen om at nye herlige dager var opprullet for krigsmakten. Skulle det hende meg noe, sa Hitler, så skal partikamerat Göring etterfølge meg, og hender det ham noe, så skal partikamerat Hess etterfølge ham. - Hendingene kom i omvendt orden. Noe ganske uventet hendte først Rudolf Hess, som bragte seg selv i sikkerhet i England. Deretter ble Göring stillet i skyggen av Himmler, og nå som for 3 år siden har partiet sine store bekymringer. Det var en viss undertone når Göring talte om Himmlerfronten. - Like før hadde Hitler funnet det nødvendig å innsette seg selv som høyeste dommer og rette de mest demonstrative advarsler til domstolene. - (Fortsettes i neste nummer.)

v v v v v v v v v
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyhetene fra London 2/9-42, kl. 19,30.

VESTFRONTEN: En stor styrke av britiske bombefly gjorde i går et konsentrert angrep på Saarområdet. Dagens kommuniké fra luftfartsdepartementet sier at angrepet var meget vellykket. Været var godt og målene kunne tydelig sees. 3 britiske fly savnes. - Dette er annen gang i løpet av en uke at Saarområdet angripes. Den tyske luftvirksomhet over Storbritannia var meget liten. Noen få bomber ble kastet ned over Nord-England. I morges ble 2 Fockler Wulf 190 skutt ned over sydkysten av England av britiske jagerfly.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika har aksens framstøt tiltatt i heftighet og et stort tankslag raste i hele går mellom Heimeleset, utgangspunktet for aksens angrep og Ruweisathøydedyret som ligger lenger nord. Under det første angrepet ble aksens panseravdelinger stanset ved de britiske minefelter. De dro så i nordøstlig retning for å prøve å finne svake punkter i det allierte forsvar. - I skumringen mandag kveld angrep britiske, sydafrikanske og amerikanske bombefly, støttet av marinefly med godt resultat mål i slagområdet og landingsplasser mellom Matruh og Daba. - Til tross for sandstorm ble det foretatt operasjoner av stort omfang over slagfeltet i går. Vår bombing var intens og nøyaktig. Minst 2 store formasjoner Stuka-fly ble angrepet av våre jagerfly og fienden ble ved flere høve tvunget til å kaste sin bombelast over bord på må-få. I dagens løp ble minst 6 fiendtlige bombefly og 5 jagerfly ødelagt, og over et dusin ble skadet. - I en melding fra fronten heter det: Amerikanske styrker spiller en betydelig rolle i dette nye ørkenlaget. Sammen med de britiske panseravdelinger er det amerikanske tankavdelinger i større tall enn noen sinne før, og i luften har amerikanske flygere kastet seg inn i slaget med middels store og svære bombefly og jagerfly. - Fienden har i alt 13 divisjoner til sin rådighet. Herav 4 tyske og 9 italienske. Det er også tyske og italienske fallskjermavdelinger i Egypt.

RUSSLAND: Slaget om Stalingrad fortsetter og begge parter foretar ustanselig angrep og motangrep. I tilleggskommunikéet fra Moskva i dag heter det at det pågår heftig kamp sydvest for byen med fiendtlige tankavdelinger som har brutt igjennom. Nordvest for Stalingrad, der v. Bock setter inn sitt hovedangrep har russerne avslått fornyede tyske angrep. På et sted trengte fiendtlige tropper inn i de russiske forsvarslinjer, men ble kastet tilbake til sine opprinnelige stillinger ved et motangrep i flanken. På et annet sted falt fienden i en felle og mistet en del tanks og kanoner. - Mens v. Bock anstrenger seg til det ytterste for å gjennomføre sine to angrep mot Stalingrad, øker Timosjenko presset vest for Don og i Kletskaya-området, og truer på det vis venstre fløy av v. Bocks styrker. En italiensk divisjon har allerede fått en kraftig medfart og er tvunget tilbake. Moskva-kringkasteren sa i dag at tyskerne er nødt til å sette inn reserver direkte fra marsjen, for å skaffe italienerne forsterkninger.

På Kaukasusfronten har tyskerne forgjeves forsøkt å nå fram til den russiske marinehavn Novorossisk og til oljefeltene ved Grosnyj. På den vestre del av fronten kjempes det fremdeles syd for Krasnodar og en rekke fiendtlige angrep er slått tilbake. - Dagens kommuniké fra Moskva bringer nye meldinger om den russiske offensiv på midtfronten. En rekke bebodde steder er blitt tatt og tyskerne led store tap. - Moskvakringkasteren opplyste i dag at tyskerne i løpet av 15 måneders kamp har mistet 3 ganger så mange tropper som de hadde da krigen begynte.

DET FJERNE ØSTEN: Dagens kinesiske kommuniké melder om ny framgang for kineserne i nærheten av Kinwha, syd for Shanghai. Den kinesiske regjeringens målsmann i Chungking uttalte i går: Japans oppgående sol har allerede passert middagshøyden og Japan er nå gått over fra offensiven til defensiven. -

De allierte styrker på Ny Guinea har angrepet japanerne som prøver å bryte seg gjennom til Port Moresby. Japanerne angriper med øket styrke og kampene har derfor tiltatt i heftighet.

OFFISIELLE TALL OM aksemaktens skipstap i Middelhavet viser at de allierte har senket eller skadet over 2-1/4 mil. ton. Bare i år ble det senket 548.000 tonn.

EN KONVOY TIL med kanadiske tropper har krysset Atlanteren og er kommet vel fram til Storbritannia. Den beste hovedsakelig av tankmannskaper, men det var også med hundrevis av fullt oppvæde flygere og ellers forsterkninger til den kanadiske hær.

v v v v v v v v v

En tale av Goebbels og en artikkel i *Völkischer Beobachter* var også meget påfallende; - I 1918 ble ikke Tyskland slått på slagmarken, men på hjemmefronten. Det nasjonalsosialistiske Tyskland er fast bestemt på å hindre for en hver pris, at begivenhetene fra 1918 gjentar seg, skrev *Völkischer Beobachter*. Disse ordene var aldri blitt skrevet hvis ikke alvorlige bekymringer hadde gjort dem aktuelle.

Og for noen få dager siden utnevnte Hitler en justisminister med et uhyggelig mandat. Han valgte lederen for den såkalte folkedomstol, en mann som har mange tusen dommer og utallige vilkårlige henrettelser på sin samvittighet. Hitler forlener denne beddel med makt til hensynsløst å avsi dommer.

Man påstår å ha oversikt over hvor Tyskland står etter 3 års krig uten å ta med dette avslørende bilde av utviklingen på Hitlers indre front, og man får et inntrykk av hvor lang vei Tyskland under Hitler har tilbakelagt bort fra rettssamfundet når man tar for seg den erklæring om menneskerettighetene, som ble vedtatt av den franske nasjonalforsamling i slutten av august 1789, og som alle siviliserte land har bygget videre på. -

Menneskene er født frie og skal leve som frie menn med like rettigheter. Det politiske arbeides mål er å sikre hver mann mot overgrep. Ingen kan utøve noen myndighet uten å ha fått den av folket. - Loven skal være et uttrykk for folkets frie vilje, og folket skal selv gi lovene og de skal være like for alle. - Ingen kan bli holdt i fengsel uten lov og dom. - Ingen kan behandles som skyldig før han ved lov og dom er kjent skyldig. - Ingen skal forfølges for sine meningers skyld. - Hver borger kan tenke og tale fritt. - Politiet skal verne om menneskerettighetene. - Alle borgere skal kunne kontrollere hva statens utgifter blir brukt til, og samfundet kan kreve sine tillitsmenn til regnskap. - Det samfund som ikke garanterer slike rettigheter har ingen virkelig forfatning. - Slik led de enkle bud som flere land for halvannet hundre år siden ga seg selv og overleverte til nye slekter.

Den verdensbrann som Hitler tændte for 3 år siden, den begynner mer å mer å slå innover. Tyrannens eget rike får oppleve hva det vil si å bli herjet fra luften. Tyskland kom igjennom verdenskrig nr. 1 med sitt eget territorium og sine egne hjem praktisk talt uberørt av fiendtlige våpen. Nå føler og vet tyskerne at det vil bli hamret nådeløst videre med stadig større voldsomhet og at tyskerne er ute av stand til å hindre det. Hver tysker ser at det eneste Hitler har sådd er HAT, og at det eneste det tyske folk høster, det er alle frie folks faste vilje til å vinne friheten igjen for en hver pris. -

v v v v v v v v v

ARNE ORDINGS UTENRIKSKRONIKK 1/9-1942.

Den annen verdenskrig har vart i 3 år og har bragt oss nederlag og skuffelser og ingen kan for øyeblikket si når den vil slutte. Og allikevel, hvis vi ser på utviklingen i sammenheng, har vi meget å være taknemlig for.

Tyskland hadde et veldig forsprang. Grunnlaget var lagt alt i Weimar-republikken. Landet var blitt avvepnet, men det var på mange måter en fordel å bygge opp en helt ny krigsmakt. Det betød at man ikke var bundet av gammel tradisjon eller belastet med foreldet materiell. - Tyskland hadde 80 mil. mennesker, Østerrike iberegnet, og Europas ypperste industrielle apparat og det kunne alt i fredstid samle alle nasjonens krefter om forberedelsen til krig.

Hele den yngre generasjon var fylt av en nasjonalsosialistisk begeistring av blind og fanatisk tro på en fører. Det var derfor ikke underlig at Hitler i det første krigsåret kunne vinne en rekke knusende seire over svakere demokratiske stater. Polen, Norge, Danmark, Nederland, Belgia og Frankrike ble erobret i løpet av en overraskende kort tid. - Men alt i det første krigsåret gjorde Hitler seg skyldig i vesentlige feilgrep. Disse feilgrep var av politisk og psykologisk natur. Hitler la sin største vekt på å utnytte propagandaen som et politisk våpen, men det har vist seg at han som har en sikker forståelse av sitt eget folks psykologi, mangler helt evnen til å forstå andre folk. Det viste seg alt først i forholdet til Polen. Hitler hadde opprinnelig ikke regnet med at det tapre polske folk ville oppta den ulike kamp. Like tydelig viste det seg i forholdet til Storbritannia. (Fortsettes i neste nummer.)

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyheterne fra London 3/9-1942, kl. 19,30.

VESTFRONTEN: I natt angrep en stor styrke britiske bombefly mål i øvre Rijnland, der Karlsruhe var hovedmålet. Mannskapene meldte om store brander og en tykk røksøyde på 2,500 m. over byen. Man framhever at Karlsruhe er et viktig sentrum i Tysklands transportsystem som har vært utsatt for de britiske luftangrep så ofte i det siste. I Karlsruhe er det lokomotiv- og jernbanevognfabrikker og fabrikker for maskinverktøy og maskiner. - 8 britiske bombefly savnes. Natten i forveien angrep britiske bombefly på det kraftigste kommunikasjonsmål i Saar, mens russiske fly på samme tid angrep jernbanestasjoner og skiftetokter i Warszawa.

6 fiendtlige fly var over Storbritannia i natt. 2 av dem ble skutt ned. Et annet fiendtlig fly ble skutt ned utenfor Englands sydkyst i morges.

RUSSLAND: Dagens Moskvakommuniké melder om voldsomme slag nordvest og sydvest for Stalingrad. Sydvest for byen har de tyske styrker drevet en kile inn i det russiske forsvar, men sovjettroppene slår fremdeles hardt fra seg. Nordvest for Stalingrad samler tyskerne seg nå om å utvide sin basis for det framspringet som hviler på Don. Forsterkninger blir bragt fram over elva. På innsiden av Don-bøyningen er nok et tysk angrep slått tilbake i Kletskeya-avsnittet. 2 tyske divisjoner til måtte kastes inn for å støtte italienerne.

I Vest-Kaukasus påfører russerne fienden store tap, idet tyskerne rykker fram mot Novorossisk. Tyskerne har tallmessig overlegenhet og har på sine steder presset seg fram uten hensyn til tapene.

I Øst-Kaukasus blir det meldt om svære kamper ved et fergested ved en elv i Mosdok-området, nordvest for Grosnyj-oljefeltene.

På midtfronten har tyskerne i det siste levert nesten 30 motangrep, men alle ble slått tilbake. Russerne har gjenerobret en landsby til på Kalininfronten nordvest for Moskva. Det blir også meldt om øket aktivitet på Briansk-fronten, sydvest for Moskva.

MIDTØSTEN: Det er et opphold i kampene i Egypt. Etter sitt første forsøk på å bryte gjennom den 8. britiske armés organiserte forsvar, er tyskerne øyensynlig i ferd med å omgruppere seg for et større framstøt. - Dagens kommuniké fra Kairo sier at det ikke var noen større trefninger i det sydlige avsnitt i går, men fienden var utsatt for et heftig og vedvarende artilleri- og luftbombardement. Fiendens panserstyrker og transportsamlinger som var igjen i Heilmatt-Ruveisat området var hovedmålet. Våre mobile styrker angrep også fienden i dette avsnitt i løpet av dagen fra øst og sydøst, og ødela mange kjøretøyer.

Meldinger fra aviskorrespondenter går ut på at aksens tap av tanks hittil er større enn briternes. -

Om den allierte luftvirksomhet sier Kairokommunikéet at det i går ble satt rekord i det samlede antall av bombefly som var på vingene. I luftkamper ble det skutt ned 15 fiendtlige fly til. - I natt fortsatte britiske bombefly angrepene mot El Daba-området, der aksens mest framskutte flyplasser ligger. - Tobruk ble også bombet på ny.

DET FJERNE ØSTEN: Allierte bombefly har angrepet japanske baser på Salamonyene og Lae og Kokoda på Ny Guinea.

Kinesiske styrker som rykker fram mot Kanton har erobret flere nye stillinger. I en melding fra frontlinjen heter det at noen tropper nå er bare 25 km. fra Kanton.

Marskalk Chiang Kai-Shek har sendt et budskap til Churchill i anledning av 3-års dagen for krigens utbrudd. Han sier her: Kina vil ikke slutte å kjempe før den siste av overfallsmennene har lagt ned sine våpen.

I DAG FOR 3 ÅR SIDEN gikk Frankrike og Storbritannia til krig for å oppfylle sitt løfte til Polen som Tyskland hadde angrepet 3 dager tidligere. - I dag har de allierte ledere uttrykt sin tro på seier, og etter oppfordring av Kong Georg er dagen i dag blitt høytideligholdt som bededag over hele Storbritannia. Det har vært gudstjeneste over hele landet og der det var mulig ble arbeidet innstillet i fabrikker og på kontorer et kvarter i morges, for at man kunne høre kringkastingsgudstjenesten.

v v v v v v v v v

Det er sannsynlig at hverken Hitler eller Ribbentrop regnet med at vestmaktene ville erklære krig av hensyn til Polen i september 1939, og etter at Polen var erobret, syntes alt å ligge til rette for en fred. - Videre hadde Hitler regnet med at Storbritannia ville slutte fred sommeren 1940. England sto da alene, dets armé var ubetydelig i sammenligning med den tyske og de hadde dessuten tapt praktisk talt hele sitt utstyr i Frankrike. - Storbritannia var dessuten et plutokratisk demokrati, og derfor etter Hitlers oppfatning råttest og falleferdig. - Men Hitler regnet feil. Nettopp i denne situasjon, som etter alle ytre kjennemerker var håpløs, viste det britiske folk sin storhet.

Det neste feilgrep fra Hitlers side var terrorbombingen av London. Den skulle skape forvirring og panikk, og Hitler tenkte seg at en terrorisert befolkning skulle tvinge den britiske regjering til å slutte fred. - Men virkningen var den motsatte. Terrorbombingen virket ikke svekkende, men styrkende på forsvarsviljen.

Etter at Frankrike var falt fra var stillingen for Storbritannia tilsynelatende helt håpløs i Europa. Under denne situasjon algte den britiske armé andre slagfelter og hele Musolinis afrikanske imperium brøt sammen. - Grekenland og senere Jugoslavias tapre forsvarskamp var også håpløs hvis man bare regnet med det militære styrkeforhold, og den kom som en ubehagelig overraskelse for aksemaktene. Hitler betrakter et lite folks forsvarskamp mot en overveldende overmakt ikke bare som en tåpelighet, men som en forbrytelse.

Hitlers angrep på Sovjetsamveldet var naturligvis først og fremst strategisk og militært begrunnet. Han gjorde seg også skyldig i en ren militær feilvurdering, idet han undervurderte den røde armés styrke. Men den viktigste feilvurdering var politisk. Hitler hadde nemlig ganske sikkert regnet med et indre sammenbrudd i Russland. - I løpet av det siste år har tyskerne erobret både de baltiske land, Hvite-Russland, den del av Sentral-Russland, Ukraina og Nord-Kaukasus, og de truer nedre Volga, men resultatet har ikke vært noe indre sammenbrudd. Tvert i mot, den røde armé kjemper med større energi enn noen sinne før. Og det er ikke noen tvil om at russerne vil fortsette kampen selv om Stalingrad faller. Alle rapporter er også samstemte om at Stalin sitter fastere i sadlen enn før.

Det er også sannsynlig at Japans overfall på De Forente Stater fra aksemaktens synspunkt var et feilgrep. Det er ennå et åpent spørsmål hvorfor Japan ikke gikk til angrep sommeren 1940. Men da angrepet kom, forste det all meget store resultater, og i løpet av kort tid var japanerne herre både over det sydøstlige Asia og Nederlandsk India. Men på den annen side kom U.S.A. med 130 mil. mennesker og verdens største industrielle apparat inn i krigen. Det ble skapt en psykologisk bakgrunn som gjorde det mulig for statenes regjering å organisere landets innsats i total krig. - Hitler hadde sikkert regnet med at krigen med Japan ville føre til at det amerikanske folk mistet interessen for krigen i Atlanterhavsområdet, og til at de amerikanske stridskrefter skulle bli bundet i Stillehavet. I stedet kommer nå en jevn strøm av fly og tropper til De britiske Øyer fra Amerika, og det er sannsynlig at de amerikanske reserver vil bety en faktor som til slutt avgjør krigen.

Hele det veldige systematiske arbeid som tysk propaganda har utført for å bygge opp en 5. kolonne har vært mislykket. Det gjelder også Syd-Amerika hvor mange forhold lå til rette for en slik propaganda. - Hele den tyske propaganda som har vært så oppskrytt, har nå alt kommer til alt spilt falitt. Dette viser seg aller tydeligst i de okkuperte land. Tyskerne er herrer over et område med over 200 mil. mennesker, men over alt er de hetet og forbannet av befolkningen. Det gjelder endog i de land som formelt er deres allierte, f.eks. Italia og Finland. Hitler har - sikkert til sin forbauselse - oppdaget at demokratiet har moralske reserver som "hærefolket" absolutt ikke forstår. Det nå f.eks. fra Hitlers synspunkt være fullkomment uforståelig at noen tusen norske våpenløse lærere våget å ta opp en kamp mot den overveldende tyske overmakt. - Dette hat mot tyskerne i alle okkuperte land, er et politisk nederlag. For det første ventet den våpenløse del av folket i de okkuperte land å reise seg med våpen i hånd så snart de forente nasjoner etablerte en ny front i Europa, og for det annet blir tyskerne mer og mer avhengig av arbeidskraften i de okkuperte land. Det er i Tyskland selv alt i alt - krigsfanger nedregnet - antakelig 4-5 mil. fremmede arbeidere. De arbeider alle sammen så lite og så dårlig som mulig. Det samme gjelder også alle de millioner som nedtyngent arbeider for tyskerne i de okkuperte land. Denne motsetning blir stadig skarpere fordi tyskerne bare kan mestre situasjonen ved å gripe til en stadig mer hensynsløs terror. - Det er betegnende at den politiske makt i Tyskland mer og mer går over til de mest fanatiske nazister, de som er organisert i SS. Alt dette betyr ikke at en revolusjon er nær forestående i Tyskland, men det betyr at Tysklands indre motstandskraft langsomt blir undergravet, slik at et avgjørende nederlag kan føre til et sammenbrudd.

Tyskerne har alltid vært dårlige politikere, og det tyske folk skal komme til å betale dyrt for den merkelige overtro at 80 mil. tyskere skulle være skapt til å regjere verdens

vvv vvv vvv
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyhetene fra London 4/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Dagens russiske kommuniké melder at tyskerne har rykket noe fram sydvest for Stalingrad. I et avsnitt ble flere tyske angrep slått tilbake. - I området nordvest for Stalingrad har den russiske armé gjort motangrep mot de framrykkende tyske styrker. Det blir meldt i Den Røde Stjerne at de angrep mot Stalingrad som gjøres fra sydvest er meget farligere enn fra nordvest. - Tross veldige tap klarer tyskerne ustanselig å føre fram nye reserver. V. Bock fortsetter angrepet uten å ta hensyn til de veldige tap. Berlin innrømmer også at de tyske tap er betydelige. - Tysk Telegrambyrå påstår i dag at tyskerne nå er i besitt av de vestlige forsteder.

Ved Kletschka ved øvre Don har russerne angrepet og inntatt et tettbebygget strøk til og slått tilbake tyske motangrep. - Ved Voronesj ble et angrep av 2 ungarske bataljoner understøttet av 200 tanks slått tilbake. - Ved Kasjev brukte russiske flygere britiske Spitfirefly. Meldinger fra Berlin sier russerne fortsetter sin offensiv. - Ved Leningrad holder russerne stillingen. - I Vest-Kaukasus har tyskerne sket presset i retning av Svartehavshavnen Novorossisk. I Øst-Kaukasus har tyskerne satt over en elv i nærheten av Mosdok. Kampene i dette området er rettet mot Grosnyjokjefeltene.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommuniké fra Kairo melder at aksemaktenes hovedstyrker trekker seg litt tilbake under alliert press. - Om luftvirksomheten sier kommunikéet: Mindre allierte bombefly overgikk sin tidligere dagsrekord i angrep mot fiendtlige konsentrasjoner. Våre jagerbombefly var også virksomme. Resultatene var tilfredsstillende og ingen bombefly gikk tapt. 3 fiendtlige jagerfly ble skutt ned av våre eskorterende fly i løpet av dagen. Kommunikéet tilføyer at 3 fiendtlige fly til ble skutt ned over andre områder. Av disse var 2 tyske og et italiensk. - En medarbeider på luftkrigens område uttaler om virkningen av det allierte luftartilleri på den nåværende fase i slaget: Allierte bombe- og jagerbombefly har klart å tilføye fiendens tanks og aksens styrker til lands betydelige tap. Tapene som er påført fiendens panseravdelinger på denne måte, vil kanskje medføre en forandring av balansen i pansrede styrker.

VESTFRONTEN: En mindre styrke med britiske bombefly angrep i natt mål på den tyske nordvestkyst. 2 fly savnes. - Det kaos som ble gjort av russiske bombefly i Danzig, er blitt nærmere beskrevet i et brev som man fant på en tysker som falt på den russiske front: Dokkene var et flammehav i lengre tid. Folk ønsket å reise sin vei, men hvor vi enn drar hen kan enten britiske eller russiske bombefly komme etter, heter det i brevet. -

DET FJERNE ØSTEN: Japanerne har gjort nye landstigningsforsøk i den sydøstlige del av Salomonøyene. De ble angrepet av amerikanske marinesoldater og japanske invasjonsskuter ble bombet av amerikanske fly. - Allierte bombefly angrep de japanske japanerne fremdeles holder i det nordvestre hjørne av Salomongruppen. - Andre allierte bombefly rettet angrep mot Salamaua og Kokoda på Ny Guinea. - Under et japansk angrep mot Guadalcanar ble 8 japanske fly skutt ned. - Amerikanske undervannsbåter har senket en mindre japansk krysser, en tankbåt og 3 andre skip.

I Kina pågår det voldsomme kamper om Kinwha, hovedstaden i Chekiangprovinsen. Kineserne er trent inn i forstedene. Byen har en stor flyplass hvorfra Tokio kan bombes. - I syd rykker kineserne fram mot den store havnebyen Kanton og japanerne måtte i dag atter trekke seg tilbake. Japanerne i Kina er blitt kraftig bombet av amerikanske fly. Det japanske hovedkvarter i Nanchang ble også kraftig angrepet av amerikanske fly.

EN KVART MILLION britiske arbeidere er ansatt for å bygge flyplasser i Storbritannia til det amerikanske flyvåpen. Arbeidskraften så vel som de nødvendige materialer for å bygge Amerikas "Bomb Tyskland"-baser i Storbritannia, ble stillet til disposisjon av den britiske regjering under låne og leie-avtaler. Mange andre ting er også blitt stillet til disposisjon for De Forente Stater av Storbritannia, og erfaringer blir også utvekslet.

I MELDINGER FRA SCHWEIZ blir det sagt at det virket som et sjokk så vel i Berlin som i Roma, at Spanias aksevevnlige utenriksminister Seranjo Sumner har fått avskjed. Alle meldinger viser tydelig at Berlin i høy grad beklager at en av nazistenes beste venner i Spania er fjernet.

vvv vvv vvv

Sivilforvaltningen for Hær og Marine har 15. august sendt hærens og marinens be-
faler følgende sirkulære:

Frivillig krigstjeneste for NS-befal i kampen mot kommunismen.

Ved partiforordning av 6. aug. d.å. har NS-fører bestemt at den norske legion utvides til et forsterket regiment. Det nødvendige antall nye menige skal hver-
ves gjennom partiets forskjellige organer, mens Sivilforvaltningen for Hær og
Marine har overtatt hvervingen for befalets vedkommende.

Med tanke på framtiden er det truffet bestemmelse om at NS-befal skal ha for-
trinnsrett til befalsstillingene i den forsterkede legion.

Dette befall må forutsettes å være oppmerksom på nødvendigheten av å gjøre en
positiv innsats nå når Europas omforming til en enhet finner sted. Vårt lands
framtid avhenger av den innsats folket gjør i dag. Tiden er inne til å innfri
det løfte vi så mange gange har gitt ved avsyngelsen av vår fedrelandssang:
"Også vi når det blir krevet, for dets fred slår leir".

NS-førers og ministerpresidentens syn på saken framgår av partiforordningens
innledning og siste punkt, som lyder slik:

"I bevisstheten om at bare det folk har krav på en stor framtid som i en
kamptid er villig til selv å ofre, og i bevisstheten om at Norges framtidige
stilling i et germansk forbund og et nyordnet Europa, i vid utstrekning er av-
hengig av den innsats vi yter som folk, ikke bare på den indre politiske front,
men enn i sterkere grad på den militære front i verdensoppgjøret, bestemmes føl-
gende, og det skjer uten påtrykk fra noen kant, og alene av hensyn til Norges
nasjonale og de felles europeiske interesser:

- 1) Den norske legion skal utvides til et forsterket regiment.
- 2) Enhver nordmann i og utenfor partiet bør etterkomme denn oppfordring og be-
tenke at det er unædig og uverdigg å la andre ofre alene for en felles livssak.

Til nærmere orientering om tjenesten skal anføres:

- a) Befalet skal først gjennomgå et kursus i Tyskland for å bli satt inn i de
nye våpen og deres bruk, samt i nødvendig utstrekning bli gjort kjent med de-
taljene i denne krigs taktikk.
- b) Etter avsluttet supplerende utdanning vil befalet bli til den norske legions
nye oppsetninger som sjefer for utdannelsen og instruktører. Utdannelsen av det
forsterkede regiment er regnet å ville vare i ca. 3 mnd., og vil foregå enten
på øvelsesplass i Tyskland eller på annet sted. Etter hvert, og senest ved ut-
dannelsens avslutning, vil befalet bli endelig disponert som sjefer ved de en-
kelte avdelinger, alt etter de kvalifikasjoner og anlegg de har vist under ut-
dannelsen.

Angående befalets framtidige stilling er å merke at de som melder seg vil ha
en selvfølgelig fortrinnsrett når gjenreisningen av det norske forsvar blir ak-
tuelt, og at de likeså vil få anciennitetsmessige fordeler ved besettelsen av
stillinger innen parti og stat.

Under henvisning til foranstående oppfordres De på det mest inntrengende til
å melde Dem til deltakelse i den norske legion.

Deres svar på denne henvendelse sendes Sivilforvaltningen for Hær og Marine,
Slottet III, Oslo, på vedlagte meldingsblanketter, som må være nøyaktig ut-
fylt og postlagt innen 1. sept. 1942.

Blanketten skal sendes i utfylt stand enten De melder Dem eller ikke. I
siste tilfelle skal angis grunnen til at De ikke melder Dem. Spørsmålet om De-
res nåværende arbeid er til hinder for deltakelse vil bli avgjort av høyere in-
stanser og kan således ikke godtas som gyldig grunn for å unnlate anmeldelse. ---

F.H. Kjelstrup. (sign.)

H. LjOrange. (sign.)

Vi har tillatt oss å underetrekke enkelte avsnitt og utelate litt som ikke
har interesse, ellers taler skrivelsen for seg selv.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYT.

Nr. 343.

7. september 1942.

2. årg.

Nyhøtene fra London 5. og 6/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Slaget om Stalingrad fortsetter med uforminset raseri. Luftwaffe
bombarderer byen og des forsvar uopphørlig, men russerne slår tilbake bølge på
bølge av tyske angrep. - V. Bock som har fått ordre om å innta byen, koste hva
det koste vil, bruker minst 50 divisjoner og 2.000 tanks foruten masser av fly.

Søndagens kommuniké fra Moskva sier: Sydvest for Stalingrad var våre tropper
opptatt i heftig kamp. Alle fiendtlige forsøk på å bryte gjennom til byen blir
møtt med hårdnakket motstand. I løpet av dagen angrep tyskerne i et befestet av-
snitt flere ganger uten å ha hollet med seg. - Meldinger fra Moskva sier at si-
tuasjonen blir stadig mer alvorlig. Fienden briger fram nye reserver og søker et-
ter svake punkter i de russiske linjer og forsøker å utvide sin kile for å nå Vol-
ga fra syd. (Nordvest for Stalingrad er tyske angrep slått tilbake og fiendtlige
tanks og artilleri ble ødelagt av russisk artilleri.)

I Vest-Kaukasus gjør Sovjets styrker til lands, til sjøs og i luften hårdnak-
ket motstand mot det kraftige tyske framstøt i retning av Novorossiisk ved Svarte-
havet. - Kampene om oljefeltene i Grosnyj har begynt for alvor, men tyskerne
holdes fremdeles av de russiske styrker. De fiendtlige enheter som tvang seg over
en elv i dette område, ble revet opp.

På midtfronten har russerne vunnet en del terreng ved Resjev og tyskerne er
påført store tap. Bl.a. har de mistet mange fly her. - En undervansbåt fra Sov-
jets ishavsflåte har senket en stor fiendtlig transportbåt til.

MIDTØSTEN: De britiske styrker i Egypt presser stadig på fienden som etter en
ukens kamp nå har trukket seg tilbake til de stillinger han kom fra. Søndagens ko-
muniké sa at fienden fortsatte å trekke seg tilbake i det sydlige avsnitt under
kraftig press fra britiske mobile kolonner og artilleri. Fiendens hovedstyrker
er på ny tilbake vest for våre minefelter som han brøt igjennom i dag for en ukens
siden. Siden da har de fiendtlige styrker i dette område som består av det tyske
afrikakorps, hvoriblandt er den 15. og 21. panserdivisjon og den lette 90. divi-
sjon, lidt alvorlige tap i tanks, kjøretøyer og soldater på grunn av uopphørlig
press fra våre styrker til lands og i luften. Til tross for at han gjorde alt
han kunne klarte ikke fienden å trenge gjennom vårt hovedforsvarssystem på noe
punkt. - Britiske bombe- og jagerbomberfly har fortsatt å angripe fienden i det
sydlige avsnitt, men flyvirksomheten har avtatt en del over kampsonen. - Natt
til søndag ble Torbuk angrepet av store bomberfly. - Amerikanske og britiske
bomberfly har også angrepet mål på Kreta. -

Alle meldinger fra Egypt tyder på at Rommels forsøk ikke bare var oppklarings-
forsøk i stor stil. Rommel forsøkte i virkeligheten å bryte gjennom det britiske
forsvar, for å trenge inn i Egypt, men dette forsøk slo fullstendig feil.

Italienerne har forsøkt et kommandotokt i Nord-Afrika. I nattens mulm og mørke
ble 14 italienske marinesoldater, landsatt fra sjøen bak de britiske linjer. De
ble de arrestert og tatt i forvaring av 4 egyptiske militære politikonstabler.
Ikke et skudd ble løst. - Torsdag natt ble en fiendtlig destroyer og 2 andre
fartøyer skutt i brann og antakelig senket nord for Tobruk. -

VESTFRONTEN: En stor styrke britiske bomberfly rettet natt til lørdag et kraf-
tig angrep mot Bremen, som er Tysklands nest største havneby og et av sentrene
for ubåtbygging. Det raste store brander etter angrepet.

I dagslys lørdag angrep amerikanske bomberfly med sterk eskorte av jagerfly
døkkene i Le Havre og jernbanepunkter i Rouen. - Alle bomberflyene kom tilbake i
god behold. 2 tyske jagerfly ble skutt ned og 6 allierte jagere savnes.

Russerne bombet Ungarn og mål i Østpreussen natt til lørdag.

Natt til lørdag var det atskillig kanonild over streket ved Dover. Britiske
kanoner fyrte over kanalen og langtrekkende fiendtlige batterier mellom Boulougne
og Calais besvarte ilden.

HANS MAJESTET KONG HAAKON har tildelt 5 offiserer i Den Kgl. Norske Marine
korpskorset med sverd, for på en særlig framragende måte å ha utmerket seg ved
dyktig ledelse av sine fartøyer i kamp.

v v v v v v v v v

EN OVERIKST OVER 3 ÅRS KRIG TIL SJØS. (London Radio fredag morgen.)

I tre år har den britiske marine stridt, for en stor del alene, for å hindre Tysklands landstridskrefter i å vinne sitt mål, verdensherredømmet. I dag begynner den britiske marine å høste fruktene av sine anstrengelser med å bringe fram i stilling for det endelige angrep de valdige mengder av mannskap og våpen som må til for å bryte Tysklands militære makt.

Når dere hører at tusen bombefly har angrepet Tyskland, at amerikanske bombefly nå deltar i disse angrepene, at store amerikanske og kanadiske fullt utstyrt bombestyrker nå kommer til Storbritannia, at veldige britiske styrker blir sendt sjøveien for å delta i slaget om Egypt, at Russland blir forsynt med både britiske og amerikanske våpen via den Persiske Bukt, og at et helt nytt jernbanesystem med britiske lokomotiver, vogner og skinner er skapt i Mellomøsten, så må man huske at det er den britiske marine som har stått for transporten. Man er nok avhengig av fly, men aller mest av skip. Det er skip som fører fram amerikanske og kanadiske soldater og deres utstyr. Det er skip som bringer det materiell som trengs for å utføre Storbritannias egne styrker og det er skip, de mest verdifulle, tankskip, som bringer den olje som krigstiden er avhengig av.

Krigen til sjøs er således ikke lik krigen på det europeiske fastland hvor man kjemper om forholdsvise begrensede områder, der avlinger kan vokse og råneraler kan graves fram og som kan omgis med befestninger til støtte for de naturlige hindringer som oppblussende ild, fjell og skoger. - Til sjøs foregår krigen overalt, d.v.s. over alt hvor sjøtransporten går, siden målet for krigsførselen til sjøs er å opprettholde egne sjøveis forbindelser og forhindre fiendens.

Storbritannias strategi er således avhengig av blokaden som er en både defensiv og offensiv operasjon. Den ikke bare hindrer aksemaktene fra å bruke skipsfarvannene i Europa - foruten Østersjøen og det midtre Middelhav. - men den forhindrer dem også fra å seile til havs de tunge skip som de har, til å senke britiske konvoyer ved Kanonild.

Da denne krig begynte besto den kanadiske marine av 15 destroyere og en håndfull hjelpeskip, med snare ord, en marine som sto langt under f.eks. den svenske og portugisiske. I dag har den kanadiske marine nesten 500 skip og 40.000 offiserer og mannskaper. Allikevel har den intet skip større enn en destroyer, og enda den har overtatt en tredjedel av konvoytjenesten mellom Storbritannia og Nord-Amerika, så har den intet skip som i kanonstyrke kan måle seg med den svenske marines kystforsvarsskip eller de spanske slagskip og kryssere, og allikevel er den som sagt en havgående flåte. - Hva er det som hindrer at den kan drives bort fra havet av tyske eller italienske skip? Hva er det som forhindrer "Tirpitz" i å senke noen dusin av dens destroyere og korvetter på en trygg avstand av 20 mil? - Det som garanterer den kanadiske marines sikkerhet og sikkerheten til de andre eskorte og patruljestyrker fra det britiske imperium, er den britiske slagflåte, som til tross for aksens påstander om at den gjemmer seg bort i nordlige farvann selv er årsaken til at den tyske marines tunge skip virkelig gjemmer seg unda, fordi de ikke våger å stikke til sjøs og risikere et slag.

Mens den britiske marine dekker alle sjøforbindelser på alle hav og således fører krig over et uendelig meget større område enn det området som de tyske arméer kjemper seg fram over, så er det den britiske slagflåte som er nøkkel og deknningen for alle disse omfattende operasjoner.

Hva kan Storbritannias fiende sette opp mot dette? En liten tysk slagflåte som ikke kan stikke til sjøs av frykt for fullstendig utslettelse og en stor italiensk slagflåte som til tross for sin utmerkede strategiske stilling midt i Middelhavet, viser meget liten tilbøyelighet til å operere i øst eller Middelhavet og sløtt ingen lyst til å forlate Middelhavet for å kjempe på verdenshavene.

Uten dekning av en slagflåte ligger derfor aksemaktenes handel og krigsførsel på de store hav fullstendig nede og alt aksemaktene kan gjøre i stedet er å forsøke å legge hindringer i veien for Storbritannias sjøveis forbindelser ved hjelp av ubåter. Dette er en rent negativ krigsførsel, idet ubåtene hverken kan brukes til krigs- eller handels-transport. - I alle fall har de opplevd et alvorlig tilbakeslag etter at det er opprettet et effektivt forsvar av handelen på den amerikanske Atlanterhavs-kyst og i det Karibiske Hav. - I fjor høst opplevde de også et tilbakeslag etter å ha hatt framgang om sommeren og våren. - Det skal bli interessant å se hvor sterke de vil vise seg å være den fjerde krigsvåren, da de uten støtte av noen tunge overflatekip, og med yngre og uvævet bemanning skal stå ansikt til ansikt med de forente nasjoners samlede sjømakt, som er ennå mer besluttet på å knekke ubåtfares enn noen gang før.

For å erstatte krigstapene til de forente nasjoner setter Storbritannia og Amerika inn sin samlede kraft og dyktighet, og formannen i De Forente Staters sjøfartskomite kunne 2. sept. uttale at vi er på god vei til å nå vårt mål, nemlig å bygge 2.500 skip på tilsammen 24 mil. ton. Disse skipene er nå under bygning dag og natt på steder hvor det ikke fins noe som heter merkelegging, mens den tyske kringkaster sender ut appeller til uvæde menn om å melde seg til opplæring i skipsbygging, og det i de bombeutsatte tyske havner. - I grunnen har ikke Tyskland og Italia fulgt sitt bygningsprogram etter planene, hverken for krigs- eller handels-skip. Ved å organisere alt de kan for å støtte sine overbelastede jernbaner ved hjelp av skipsfarten har de tapt eller fått alvorlig skadet over 2-1/4 mil. ton av skip bare i Middelhavet siden juni 1940.

Således er den britiske marine, som tar sikte på å beherske verdenshavene, i stand til å føre fram krigsmateriell til luft- og land-operasjonene for å knuse tyskernes makt i Europa, mens tyskerne hverken kan ødelegge skipsfarten til de forente nasjoner eller forsvare med sin kystmarine den skipsfart som de så iherdig forsøker å holde i gang langs egne og okkuperte kyster.

VVV VVV VVV
GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

Nyhетene fra London 7/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Russerne har bedret sine stillinger nordvest for Stalingrad. Tyskernes intense framstøt mot byen fra sydvest blir også holdt. Ennå flere reserver blir kastet inn av tyskerne. Timosjenko fører også fram forsterkninger. Sydvest for Stalingrad drev tyske tankstyrker en kile inn i de russiske stillinger, men de ble trengt tilbake av kanonild fra russernes flanke. Et annet tysk angrep ble også avvist. - 48 timer etter at tyskerne hadde spådd at Stalingrad skulle falle innen i dag, melder det tyske kommunike om kraftige russiske motangrep nordfra, støttet av sterke infanteri- og tankavdelinger. - I følge en melding fra Moskva har tyskerne nå konsentrert 1.500 stupbombefly og andre fly i angrepet mot Stalingrad, men russerne holder sine stillinger til tross for alle luftangrepene. Moskvas kringkasting har sendt Stalingrads forsvarene denne dagsorden: Vik ikke et skritt! Hold ut til det siste! Vårt folk krever det av deg!

Den tyske påstand om at de har erobret svartehavshavnen Novorossisk er ikke blitt bekreftet. De siste russiske meldinger går ut på at russerne har trukket seg tilbake til nye stillinger i dette område. - I framstøtet mot oljefeltene ved Grosnyj har tyskerne ikke hatt mer framgang. - I Briansk og Resjevavsnitene fortsetter russerne sine kraftige angrep mot tyske stillinger. - Lørdag forsøkte 17 tyske bombefly å angripe Moskva. Russiske jagerfly ga seg i kast med dem over byens utkant og 11 tyske fly ble skutt ned. - I Østersjøen har russiske krigsskip senket et tysk transportskip på 8.000 ton.

VESTRONTEN: En kraftig styrke britiske bombefly angrep i natt den tyske innlandshavn Duisburg. Voldsomme brander brøt ut og britiske speiderfly har i dag meldt at de raser fremdeles. - Andre mål i Ruhrområdet ble også angrepet i natt, og britiske jagerfly var ute på angrepspatruljer over okkupert område. 9 britiske fly savnes. - I dagslys i går ble dokkene i Boulogne angrepet av britiske bombefly.

Amerikanske flygende festninger og Boston bombefly hjemsøkte de tyske flyplasser ved Abbeville og St. Domaire i går. 3 avdelinger flygende festninger deltok i operasjonene, mens 400 britiske, amerikanske og andre allierte jagerfly utførte avledningsangrep mot tyske jagerflybaser opp til 80 km. inn i landet. Mange tyske jagerfly gikk til aksjon. Minst 5 av dem ble ødelagt, 13 antakelig ødelagt og 25 skadet. 2 flygende festninger og 3 britiske jagerfly savnes. -

Amerikanske flygende festninger eskortert av jagerfly, har foretatt angrep på fiendtlig okkupert område igjen i dag.

Noen få tyske fly kastet bomber mot steder i Nordost-England i natt.

I meldinger fra Ankara heter det at det russiske angrep mot Budapest fredag natt kom overraskende på det ungarske forsvar. Luftvernet ble ikke satt i aksjon før lenge etter at de russiske bomber var begynt å falle. De russiske bomber voldte betydelig skade, særlig på en våpenfabrikk utenfor Budapest. - "Daily Telegraph" skriver om dette angrepet: Utvidelsen av de russiske luftangrep kan settes i forbindelse med konferansen i Moskva og begynnelsen på en to-sidig offensiv mot byer i Tyskland og de land som er okkupert.

MIDTØSTEN: I dagens Kairokommuniké heter det: I løpet av lørdag natt var våre patruljer i virksomhet i det nordlige avsnitt. I det sydlige avsnitt fortsatte våre mobile kolonner og artilleri i går å vanskeliggjøre fiendens tilbaketrekning vestover og angrep baktroppsavdelingene østenfor det område som er dekket av minefelter. - Fiendens luftvirksomhet over slagområdet har tiltatt.

Britisk kringkastings militære medarbeider peker på at selv om det er for tidlig å si noe om hvordan stillingen vil utvikle seg i Nord-Afrika, så står disse 4 viktige kjensgjerninger fast: For det første, Rommel satte i gang en offensiv i stor stil. Han brukte alle sine styrker i et forsøk på å bryte gjennom den 8. armés stillinger og begynne marsjen mot Kairo. For det annet, angrepet mislyktes. For det tredje, hvis fienden tenker seg å gjøre flere angrep mot de britiske stillinger, må han omorganisere seg og begynne forfra i gjen, og for det fjerde, allierte fly og artilleri påførte aksens stridskrefter meget store tap.

5 store og 2 middelsstore fiendtlige skip er senket av britiske undervannsbåter i Middelhavet. Dessuten ble 2 store og 1 middelsstort skip skadet.

STATSMINISTER NYGAARDSVOLD rettet søndag følgende appell til det norske folk

Etter tyskernes okkupasjon av Norge har det vært gjort stadig flere forsøk på å undergrave selve grunnlaget for Norges selvstendige liv og rettsprinsipper. Vårt folk har møtt disse anslag med en så målbevisst og offervillig fasthet at det har vakt hele den siviliserte verdens beundring. Det norske folk har selv ved bitre erfaringer funnet fram til sin form for motstand. Alt tyder på at vårt folk med det aller første står overfor nye fiendtlige overgrep. Tyskerne og quislingene arbeider med å få i stand et riksting som skal bli et lydige redskap for Hitler. Gestapo opererer nå for å få påskudd til å gjennomføre sine planer og provoserer våre landsmenn til å begå overilte handlinger. Det har ikke lyktes hittil og det må ikke lykkes heretter.

Under de rådende forhold retter jeg en inntrengende appell til alle om å avholde seg fra individuelle aksjoner som ikke tjener noen fornuftige hensyn, men som bare vil føre til skjerpet terror fra quislingene og tyskerne. Regjeringen har konsekvent inntatt denne holdning og vi er fullt overbevist om at alle ansvarlige kretser i Norge er enig i den.

Påkjenningen kan bli ennå mer voldsom i tiden framover enn den hittil har vært og det skal sterke nerver til å bære den. Regjeringen ber alle landsmenn om å holde fast ved den linje som hittil har vært fulgt og unngå enhver ubesindig opptreden som bare vil bringe gode nordmenns liv og hele vår nasjonale sak i fare.

Den norske regjering har full tillit til at det norske folk aldri vil kunne bli vunnet for fiendens planer, selv om det for tiden er umulig for et avvepnet folk som vårt å sette fysisk makt inn mot våre undertrykkere i Norge.

vvv vVv vvv

UKENS KRIGSOVERSIKT

3-års dagen for krigsutbruddet er gått forbi uten at Hitler har kunnet rette noen oppmuntrende ord til det tyske folk. Langt fra å love noen endelig seier i den nærmeste framtid, har Hitler sett seg nødsaget til å forberede det tyske folk på en ennå forferdeligere krigsvinter.

Hitler kan neppe ha trodd at det var mulig å innbille det tyske folk at en avgjørende seier var i sikte eller at Tyskland kan unngå de skjebnesvangre følger som en krig på 2 fronter vil føre med seg. For det er innlysende at hele Tysklands strategiske plan i år går ut på å vinne en preventiv seier for å vanskeliggjøre det angrep som russerne fra øst og engelskmenn og amerikanere fra vest vil rette mot Tyskland i 1943. Med denne betraktning som utgangspunkt, vil vi gi et bilde av krigssituasjonen:

Russland: I nord, hvor sommeren praktisk talt er over, har general Dietl ikke gjort noe forsøk på å sette i gang noen offensiv mot Murmansk, en offensiv som ikke lykkes i fjor. Enten det nå skyldes mangel på forsyninger, reserver, eller fordi hans trette tropper, som lider av lapp-sjuka, ikke lenger makter å gå til angrep, har det i alle fall vært umulig for general Dietl å angripe Murmansk, som fremdeles kan ta i mot allierte forsyninger.

Lenger syd, omkring Leningrad, har tyskerne heller ikke fornyet sine angrep fra i fjor. I frontavsnittet mellom Leningrad og Orel har russerne helt og holdent initiativet. Den tyske overkommando innrømmer nå at de tyske tropper har vært utsatt for voldsomme russiske angrep både nord og syd for veien som forbinder Moskva og Smolensk. Denne offensiv som truer tyskernes befestede stillinger ved Resjev og Viazma har vunnet atskillig terreng, og hva som er enda viktigere, har tvunget tyskerne til å bringe fram store reserver av tropper og fly.

Bare i syd har tyskerne beholdt initiativet, men selv her er deres planer gjort til skamme. Tyskerne hadde håpet at de ved å konsentrere en stor del av sin armé på en relativt smal front på 300 km. mellom Kursk og Rostov, derved å kunne omringe de russiske sydarméer og tilintetgjøre dem. I et slikt tilfelle ville det være nok, mente tyskerne, å sende en liten styrke til Kaukasus og Baku for å sikre for Tyskland de så meget ettertraktede oljefelter og mineralrikdommer. De tyske hovedarméer skulle da være fri for å utføre en valdig omringningsmanøvre, idet de skulle rykke nordover fra linjen Voronesj-Stalingrad for å isolere Moskva fra det østlige Russland. Planen kom imidlertid ikke til utførelse, da det ikke lyktes tyskerne å ødelegge noen større del av marsjal Timosjenkos styrker. (Fortsettes i neste nr.)

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 345.

LONDON - NYTT.
9. september 1942.

Nyheterne fra London 8/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: V. Books nye frontangrep mot Stalingrad har ikke ført fram. Sovjetkommunikéet i dag sier at tyskerne kastet nye styrker inn i angrepet, men alle framstøt er slått tilbake. Også sydvest for byen holder forsvarerne stand. Nordvest for Stalingrad, og lenger vest i retning av Don og Don-bøyningen øver Timosjenko fremdeles sitt trykk mot v.Bocks store arméer. Det er tydelig at tyskerne er urolig over dette og de setter meget inn på erobre tilbake det tapte terreng. Reuters Moskva-korrespondent melder i dag at de vandt en del terreng nordvest for Stalingrad, men russerne gjenopprettet stillingen.

I Vest-Kaukasus kjempes det fremdeles heftig i Novorossijsk-området. Tyskerne påsto søndag at de hadde tatt denne havnen, men nå innrømmer de at det fremdeles er kamp i dette området. - I Mosdok-avsnittet yter russerne kraftig motstand mot tyskernes forsøk på å ta Grosnyj-oljefeltene, og de har gått til motangrep. - På midtfronten melder sovjetkommunikéet at et ubenodd sted er blitt gjenerobret. - Murmansk har lenge vært fri for luftangrep, men nå meldes det at tyskerne igjen har vært der. Det falt ikke en eneste bombe i selve byen. 5 tyske fly ble skutt ned.

DET FJERNE ØSTEN: Nye japanske forsøk på å landsette tropper på Salomonøyene er blitt knust. Amerikanske fly som opererer fra sin nye flyplass på Guadalcanarøya, senket mange japanske invasjonsskuter. Amerikanske marinesoldater driver nå jakt etter spredte japanske troppeavdelinger.

På Ny Guinea har japanerne trengt nærmere fram mot de alliertes forsvarslinjer i fjellene nordøst for Port Moresby. Deres forsyningslinjer er igjen blitt hamret av allierte fly.

I Kina har japanernes motangrep i Chekiangprovinsen vært forgjeves.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommuniké fra Kairo melder bare om britisk patruljevirkosomhet på den egyptiske front. Britiske jagerfly skjøt ned 6 fiendtlige fly over slagfeltet i går og tapte selv bare et fly. - 3 fiendtlige bombemaskiner ble skutt ned i går kveld av britiske nattjagerfly i Deltaområdet. Et stort alliert bombefly oppnådde en fulltreffer mot et fiendtlig skip i det østlige Middelhav.

Det blir meldt at den nye jernbanelinjen fra Haifa i Palestina til Beyrouth er blitt åpnet. Anlegget ville i ordinære tider ha tatt 2 år, men er blitt fullført på 9 måneder av ingeniører fra Syd-Afrika, Australia og Ny Zeeland.

VESTFRONTEN: Amerikanske bombefly angrep i dagslys i går forskjellige mål i Nederland. 12 tyske jagerfly ble ødelagt. - Et alliert jagerfly savnes.

Enkelte britiske bombefly angrep Emden, Bremerhafen og andre mål i Vest-Tyskland i dagslys i går.

Over Storbritannia var det i natt en smule tysk virksomhet over London og distriktene omkring. Et tysk bombefly ble ødelagt.

DEN TYSKE TRANSPORTMINISTER sendte i går ut en henstilling til de tyske jernbanefolk om å øke jernbanenes transportevne. Han sa at det var nødvendig å gjøre banene mer effektive for å møte de krav som krigen stiller.

CHURCHILL har gitt en oversikt over situasjonen i Underhuset i dag og Washington har i dag bekreftet statsminister Churchills uttalelse om at viktige militære vedtak ble tatt under et møte i London mellom sjefene for den amerikanske generalstab og Churchill. Det heter i disse meldinger at hele krigens gang ble drøftet, og med presidentens samtykke ble de nødvendige beslutninger angående de militære operasjoner tatt. - På tilbaketuren fra London besøkte de amerikanske representanter Island og inspiserte de amerikanske baser der.

PRESIDENT ROOSEVELT sa i går kveld at De Forente Stater og Storbritannia har tatt viktige beslutninger om å angripe Tyskland. Det blir nå gjort forberedelser til angrep. Tysklands makt på knekkes på Europas slagmarker. Det er minst et dusin steder hvor vi kan gå til angrep.

vvv vVv vvv

UKENS MILITÆROVERSIKT: (Fortsatt fra forrige nr.)

Russerne måtte oppgi Don-bassenget, men de trakk seg tilbake i god orden og en del ble sendt som forsterkninger til troppene i Kaukasus, mens resten tok stilling ved Volga omkring Stalingrad. På denne uforferdede armé hamrer tyskerne fremdeles løs. På bekostning av store tap rykker de nærmere Stalingrad, men deres venstre flanker er meget utsatt på grunn av russiske motangrep.

Det har heller ikke lykkes tyskerne å rykke fram sørover fra Voronesj. Likeledes tiltar russernes motstand i Kaukasus og tyskerne blir tvunget til å sende store reservestyrker til dette frontavsnitt, som nå praktisk talt er blitt en front for seg. Dette har igjen til følge at den kraft tyskerne kan sette bak et eventuelt angrep oppover Volga, skulle Stalingrad falle, er blitt meget mindre. Somtiden er ennå ikke forbi, men hvis Hitler er forberedt på å ofre et stort antall divisjoner, vil det kanskje lykkes ham å erobre Stalingrad eller en del av Kaukasusområdet. Selv om det skulle skje, har Hitler derved vunnet den seier som var hans preventive mål? - Svaret er: Nei. - De store hovedmassene av de russiske arméer har langt fra å bli satt ut av spillet, ikke lidd noen større tap og er behersket av en meget aggressiv ånd. Og selv om det skulle lykkes Hitler å berøve Russland hele oljeproduksjonen fra Baku, så vil russernes store oljelager og produksjonen i Ural være mer enn nok til å holde de russiske arméer i felten gjennom hele neste år.

Store, som de russiske tap i tropper og materiell utvilsomt har vært, så har tyskerens tap vært like store. Ingen ting tyder på at tyskerne vil være i stand til å overføre noen større troppemasser fra øst til vest i løpet av vinteren før til neste år. Før vinteren setter inn vil Hitler overføre det tyske folk nærmest mulig late som om felttoget i Russland er over, men han vil ikke narre noen på slike påstander. - Det eneste som er over er den tyske offensiv.

At den tyske overkommandos hele plan går ut på å forebygge ubehagelige overraskelser fra de alliertes side, viser begivenhetene i Nord-Afrika. I løpet av hele juli og august måned, siden tyskerne ble stanset ved El Alamein har Rommel forsøkt å bygge opp en tilstrekkelig stor styrke, for å kunne gå til angrep. Store forsterkninger av fly og infanteri kom fram til Egypt fra Italia og Grekonia. Rommel har nå kommandoen over minst 12 divisjoner, hvorav 4 er panserdivisjoner.

Men denne tilvekst hadde til følge at store konvoier måtte seile over Middelhavet for å forsyne disse troppemasser med mat og ammunisjon. Mange av disse transportskip er falt som ofre for britiske undervannsbåter og fly. Det låter å se til at Rommel besluttet seg til å gå til angrep før han led større tap på kommunikasjonslinjene, tap som ville gjøre ham ennå mer sårbar når den britiske motoffensiv ville sette inn. Derfor gikk tyskerne til angrep på det sydlige frontavsnitt. Der fikk de en varm motakelse og etter en voldsom kamp ble tyskerens panserdivisjoner tvunget til å trekke seg tilbake under kraftig bombardement fra artilleri og fly.

Når og hvor han vil fornye sitt angrep, er det naturligvis ingen som vet. Til sjøs er det meget tydelig at Tyskland ikke lenger kan hindre de allierte fra å treffe forberedelser til en avgjørende aksjon i Vest-Europa. Den lille tyske flåte våger ikke å vise seg på sjøen og for hver måned som går vokser tyskerens tap i ubåter ettersom de alliertes metoder til bekjempelse av ubåtene både med korvetter og fly med stor aksjonsradius, blir bedre og bedre. Forsyninger av mat og krigsmateriell kommer regelmessig til Storbritannia, samtidig som flere og flere amerikanske tropper kommer over. Selv om tyskerne frykter Storbritannias stadig økende makt som operasjonsbasis for de allierte arméer på kontinentet, så makter de allikevel ikke å nøytralisere virkningen ved bombing fra luften. - Noen få tyske fly, skjelden mere enn 12, sniker seg i mørket over kanalen og kaster ned noen bomber på åpen mark eller på militært sett uviktige øyesteder. - Til gjengjeld fortsetter det britiske flyvåpen sine angrep mot tyske industriområder og transportsoner, som f.eks. Karlsruhe og Nürnberg.

TORS DAG 10. SEPTEMBER er det et år siden Hansteen og Wickstrøm ble skutt. De var de første ofre for den tyske terror i Norge. La oss alle på denne dag, høre deres minne ved ikke å vise oss på gater eller offentlige steder etter klokken 19,00.

GUD BEVARE KONGEN OG FÆRELANDET.

LONDON - NYTT. Nr. 346. 10. september 1942.

Nyhетene fra London 9/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Fiendens press mot Stalingrad øker etter som tyskerne samler fler og fler nye tropper. I dagens russiske kommuniké heter det: Våre tropper har vært i kamp med fienden vest og sydvest for Stalingrad og dessuten i områdene rundt Novorossisk og Mosdok. - Etter at et tysk tankangrep var slått tilbake vest for Stalingrad gjorde tyskerne et nytt angrep med store forsterkninger og etter voldsomme kamper trakk russerne seg tilbake til nye forsvarsstillinger. Tyskerne angriper uten hensyn til tap. Til tross for ustanselig bombing sydvest for Stalingrad har russerne ikke trukket seg tilbake et eneste skritt i dette området det siste døgn. -- Moskvakommunikéet melder om hårdnakkede kamper i Kaukasus hvor fiendtlige tropper har trengt seg inn i forsvarslinjene rundt Novorossisk. I Mosdokavsnittet i Øst-Kaukasus fortsetter kampene langs sydbredden av en elv. Det russiske flyvåpen hjelper til med å holde dette tyske framstøtet mot Det kaspiske Hav. - Russerne melder at de har gjenerobret 3 bebodde steder på midtfronten. Det tyske kommuniké melder om gjentatte russiske angrep i nærheten av Kaluga, sydvest for Moskva og den tyske kringkaster melder om et kraftig russisk framstøt ved Resjev.

VESTFRONTEN: En stor styrke britiske bombefly angrep Frankfurt am Main i natt, og satte i gang store brander. -- Britiske jagerfly utførte patruljetokter over tyskokkupert område. 7 britiske bombefly og 3 jagerfly savnes.

Det var liten tysk luftvirksomhet over England i natt. 2 tyske fly ble skutt ned. Britiske bombefly, eskortert av jagerfly, angrep dokkene i Le Havre og Cherbourg i dagslys i går. 2 britiske jagerfly savnes.

MIDTØSTEN: Om kampene til lands melder det britiske kommuniké fra Kairo i dag bare om patruljevirkosomhet. Men i luften har det britiske flyvåpen vært i virksomhet. Det har ødelagt lastebiler, bensinvogner og stabsvogner både italienske og tyske på Sollum - Mersa Matruh veien. Kommunikéet sier at 5 aksefly er skutt ned og legger til at mandag kveld oppnådde britiske bombefly og torpedofly fulltreffere på en destroyer og 2 handelsskip som var med i en konvoy i det midtre Middelhav. Et av skipene ble etterlatt med svær slagside.

3 offiserer fra handelsmarinen som tok del i slaget om Maltakonvoien er blitt tildelt militærordenen for framragende tjeneste.

LUXEMBURG: Det er brutt ut streiker i flere byer i Luxemburg. Tyskerne har erklært hele hertugdømmet i unntagelsestilstand. I en offisiell tysk melding heter det at de streikere som er dømt til døden ved krigsrett, vil bli skutt straks. - Disse tegn på aktiv motstand er en følge av den tyske kunnngjøring som nylig ble sendt ut, der det heter at Luxemburg skal innlemmes i det tyske rike, og at det skal innføres tvungen verneplikt for luxemburgere i den tyske armé.

WENDELL WILKIE, president Roosevelts målsmann, som nå er i Ankara, meldte i går at i løpet av august har Amerika alene produsert 1.500 fly, og produksjonen øker stadig, la han til. - Fagmenn sier om denne uttalelsen at det er ingen tvil om at Storbritannia og Amerika sammen allerede produserer mer enn 2 fly for hvert aksefly. -- Om skipsfartsituasjonen uttalte Wilkie at aksemaktene senket 500.000 ton av de forente nasjoners skip i august. Men Amerika alene produserte mer enn denne skipstonasjen i denne måned.

OVER ALLE I FRANKRIKE gjør det en voldsom opposisjon mot de tyskinspirerte jødeforfølgelsene. Erkebiskoppen av Lyon har blankt avslått å gi sitt samtykke til at barn av jødiske foreldre, som er sendt til Tyskland, skal utleveres. Lyons militærguvernør har fått avskjed fordi han nektet å la franske tropper delta i politijakten på jødene. - I kirkene over hele det uokkuperte Frankrike, har det blitt lest hyrdebrev fra biskoppene, som oppfordrer alle romersk-katolske til å gi de forfulgte jøder all mulig hjelp. -- Både legfolk og geistelige står samlet om å beskytte jødiske barn mot Levals politi. -- Mellom 5 og 8.000 barn, hvis foreldre er deportert, er hjemløse i Frankrike og fullstendig avhengig av hjelpsomme folk, som gir dem mat og tak over hodet. -- Ennå flere jødiske barn forsøker å unnsnippe fra okkupert Frankrike for å unngå samme skjebne som de 4.000 jødiske barn som nylig ble stappet inn i et tog og sendt ut av landet, etter at alle deres identifikasjonspapirer var fjernet, så det ikke skulle være noe håp om at de noen gang skulle se sin familie igjen.

3) STATSMINISTER CHURCHILL talte i Underhuset tirsdag. Han begynte sin tale med å nevne den allierte konvoy som nylig kom fram til Malta med forsyninger, forsyninger som vil gi denne øyfestning midler til å holde motstanden gående i mange måneder framover. En sterk flåteavdeling gikk gjennom Gibraltar, fulgt av 3 hangarskip med stor øvelse i å samarbeide med skipsfartøyer. Samtidig ble Maltas luftstyrke øket med mange Spitfirefly fra hangarskipene, slik at øya var beskyttet av en bred paraply. Konvojen klarte å komme seg gjennom de farlige farvann ved Sardinia. Både konvojen og eskorteskipene led store tap, men allikevel kan det ikke sies at vi måtte betale en høy pris for å få forsyningene fram. Ved kanonild og ved hjelp av fly fra hangarskipene lyktes det å slå tilbake de fiendtlige fly. Fienden var ute av stand til å tilføye våre krigs- eller forsynings-skip noen nevneverdig skade fra luften.

Om angrepet på Dieppe, sa Churchill, at den militære ære for dette vellykkede tokt i første rekke må deles mellom de kanadiske tropper, som utgjorde 5/6 av styrken og den britiske flåte som bragte dem over og tok de fleste av dem hjem igjen. Toktet må betraktes som et omfattende rekognoseringstiltak. Det var et hardt og vildt sammenstøt, og vi kan vente flere og flere av dem ettersom krigen skrider fram. Vi hadde bruk for å skaffe oss disse opplysninger før vi setter i verk operasjoner i meget større målestokk.

Fienden er klar over at det stadig kommer nye divisjoner fra U.S.A. og andre tropper til disse øyer, men hva han ikke vet, det er hvordan, når, hvor og med hvilken styrke han vil bli angrepet, og dette er det best han får tid til å spekulere over selv.

Om den russiske front ville han ikke si mer enn at det i dag er den 8. sept.

De alliertes overlegenhet i luften fortsetter å vise seg. Fra juli og til slutten av første uke av september slapp vi ned en nesten dobbelt så stor bombelast over Tyskland, som vi kastet i tilsvarende tidsrom i fjor.

Tapene til sjøs er fremdeles store, men det glæder meg å kunne si at månedene juli, august og begynnelsen av september viser en avgjort bedring.

Om sitt besøk i Midtøsten og Russland sa Churchill at han tror at de resultater som ble nådd, men som ennå er hemmelige, vil vise seg å være av den betydning at reisen var umaken verd.

I Egypt har vi nå fått en godt sammensatt ledelse med general Alexander som øverstkommanderende. Den 8. armé er nå sterkere enn den tidligere har vært. Forsterkningene har vært så store at en til en viss grad kan si at det er blitt skapt en helt ny armé, mens kampene har gått sin gang. Jeg kan forsikre Underhuset om at de kan ha tillit til vår evne til å opprettholde et effektivt forsvar av Egypt, ikke bare i dager og uker, men i atskillige måneder framover. Jeg sier måneder, men jeg kunne si mer. Jeg er blitt bestyrket i min tro ved resultatene av den store trefning i forrige uke.

Om besøket i Moskva sa Churchill: Jeg rådslo med Stalin i 4 dager, og vi snakket om alt med den største oppriktighet og likeframhet. Russerne synes ikke at hverken vi eller Amerika hittil har gjort nok for å lette deres byrder. Og man kan ikke undre seg over det når en tenker på de forferdelige angrep som de har stått i mot med en uforlignelig seighet. Det er ikke så lett å få russerne til

helt å forstå hvor vanskelige det er med transporter over havene, for russerne lever på et stort kontinent, mens vi er øyboere. Det er ikke så lett å forklare fullt ut hvordan de enkelte land tar på seg sine forskjellige byrder under denne krig. Men jeg er sikker på at de russiske ledere er fullt overbevist om vår loyale og faste vilje til å komme dem til hjelp så hurtig som mulig, uten hensyn til ofre eller tap, så lenge det trenges for å nå fram til seier.

De hovedinntrykk som Churchill satt igjen med etter besøket i Moskva, var at russerne har en helt urokkelig vilje til å kjempe mot hitlerismen til siste slutt.

Jeg kom hjem fra Moskva, sa han, med den overbevisning at i det britiske samveldet, De Forente Stater og Sovjetsamveldet har det lyktes Hitler å skape en fast sammensatt allianse som er sterk nok til å slå ham ned og utholdende nok til å gå på, ikke bare til hans forbrytelse er blitt straffet, men inntil i alle fall en del av de ruiner han har voldt, er blitt rettet opp igjen. Når frihetens time slår i Europa, og den vil slå, så vil også oppreisningens og straffens time være inne.

vvv vvv vvv

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT.

Nr. 347.

11. september 1942.

2. årg.

Nyhетene fra London 10/9-42, kl. 19.30.

RUSSLAND: Den russiske hær ved Stalingrad holder sine stillinger etter å ha trukket seg tilbake på 2 steder vest for byen. I et russisk middagsskommuniké i dag er det meldt at russisk artilleri og infanteri har slått tilbake en rekke angrep vest for Stalingrad. Nordvest og sydvest for byen holder russerne fortsatt stand og påfører fienden store tap.

I det vestre Kaukasus raser et voldsomt slag i den nordvestre utkant av Novorossijsk. Et russisk særkommuniké melder at 10 tyske angrep er blitt avslått på 24 timer.

I det østre Kaukasus fortsetter kampen i Mosdokområdet. - På midtfronten har russisk artilleri ødelagt en rekke framskutte tyske stillinger.

Det offisielle russiske informasjonsbyrå sendte sent i går kveld ut en særmelding, der de russiske tap på østfronten fra 1. mai til 31. august i år blir sammenlignet med aksens. I dette tidsrom led 42 russiske skarpskytterdivisjoner og 24 brigader, deriblant 14 tankbrigader, store tap. I samme tidsrom tapte 73 av aksens divisjoner, deriblant 54 tyske, over 70 % av kampstyrken. Blandt de tyske avdelinger som ble knust mellom 1. mai og 31. august var 34 infanteridivisjoner, 8 panserdivisjoner, 6 motoriserte divisjoner og 2 skarpskytterdivisjoner.

VESTFRONTEN: Russiske bombefly angrep i natt Budapest for annen gang denne uke. Andre mål i Ungarn og Øst-Tyskland ble også angrepet.

Etter det kraftige angrep som britiske bombefly gjorde mot Karlsruhe natt til onsdag, foretok britiske bombefly enkeltvis angrep i går kveld mot mål i Vest-Tyskland, uten selv å lide noe tap.

Britiske Hudson-bombefly angrep i natt en fiendtlig konvoy utenfor den hollandske kyst og satte det største skip i konvojen i brann. - I dagslys i går ble tysk skipsfart angrepet utenfor Frankrike. Her ble for første gang de nye whirlwind-jagerfly anvendt. De er ombygget til jagerbombefly med en fart av 640 km. i timen.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommuniké fra Kairo melder om kamper mellom motoriserte avdelinger og tanks i går. Natten i forveien var britiske avdelinger i virksomhet langs hele ørkenfronten og det var artilleridueller på nord- og midtfronten. - Britiske lette bombefly ødela lastebiler mellom Sidi Barani og Mersa Matruh.

DET FJERNE ØSTEN: Dagens kommuniké fra det australske hovedkvarter melder at japanerne har tvunget seg vei gjennom et fjellpass på Ny Guinea og har rykket 18 km. framover. Kampen pågår nå i en høyde på omkring 2.000 m., langs den smale veien som fører over fjellpasset til Port Moresby, som ligger omkring 70 km. borte.

FRA ALSACE-LORAINE er det kommet meldinger til London om at franske rekrutter nekter å gå med på den tyske forordning om å gjøre militærtjeneste og at mange har forsøkt å komme seg over grensen. Noen av dem er blitt skutt av skiltvakter. Tyskerne går til drastiske forholdsregler for å få tak i de utskrevne, og ellers er det gitt ordre om at foreldrene til alle de som forsøker å undslippe eller nekter å lyste ordre, skal deporteres til Tyskland.

FORMANNEN I STORBRIANNIAS FAGLIGE LANDSORGANISASJON har sendt en hilsen til det norske folk på et-årsdagen for tyskernes mord på Wickstrøm og Hansteen. Minnet om disse våre kamerater som falt som martyrer forplikter oss alle til å kjempe mot all den ondskap som er sluppet løs over verden, slik at det idealet om brorskap mellom menneskene, som Hansteen og Wickstrøm arbeidet, levet og døde for, skal seire igjen. Vennskapet mellom Norge og Storbritannia er av gammel dato, men krigen har knyttet nye og sterke bånd mellom oss. - Han framholder hele det norske folks holdning som et eksempel for verden. Han slutter med å gi et varmt uttrykk for de britiske fagforeningers beundring og hengivenhet overfor det norske folk.

FRA FRANKRIKE er det kommet melding om at den protestantiske kirke i likhet med den katolske, fordømmer deporteringen av jødene i Frankrike. - Militærguvernøren i Lyon, som ble avskjediget da han nektet å stille sine tropper til Laval-rådighet, er nå under politibevoctning på sitt landsted.

KRIGEN I AFRIKA

Med spenning har en fulgt utviklingen i Nord-Afrika, men både meldingene og kommentarene i den senere tid har vært forbeholdne.

Det felttog som nå pågår i Nord-Afrika er det 6. siden krigens begynnelse. Det første var italienernes forsiktige framstøt i 1940 som førte til at de britiske tropper trakk seg tilhaka fra Sidi Barani og en del framskutte punkter ved den egyptiske grense. Det neste var general Wavells felttog i desember 1940, da han med helt underlegne styrker ødela storparten av den italienske armé i Nord-Afrika og erobret hele Syrenaika. Det ble ikke gjort noe forsøk på å erobre Tripolis, først og framst fordi det av politiske grunner ble nødvendig å sende tropper til Hellas. I de følgende måneder ble tyske panserdivisjoner under general Rommel overført til Nord-Afrika og i april 1941 åpnet Rommel sin første offensiv. Benghazi og resten av Syrenaika ble erobret tilbake av aksemaktene. - I juni måned åpnet general Wavell igjen et angrep, dette ble imidlertid oppgitt. - I november 1941 åpnet så general Auchinlech en ny offensiv. Kampene varte i 2 måneder og førte til at Syrenaika med Benghazi atter kom på de alliertes hender. Aksemaktene mistet herunder ca. 30.000 mann, foruten tanks og materiell, men det lyktes ikke å ødelegge Rommels afrikakorps.

I mai 1942 gikk Rommel på ny til angrep og Syrenaika ble erobret tilbake igjen, og den 20. juli falt også Tobruk. For første gang under kampene i Nord-Afrika tok aksemaktene et betydelig antall fanger, 25-30.000. Tyskerne fortsatt denne gang inn i Egypt og general Auchinlech måtte også oppgi stillingen ved Mersa Matruh. Rommel håpet å trenge fram til Alexandria ved et lynangrep, men ble stanset ved El Alamein. Her måtte han en erkeanstrengning på ca. 40 km., en saltørken som er uframkommelig for tanks. Rommel forsøkte å trenge gjennom de alliertes stillinger her, men ble slått tilbake og i august umuliggjorde heten større operasjoner.

Begge parter mottok forsterkninger, og begge forberedte seg på ny kamp. Stillingen var utilfredsstillende for begge. For de allierte var frontlinjen alt for nær Alexandria. Flyvåpenet hadde mistet sine framskutte stillinger i Syrenaika, og dette gjorde det vanskeligere å beskytte Malta, likesom det innskrenket den britiske flåtes bevegelsesfrihet. For Rommels vedkommende var hans forsyningslinjer blitt lenger, og det britiske og amerikanske flyvåpen angrep med stor virkning hans forsyningskolonner og transportør i det åpne ørkenlandskap. Det vanskeligste problem for Rommel var imidlertid vannforsyningen.

En erobring av Alexandria ville være av stor militær betydning for Rommel. Det ville løse hans forsyningsproblemer, gi hans tropper hvile og det ville benevne den britiske flåte dens beste havn i det østlige Middelhav.

For begge parter ville en avgjørende seier åpne store strategiske perspektiver. For aksemaktene ville det bety en mulighet for å rykke fram mot oljen i Midtøsten og Den persiske Bugt, eventuelt i samarbeid med et tysk framstøt fra Kaukasus og et japansk mot India. - For de allierte ville en seier i Nord-Afrika åpne mange muligheter for nye framstøt.

Begge parter har i løpet av de siste måneder mottatt store forsterkninger og Rommels styrker teller nå 4 tyske og 8 italienske divisjoner. Det tyske afrikakorps består av 2 panserdivisjoner med ca. 260 tanks, videre av en motorisert divisjon og en infanteridivisjon, som for en stor del er ført over fra Kreta med fly. - Av de 8 italienske divisjoner skulle de 2 være mekaniserte, men det ser ikke ut til at de er brukt i frontlinjen i de siste angrepene.

Rommel hadde, så vidt en vet, planlagt å falle de allierte styrker i ryggen. Ved hans siste angrep trengte også det tyske afrikakorps inn i de alliertes forsvarslinjer i syd i en dybde av 15-20 km. før de måtte alvorlig motstand. Deres angrep med ca. 150 tanks mot de alliertes mekaniserte styrker ble imidlertid slått tilbake. Rommel tapte mange tanks og hans styrker ble drevet tilbake til utgangstillingene.

Det er åpenbart at Rommel hadde planlagt et større angrep, men han møtte sterkere motstand enn beregnet. - Nå er det de allierte tropper som har initiativet i Nord-Afrika. De kan gjøre omgående bevegelser fordi frontlinjen er kort.

De siste store trofninger skulle tyde på, som Churchill sa i sin siste tale i Underhuset, at den britiske 8. armé nå er sterkere enn noen gang tidligere, og man kan ha full tillit til at den kan opprettholde et effektivt forsvar av Egypt. --

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

17 SEP. 1942

1102

A
Mappe 9
Et. 348
Årg. 1942
O.V.
Jfr.

LONDON - NYTT.

12. september 1942.

2. årg.

Tr. 348.

RUSSLAND: Den umiddelbare fare for Stalingrad er øket ved at tyskerne har bragt fram nye store forsterkninger av tyske og italienske divisjoner, meldes det fra Moskva. Slaget om byen raser med uforminsket kraft og tyskerne har måttet betale dyrt for den framgang de har hatt. Russerne yter fremdeles seig motstand, men har under de siste to døgn måttet oppgi flere stillinger. - I et tilleggskommuniké fra Moskva heter det at russerne har måttet oppgi en av sine stillinger sydvest for Stalingrad. Etter voldsom motstand lykkedes det tyskerne å innta stillingen. På et annet avsnitt, som forsvares av marinesoldater, gikk en rumensk avdeling til angrep, emn ble fullstendig tilintetgjort. - Vest for Stalingrad pågår det forbitrede strider, men her har russerne holdt sine stillinger. På et avsnitt trengte tyskerne inn i de russiske linjer, hvorved over hundre tyskerne ble drept.

Tyskerne innledet i går en offensiv syd for Voronesj i håp om å vinne tilbake det terreng sovjettropperne for kort tid siden erobret på Dons vestre bredder. Offensiven ble satt i gang fra to kanter. Den ble innledet ved at 200-250 tyske fly bombarderte de russiske stillinger. Det voldsomme bombardement ble imidlertid resultatløst. På russernes høyre fløy forsøkte tyskerne å storme en by, men ble slått tilbake med svære tap. - På den venstre fløy gikk ungarske tropper til angrep, men ble drevet tilbake til sine utgangsstillinger.

Marinehavnen Novorossijsk forsvarer seg fremdeles mot langt overlegne tyske styrker. Byen er fullstendig innhyllt i røk. En tysk avdeling som angrep russerne nordvest for byen hadde over 1000 mann i døde og mistet 9 stridsvogner. Natten til i går fikk imidlertid tyskerne fram nye forsterkninger og de gjorde en ny framrykning og presset seg inn i byen. Striden fortsetter imidlertid om hver tomme jord og om hvert hus. Sovjettroppene, spesielt marinesoldatene, har under nattens løp gjort heftige anfall mot angriperne.

VESTFRONTEN: En stor styrke britiske bombefly rettet i natt et voldsomt angrep mot Vest-Tyskland. Hovedmålet var Düsseldorf. Britiske jagerfly utførte en rekke offensive patruljeflygninger over tyskokkuperte områder. 31 britiske bombefly savnes etter nattens operasjoner.

MIDTØSTEN: Det siste Kairokommuniké melder at det ikke er noen forandring av betydning på den egyptiske front. Aksetropper, som prøvde å nærme seg de britiske stillinger i nordavsnittet, ble angrepet og drevet tilbake. - Britiske fly var i går stadig i virksomhet over frontavsnittet. Nord for Derna har et britisk torpedofly oppnådd fulltreffer på et fiendtlig krigsfartøy, som antas senket.

MADAGASKAR: Statsminister Churchill redegjorde i dag i Underhuset for de siste operasjoner på Madagaskar. Han sa at i grålysningen torsdag morgen gikk britiske, syd- og øst-afrikanske tropper, støttet av fly fra det syd-afrikanske flyvåpen, til angrep mot Majunga og flere andre steder på Madagaskar. Majunga ble inntatt uten større motstand og med små tap. Operasjonene ble gjennomført fullstendig etter planen.

På autoritativt hold i London erklærer man at William Clatt leder operasjonene på Madagaskar. Han utmerket seg spesielt under felttoget i Abyssinien. Fra Vichy meldes at de britiske styrker på Madagaskar anslås til 2 divisjoner, mens de franske styrker bare omfatter ca. 1.500 mann, hvorav en større del er innfødte.

DET FJERNE ØSTEN: Dagens kommuniké fra det australske hovedkvarter melder at de japanske styrker på Ny Guinea tross sterk motstand nærmer seg Port Moresby, men byen er fremdeles på de alliertes hender.

v v v v v v v v v

Med spenning har en fulgt utviklingen i Nord-Afrika, men både meldingene og kommentarene i den senere tid har vært forbeholdne.

Det felttog som nå pågår i Nord-Afrika er det 6. siden krigens begynnelse. Det første var italienernes forsiktede framstøt i 1940 som førte til at de britiske tropper trakk seg tilbake fra Sidi Barani og en del framskutte punkter ved den egyptiske grense. Det neste var general Wavells felttog i desember 1940, da han med helt underlegne styrker ødela storparten av den italienske armé i Nord-Afrika og erobret hele Syrenaika. Det ble ikke gjort noe forsøk på å erobre Tripolis, først og fremst fordi det av politiske grunner ble nødvendig å sende tropper til Hellas. I de følgende måneder ble tyske panserdivisjoner under general Rommel overført til Nord-Afrika og i april 1941 åpnet Rommel sin første offensiv. Benghazi og resten av Syrenaika ble erobret tilbake av aksemaktene. - I juni måned åpnet general Wavell igjen et angrep, dette ble imidlertid oppgitt. - I november 1941 åpnet så general Auchinlech en ny offensiv. Kampene varte i 2 måneder og førte til at Syrenaika med Benghazi atter kom på de alliertes hender. Aksemaktene mistet herunder ca. 30.000 mann, foruten tanks og materiell, men det lyktes ikke å ødelegge Rommels afrikakorps.

I mai 1942 gikk Rommel på ny til angrep og Syrenaika ble erobret tilbake igjen, og den 20. juli falt også Tobruk. For første gang under kampene i Nord-Afrika tok aksemaktene et betydelig antall fanger, 25-30.000. Tyskerne fortsatt denne gang inn i Egypt og general Auchinlech måtte også oppgi stillingen ved Mersa Matruh. Rommel håpet å trenge fram til Alexandria ved et lynangrep, men ble stanset ved El Alamein. Her møtte han en ørkenstrekning på ca. 40 km., en saltørken som er uframkommelig for tanks. Rommel forsøkte å trenge gjennom de alliertes stillinger her, men ble slått tilbake og i august umuliggjorde heten større operasjoner.

Begge parter mottok forsterkninger, og begge forberedte seg på ny kamp. Stillingen var utilfredsstillende for begge. For de allierte var frontlinjen alt for nær Alexandria. Flyvåpenet hadde mistet sine framskutte stillinger i Syrenaika, og dette gjorde det vanskeligere å beskytte Malta, likesom det innskrenket den britiske flåtes bevegelsesfrihet. For Rommels vedkommende var hans forsyningslinjer blitt lenger, og det britiske og amerikanske flyvåpen angrep med stor virkning hans forsyningskolonner og transportør i det åpne ørkenlandskap. Det vanskeligste problem for Rommel var imidlertid vannforsyningen.

En erobring av Alexandria ville være av stor militær betydning for Rommel. Det ville løse hans forsyningsproblemer, gi hans tropper hvile og det ville bevare den britiske flåte dens beste havn i det østlige Middelhav.

For begge parter ville en avgjørende seier åpne store strategiske perspektiver. For aksemaktene ville det bety en mulighet for å rykke fram mot oljen i Midtøsten og Den persiske Bugt, eventuelt i samarbeid med et tysk framstøt fra Kaukasus og et japansk mot India. - For de allierte ville en seier i Nord-Afrika åpne mange muligheter for nye framstøt.

Begge parter har i løpet av de siste måneder mottatt store forsterkninger og Rommels styrker teller nå 4 tyske og 8 italienske divisjoner. Det tyske afrikakorps består av 2 panserdivisjoner med ca. 260 tanks, videre av en motorisert divisjon og en infanteridivisjon, som for en stor del er ført over fra Kreta med fly. - Av de 8 italienske divisjoner skulle de 2 være mekanisert, men det ser ikke ut til at de er brukt i frontlinjen i de siste angrepene.

Rommel hadde, så vidt en vet, planlagt å falle de allierte styrker i ryggen. Ved hans siste angrep trengte også det tyske afrikakorps inn i de alliertes forsvarslinjer i syd i en dybde av 15-20 km. før de møtte alvorlig motstand. Deres angrep med ca. 150 tanks mot de alliertes mekaniserte styrker ble imidlertid slått tilbake. Rommel tapte mange tanks og hans styrker ble drevet tilbake til utgangsstillingene.

Det er åpenbart at Rommel hadde planlagt et større angrep, men han møtte sterkere motstand enn beregnet. - Nå er det de allierte tropper som har initiativet i Nord-Afrika. De kan gjøre omgående bevegelser fordi frontlinjen er kort.

De siste store trofninger skulle tyde på, som Churchill sa i sin siste tale i Underhuset, at den britiske 8. armé nå er sterkere enn noen gang tidligere, og man kan ha full tillit til at den kan opprettholde et effektivt forsvar av Egypt. --

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

17 SEP. 1942

1102

A

Mappo 9
Et. nr. 348
Årg. 1942
O. V.
Jfr.

LONDON - NYTT.

Nr. 348.

12. september 1942.

2. årg.

RUSSLAND: Den umiddelbare fare for Stalingrad er øket ved at tyskerne har bragt fram nye store forsterkninger av tyske og italienske divisjoner, meldes det fra Moskva. Slaget om byen raser med uforminset kraft og tyskerne har måttet betale dyrt for den framgang de har hatt. Russerne yter fremdeles seig motstand, men har under de siste to døgn måttet oppgi flere stillinger. - I et tilleggs-kommuniké fra Moskva heter det at russerne har måttet oppgi en av sine stillinger sydvest for Stalingrad. Etter voldsom motstand lykkedes det tyskerne å innta stillingen. På et annet avsnitt, som forsvares av marinesoldater, gikk en rumensk avdeling til angrep, enn ble fullstendig tilintetgjort. - Vest for Stalingrad pågår det forbitrede strider, men her har russerne holdt sine stillinger. På et avsnitt trengte tyskerne inn i de russiske linjer, hvorved over hundre tyskerne ble drept.

Tyskerne innledet i går en offensiv syd for Voronesj i håp om å vinne tilbake det terreng sovjettropperne for kort tid siden erobret på Dons vestre bredd. Offensiven ble satt i gang fra to kanter. Den ble innledet ved at 200-250 tyske fly bombarderte de russiske stillinger. Det voldsomme bombardement ble imidlertid resultatløst. På russernes høyre fløy forsøkte tyskerne å storme en by, men ble slått tilbake med svære tap. - På den venstre fløy gikk ungarske tropper til angrep, men ble drevet tilbake til sine utgangsstillinger.

Marinehavnen Novorossijsk forsvares seg fremdeles mot langt overlegne tyske styrker. Byen er fullstendig innhyllt i røk. En tysk avdeling som angrep russerne nordvest for byen hadde over 1000 mann i døde og mistet 9 stridsvogner. Natten til i går fikk imidlertid tyskerne fram nye forsterkninger og de gjorde en ny framrykning og presset seg inn i byen. Striden fortsetter imidlertid om hver tomme jord og om hvert hus. Sovjettroppene, spesielt marinesoldatene, har under nattens løp gjort heftige anfall mot angriperne.

VESTFRONTEN: En stor styrke britiske bombefly rettet i natt et voldsomt angrep mot Vest-Tyskland. Hovedmålet var Düsseldorf. Britiske jagerfly utførte en rekke offensive patruljeflygninger over tyskokkuperte områder. 31 britiske bombefly savnes etter nattens operasjoner.

MIDTØSTEN: Det siste Kairokommuniké melder at det ikke er noen forandring av betydning på den egyptiske front. Aksetropper, som prøvde å nærme seg de britiske stillinger i nordavsnittet, ble angrepet og drevet tilbake. - Britiske fly var i går stadig i virksomhet over frontavsnittet.

Nord for Derna har et britisk torpedofly oppnådd fulltreffer på et fiendtlig krigsfartøy, som antas senket.

MADAGASKAR: Statsminister Churchill redegjorde i dag i Underhuset for de siste operasjoner på Madagaskar. Han sa at i grålysningen torsdag morgen gikk britiske, syd- og øst-afrikanske tropper, støttet av fly fra det syd-afrikanske flyvåpen, til angrep mot Majunga og flere andre steder på Madagaskar. Majunga ble inntatt uten større motstand og med små tap. Operasjonene ble gjennomført fullstendig etter planen.

På autoritativt hold i London erklærer man at William Clatt leder operasjonene på Madagaskar. Han utmerket seg spesielt under felttoget i Abyssinien. Fra Vichy meldes at de britiske styrker på Madagaskar anslås til 2 divisjoner, mens de franske styrker bare omfatter ca. 1.500 mann, hvorav en større del er innfødte.

DET FJERNE ØSTEN: Dagens kommuniké fra det australske hovedkvarter melder at de japanske styrker på Ny Guinea tross sterk motstand nærmer seg Port Moresby, men byen er fremdeles på de alliertes hender.

VVV VVV VVV

H.K.H. KRONPRINSESSE MARTHA, sendte oss her hjemme en hilsen gjennom radioen fra London den 10. ds.:

Jeg vil gjerne at dere der hjemme i Norge skal vite hvorledes mine tanker alltid er hos dere, hvorledes de daglig går hjem til alle de trakter av vårt vakre land, som jeg i de årene jeg har stått ved min manns side har lært å holde så uendelig meget av, til Nord-Norge, Trøndelag, Vestlandet med Solstrålesøen, Sørlandet, Østlandet, Sikkelsdalen og Askerbygden med vårt hjem på Skaugum, til alle dere som var i vår tjeneste, til alle jeg har kjær og til alle dem vi kaller våre venner.

Det skjærer meg i hjertet å høre om hvorledes dere alle har det og hva dere nå lide og ofre for fedrelandets skyld. Det er derfor mitt inderlige håp og min stadige bønn at ventetiden på friheten ikke må bli alt for lang, at prøvelsene snart må ta slutt og at vi alle, om ikke alt for lenge, kan forenes i et fritt Norge.

Aldri før har jeg så fullt ut forstått betydningen av vår fedrelandssangs ord om landet med de tusen hjem. Det rommer i grunnen i seg hele vår livsoppfatning, den at samfundet skal bygges opp for hjemmene og familielivet, og at ungdommens tilpasning for samfundslivet først og framst skal bygges opp på hjemmets oppdragelse, i full forståelse av den enkeltes egenart og ikke bare på en ensrettet masseoppdragelse, for hvilken samfundet er alt og det enkelte individ intet. Det er dette våre motstandere ikke kan eller vil forstå. Det er for en stor del om dette kampen står i dag, og i denne striden finnes det intet kompromiss. Det går ingen vei utenom.

Vi som lever her ute, lider ikke de mange savn og gjennomgår nok ikke de mange farer som dere der hjemme må utholde. Men vi savner landet vårt og vi lengter etter alle våre venner og alle våre kjære hjemme i Norge. Vi er fulle av beundring for dere alle for alt hva dere yter av motstand mot dem som søker å bryte ned for Norge alt det som vi holder hellig, og som har lagt så mange hjem og så megen lykke i grus.

Så sender jeg da mine hjerteligste hilsener til alle dem der hjemme som arbeider for: at hva Norge engang var, det skal det igjen werde.

Jeg har i de siste ukene vært Norge nærmere enn på de siste 2 årene. Når jeg neste gang reiser fra vest til øst, er det mitt inderlige håp at jeg kan fortsette østover helt fram til Norge, til mitt hjem, til mine venner, til mitt folk. --

v v v v v v v v v

DEN 10. SEPTEMBER, årsdagen for unntagelsestilstanden i Oslo, talte formannen i Norges Faglige Landsorganisasjon, Konrad Nordal fra London:

Det var den 10. sept. kl. 5 om morgenen at denne skjendelselsgjerning ble satt i verk. Alle som den gang var i Oslo vil aldri glemme den uhyggestemning som spredte seg over hele byen.. Da en kom ut på gatene om morgenen, så en politi i full krigsmaling med stålhjelmer, koller og revolvere patruljere gate opp og gate ned, og motoriserte SS-avdelinger som vepnet til tennene, rate gjennom gatene.

Og hva var så årsaken til dette? At streiken som begynte mandag 8. september og hvis årsak var at arbeiderne ikke fikk de næringsmidler de trengte for å fornye sin arbeidskraft, ikke var avblåst. - I de store bedrifter møtte tyske politiavdelinger opp for å true arbeiderne til å arbeide. Ved Akers mek. Verksted tok de helt vilkårlig av en flokk som var samlet utenfor, en rekke fanger. Ved Spikerverket ble arbeiderne truet med maskingever.

Da unntagelsestilstanden begynte, var arbeidet imidlertid gjenopptatt ved de fleste bedrifter. Allikevel ble det en terroraksjon som til da var den værste siden Norge ble okkupert. Dag og natt kjørte gestapos biler rundt og arrester-te folk. De tok dem fra kontorer, verksteder, fabrikker, butikker og hjemmene. Etter et kort og brutalt forhør ble de sendt ut på Grini hvor de måtte gjennomgå plager og pinsler som bare utpekulerte gestapotyskere kan finne på.

Da dødsdommene og henrettelsene av Hansteen og Wickstrøm ble bekjentgjort, gikk det som et sjokk gjennom folket. Alle som hadde kjenskap til forholdene visste at disse to ikke hadde noe ansvar for den spontane streik. Senere ble det kjent at de ble skutt med revolvere i et av gestapos torturkamre på Viktoria Terrasse. Ganske riktig ble det derfor sagt at dette var politiske mord. (f)

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

17 SEP. 1942

4

Mappe 9
Eksp. 349
Arg. 1942
O. V.
Nr. 2

1103

LONDON - NYTT.

Nr. 349.

14. september 1942.

Vhetene fra London 12. og 13/9, kl. 19,30.

Vest-Europa. Berlin-kringkasteren innrømmer at det er store ødeleggelser i Düsseldorf etter det voldsomme britiske luftangrepet natt til fredag, 100.000 brannbomber og mange tonn sprengbomber ble kastet ned på denne viktige jernbanebyen.

I den tyske kringkaster fikk en fredag kveld et klart bevis for hvor alvorlig angrepet hadde vært. En meget beveget stemme sa, at befolkningens ansikter fremdeles var preget av det voldsomme angrepet. Den sa videre, at det var en hard prøve befolkningen måtte gjennomgå. - I den tyske presse klages det over at det ikke er nokk luftvernmandskaper og politi til å møte de kraftige britiske angrepene. -- Britiske speiderfly har foretatt rekognosering over Düsseldorf og Karlsruhe og konstatert at skadene etter de siste angrepene var meget store.

Russland. Stalingrad holder fremdeles stand mot de tyske masseangrep. Tyskerne har skjerpet sine angrep mot byen, og det raser voldsomme kamper vest og sydvest for byen. Kun på ett sted har russerne måttet trekke seg tilbake til nye stillinger. I i et avsnitt foretok tyskerne 7 angrep etter hinanden, men russiske tanks gikk til aksjon og drev dem tilbake. Fienden hadde 1500 falne og tapte 30 tanks. -- I meldingene fra fronten i Kaukasus heter det at slagmarken oppe i fjellene er dekket av vinterens første sne. Ved Mosdok har tyskerne rettet 3 nye angrep mot oljefeltene i Gronyj, men er blitt slått på retrett.

En russisk melding sier at det finner harde kamper sted også på midtfronten i utkanten av et stort bebygget sted. Det antas å være Rsjev, hvor det har foregått kamper i flere uker. Russene har tatt fanger og materiell.

På Volchov-fronten, nord ved Leningrad, har russerne rettet et overaskende angrep mot tyskerne. De drev en dyp kile inn i de tyske linjer og stormet en rekke bebodde strøk. Kampene forsetter med stor voldsomhet.

Fra offisielt russisk hold blir det meldt at Novorossiysk er evakuert av russerne. -- En russisk undervannsbåt har senket 5 fiendtlige skip i nordlige farvann, nemlig: 1 tankbåt på 15.000 tonn, 3 transportskip og 1 destroyer.

Midtøsten. Det siste Kairo-kommuniké melder bare om patruljekamper, og at luftvirksomheten er øket noe. 5 fiendtlige fly ble skutt ned lørdag. Et amerikansk bombefly har senket en fiendtlig ubåt i det østlige Middelhav.

Madagaskar. Etter de vellykkede britiske landstigninger i havnebyene Majunga, Ambaja og Morondava fortsetter operasjonene tilfredstillende, og møter liten motstand. Framstøtet mot hovedstaden Tananarive fortsetter. Britiske styrker også fram sydover fra Diego Suarez.

Ny Guinea. Det foregår bitre kamper i Owen Stanley fjellene, der japanerne er blitt stanset i deres framrykning mot Port Morrisby. Allierte jagerfly har rettet et kraftig angrep mot en av japanernes flybaser, og ødelagt 17 fly på bakken.

Lokalt. Universitetet høstet lørdag en strålende seier i kampen mot nazityraniet. Det medisinske fakultet hadde på reglementert vis opptatt 21 nye studenter. Nazi-myndighetene ville imidlertid tvinge fakultetet til desuten å oppta også 16 nazi-studenter, hvis kvalifikasjoner var av den art at ellers aldri ville oppnå adgang til det medisinske studium. Dette inngrep i det videnskapelige arbeide fant det samlede professor-kollegium ved Universitetet å måtte ta blankt avstand fra. Men i den anledning ble de gjenstand for de alvorligste trusler, bl.a. fra quisling selv.

I møte av professorerne lørdag fastholdt disse imidlertid sitt standpunkt, og erklærte at hvis ikke myndighetene respekterte dette ville Universitetet bli lukket. Nazi-myndighetene trakk derpå de 16 nazi-studenter tilbake.

Det viser seg altså at det nytter å sette seg til motverge mot nazisternes overgrep, når en bare står enig og samlet.

v v v v v v v v v

KONRAD NORDAHL, om 10. sept. (fortsatt fra forrige nr.)

Men tyskerne stoppet ikke bare med terror mot personer. De gikk til angrep på nesten alle organisasjoner av betydning. Ledelsen ble avsatt, NS-kommisarene på i stedet og NS overtok nå organisasjonene. Av mangel på skikkelige folk måtte de kommissariske ledere ty til forbrytterrekken og det første disse begynte med var å forsyne seg av organisasjonenes midler. Samtidig som de ga seg selv store lønnstillegg og utvidet og utstyrte organisasjonskontorene etter mønstret av "herrefolket", fortalte de at arbeiderne ikke kunne få noe lønnstillegg, til tross for at prisene var steget med over 40 %. For å avlede det hele sendte Haakon Meyer "gjøglertrupper" rundt på anleggene for å oppmuntre dem som var tvangssendt til tyskernes forsvarsverker. Utgiftene ble selvfølgelig dekket av medlemmenes kontingent. - Det ble ikke holdt landsmøter og kongresser. I folkefelleskapets navn kan en tillate seg alt mulig, selv om det er lite av det som virkelig lykkes. Det lyktes således ikke for Meyer, når han sammen med sin fører Fossum reiste til Finland for å prøve å få forbindelse med den finske landsorganisasjon. Til tross for det finsk-tyske våpenbroderskap, ville man der borte ikke ha noe å gjøre med de to landsforredere.

Unntagelsestilstanden fikk følger som rekker meget lenger enn kanskje noen den gang tenkte seg. Vi som da var hjemme, hadde en trykkende fornemmelse av å være hjelpeløs hjemfalne til tyskernes makt. Skulle vi ta kampen opp, selv om det i første omgang så håpløst ut, eller gi oss inn under tyskerne? Det var dette valget som hver mann og kvinne i landet måtte ta opp. Skulle de forråde det beste i seg selv eller ta risikoen for hel utslettelse? - Det som var bestemmende var ikke bare hensynet til framtiden og de generasjoner som skal leve etter oss, men kanskje først og fremst den instinktive følelse at på de tyske vilkårene kunne vi ikke leve. Slik var det for individene og slik ble det også for organisasjonene.

Da jeg senere kom hit ut til den frie verden opplevde jeg en ny side av kampen som de hjemme ikke visste om, og som jeg nettopp i dag gjerne vil nevne for alle dere som hver dag og time står overfor det samme valget og det samme spørsmålet. Den kampen som hjemmefronten fører har ikke bare en mening for samtiden og dere selv. Allerede dagen etter at Hansteen og Wickstrøm ble skutt, reagerte den svenske fagkongress, som da var samlet, med den skarpeste protest mot nazityraniet i Norge. - I de frie lands kringkastinger ble mordene en årsak til sterke solidaritetsforsikringer med det norske folk. Det var det første store gjennombrudd som gjorde verdensopinionen klar over den norske hjemmefronts heroiske kamp.

Selv en innsats som hjemme kan synes nesten resultatløs og ubemerket, når i sin tid fram og får kampviljen her ute til å flamme sterkere. Ha full tillit til at ingen innsats er forgjeves og at ingen skal bli glemt.

Unntagelsestilstanden i september 1941 setter et skille i okkupasjonens historie på samme måte som 25. september 1940. Den gang mistet det norske folk alle politiske rettigheter, til tross for at mange kompromisser var forsøkt. Under unntagelsestilstanden mistet folket den organisatoriske frihet, som for de fleste anses som like viktig som den politiske frihet. Reelt sett ble disse to friheter stillet sammen og uten den ene blir ikke den annen av stor betydning. Også når det gjaldt den organisatoriske frihet ble det forsøkt mange kompromisser. Utviklingen har imidlertid vist oss, at i en strid som denne nytter ingen kompromisser.

Det samme som gjelder for en russisk by gjelder også for en norsk organisasjon. Jo større verdi byen har for russerne eller organisasjonen for oss, jo farligere er det at den faller i motstandernes hender. Derfor har det bare vært ruinoper som har grint tyskerne i møte når de har rykket inn i de russiske byer. - Den beste måte hvorpå vi kan hedre Hansteens og Wickstrøms minne, og alle de andre som ble fengslet, torturert og dømt under septemberdagene i fjor, er derfor å umuliggjøre dannelsen av de samband som 10. sept. 1941 skulle være opptakten til.

Kommer de allikevel i stand, la de da med en gang bli en ruinhop med korrumperte ledere, uten kontingent og uten medlemmer. Al som har verdi, enten det er en by eller en organisasjon, vil når nazismen er slått, bli bygget opp igjen.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

17 SEP. 1942

1105

4
Mappe 9
Eksp. 350
Arg. 1942
O.V.
2. Arg.

Nr. 350.

LONDON - NYTT.
15. september 1942.

Nyhete fra London 14/9-42:

VESTFRONTEN: En stor styrke britiske bombefly angrep i natt Nordvest-Tyskland. Hovedmålet var Bremen som ble kraftig bombet. - I morges angrep bombefly enkeltvis andre mål i Nordvest-Tyskland. Mens nattangrepet var under utvikling gjorde britiske jagerfly tokter mot tyske flyplasser i Nord-Frankrike og Nederland, 18 britiske bombefly savnes.

Toktet mot Bremen i natt var det annet angrep på 10 dage mot dette viktige kommunikasjonsentrum og det 7. store luftangrep mot Tyskland i denne måned.

Tyskland ble også angrepet av russiske fly i natt. Det blir meldt at de var over Øst-Tyskland og Ungarn. Det tyske telegrambyrå innrømmer at det ble kastet bomber og at det ble gjort skade.

RUSSLAND: Dagens russiske kommunike melder om kamper vest og sydvest for Stalingrad. Vest for byen holder russerne fremdeles de voldsomme tyske stormangrep i sjakk. Det meldes at et voldsomt tysk angrep ble slått tilbake, hvorved en stor tysk tankstyrke ble revet opp og infanteriet led store tap. Sydvest for Stalingrad har tyskerne ført fram reserver og store mengder fly. I et avbrutt lyktes det tyskerne å bryte inn i de russiske stillinger, men russiske tanks gikk til motangrep og gjenerobret det tapte terreng. - Moskvakringkastningen opplyser at i de siste få dager er det falt 12.000 tyskere foran Stalingrad. Det ble denne helgen ødelagt eller skadet i alt 124 tyske tanks. I løpet av de siste 4 uker har Luftwaffe mistet 1.600 fly.

I Kaukasus har russiske tropper i Mosdok-området slått tilbake en rekke angrep. -- Dagens russiske tilleggskommuniké nevner hvordan en russisk avdeling på Volchov-fronten, sydøst for Leningrad, knuste sterke tyske forsvarsverker, okkuperte et bebygget sted og drepte omkring 1.000 tyskere. Tyskernes motangrep for å forsøke å ta igjen denne stillingen slo feil, og de led på ny store tap.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike fra Kairo melder igjen om artilleri og patrulje-virksomhet. I mindre luftslag i går skjøt britiske jagerfly ned minst 6 fiendtlige fly.

DET FJERNE ØSTEN: Det blir i dag meldt om nye angrep av allierte bombefly mot japanske baser på Ny Guinea, der japanernes angrep over fjellet i retning av Port Moresby, ikke har gjort noen framgang de siste 3 dage. - Japanske skip er også blitt angrepet. Et handelsskip ble etterlatt i synkende tilstand og en japansk krysser ble angrepet utenfor Ny Britannia.

I det sydøstlige Kina har kinesiske styrker gjenerobret byen Kuepang, som ligger omtrent 10 km. fra hovedstaden Changkiak-provinsen.

MADAGASKAR: Det siste britiske kommunike sier at de britiske tropper som gikk i land på sydvest-kysten fortsetter framrykningen og at de møter liten eller ingen motstand. En by til er okkupert. - På nordvestkysten gjør britiske tropper god framgang i sydlig retning.

STOCKHOLM har mottatt meldinger fra Nord-Norge om at et større antall østerrikske tropper, som er stasjonert der oppe, har forsøkt å desertere til Sverige for å undgå å vende tilbake til Russland eller Finland og til et nytt vinterfelttog. - De tyske vaktposter langs den svenske grense er blitt tre-doblet for å hindre at troppene deserterer.

FRANKRIKE: Ifølge meldinger som er kommet til London hersker det stadig større forbitrelse både i de okkuperte og uokkuperte områder mot Laval, og dermed Vichys, unnfallenhet overfor Hitlers krav. Det er to grunner for at denne krisen er oppstått. For det første har franske arbeidere nektet frivillig å la seg hverve for arbeidstjeneste i Tyskland, og Laval utstedte derfor i går et dekret, som gir ham adgang til å tvinge alle franskmenn mellom 18 og 51 år og alle ugifte franske kvinner mellom 21 og 35 år, til å gjøre slik arbeidstjenest. For det annet er det franske folk blitt dypt rystet over jedeforfølgelsene nylig. Det siste skritt mot disse forfølgelsene er en uforferdet protest, undertegnet av kardinaler og erkebiskopper i det okkuperte Frankrike og adressert til marskalk Petain. - Laval offentliggjorde i går kveld nærmere enkeltheter om det vedtak som nylig satte det franske politi under regjeringsoverhodets fullstendige myndighet, m.a.o., hele den franske politistyrke står til Lavals rådighet, og gjennom ham til tyskernes rådighet.

DEN KIRKELIGE SITUASJON:

I de siste uker har Kirkedepartementet gjort store anstrengelser for å få bilagt kirkestriden, som øyensynlig blir nazistene mer og mer ubekvem etter som tiden går.

Først nå er det blitt kjent at allerede 15. august møtte professor Hølllesby og domprost Hygen til en foreløpig konferanse med "minister" Skancke og ekspedisjonssjef Feyling om muligheten av å oppta forhandlinger i kirkestriden. Initiativet hertil var helt og holdent utgått fra departementet.

Hølllesby og Hygen krevde straks:

- 1) at forhandlingene på kirkens vegne skulle føres av samtlige biskopper, altså også biskop Berggrav, som fremdeles er i fangenskap,
- 2) at Berggrav derfor måtte frigis ubetinget og straks,
- 3) at forhandlingene skulle være helt fri, d.v.s. "at ingen av partene på forhånd er bundet til noe vilkår eller bestemt resultat".

Skancke gikk med på kravene, men da han søkte approbasjon hos quisling krevet denne erklæring fra kirkens menn om at kirken "tok avstand fra den politiske front mot landets regjering". Dette fant quisling gehør for i et såkalt regjeringsmøte som ble holdt 20. august. Her fant herrene også at det var så sin sak uten videre å frigi Berggrav, som Skancke hadde ment å kunne gå med på.

Skancke ble nå satt i gang med å tilveiebringe en slik erklæring som quisling ønsket, og som altså skulle vise at kirken anerkjente quisling-regimet.

Hølllesby og Hygen nektet selv å avgi den ønskede erklæring, men satte opp et utkast som de kunne forsvare og som de kunne være villige til å forelegge de avskjedigede biskopper, da det var disse som i tilfelle måtte innlate seg på det spørsmål. Dette utkast til erklæring fikk quisling tak i og fikk det i et regjeringsmøte forandret "til ugjenkjennelighet". Allikevel hadde quisling den frekkhet å oversenne den endrede erklæring til biskoppene med anmodning om deres underskrifter. Han skammet seg ikke for å kalle det den erklæring som var satt opp av Hølllesby og Hygen. Han oppfordret endog biskoppene til å forelegge denne erklæring for Berggrav. De skulle få anledning til å besøke ham for å få hans underskrift, men det var en utrykkelig betingelse at de bare hadde lov å bringe med seg den av departementet "oversendte erklæring i uforandret form". Selvsagt avslo biskoppene å være tjenere for denne svindel.

Senere har Skancke rettet en henvendelse til biskoppene om å møte til en konferanse med ham den 7. sept., men biskoppene har avslått med den begrunnelse at de ikke villig innlate seg på noen som helst forhandlinger før Berggrav var satt på fri fot - slik som forutsatt i avtalen av 15. august.

Det er klart at det gjelder for quisling å få fred med kirken. Men det er også klart at han i den anledning for tiden driver et politisk renkespill uten sidestykke med den norske kirke. Med alle knep forsøker han å lokke og lure kirken til å komme med en erklæring som skal virke som en anerkjennelsesattest for hans regime. Hva en slik erklæring skulle brukes til i dagens politiske kamp, er ikke vanskelig å forstå. Den skulle naturligvis først og fremst tjene som en bølgedemper på motstanden i de norske sinn mot voldsherredømmet. Den skulle innbille det norske folk at quisling og hans drabanter allikevel ikke er så onde og farlige som vi har trodd. Og den skulle tjene til å bane vei for quislings rikstingsplaner og derpå følgende fredsslutning med overfallsmennene.

quislings renkespill er allerede strandet. Men han har under sitt spill forsøkt å arrangere det slik at hvis kirken ikke lot seg lokke med i hans intriger, så skulle den til gjengjeld være avsløret som en politisk bevegelse. Det gir ham likesom rett og grunn til i neste omgang å forsøke hårdere midler for å rydde denne motstand av veien.

Kirken fører imidlertid ikke sin kamp ut fra politiske, men ut fra kirkelige og moralske motiver. Den vet at den er ternet sammen med en livsanskuelse som er kirken helt fremmed, og den vet at den har rett og plikt til å sørge for at denne livsanskuelsen ikke slår rot i det norske folks sjel. Her er det ingen som har grunn til å tvile på kirkens holdning og evne til å holde klar og stø kurs - slik som de siste uker til fulle har vist.

Biskop Berggrav kunne i dag ha vært en fri mann. Men hans venner i bispekollegiet kjente nok Berggrav rett når de valgte å avslå endog bare å forelegge ham til mulig underskrift quislings listige erklæring. De visste at Berggrav ville velge ensomheten og de ll feltmessig bevæpnede politimenn, framfor å gå på akkord med sin samvittighet. Det er den ånd som skal gi den norske kirke og det norske folk seier over quisling-regimets demoniske politikk.

La oss lære av kirkens menn. Gang på gang setter de seg til motverge mot nazistenes overgrep, og det NYTTER, NÅR EN BARE STAR SAMLET.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT.

Nr. 352.

17. september 1942.

2. årg.

Nyhetene fra London 16/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Stalingrad holder fremdeles stand mot svære fiendtlige luft- og land-angrep på en stadig smalere frontlinje. De siste tyske angrep fra sydvest er blitt stoppet, men v.Bocks styrker har hatt noen framgang vest for byen. Det er igjen meldt om voldsomme tyske tap og flere tyske reserver blir kastet inn i slaget. - Dagens russiske kommunike sier bare: Våre tropper var i kamp med fienden vest og sydvest for Stalingrad og i Mosdok-området.

"Times" Moskva-korrespondent sier i dag: Hovedangrepet mot Stalingrad er nå på sitt høyeste. Alle meldinger framhever de voldsomme tyske luftangrep, men det er ikke lykkes å rydde vei for landstridskreftene. Situasjonen later til å være mest alvorlig vest og sydvest for Stalingrad. - I løpet av gårdsdagens operasjoner i dette området, skjøt russerne ned 35 av en stor styrke tyske fly. - Det meldes fra Moskva i dag at i løpet av 2 uker er 870 tyske fly blitt ødelagt.

Dagens tyske kommunike sier at kampene er voldsomme og hevder at de har trengt seg nærmere byens sentrum.

I Kaukasus har russerne slått tilbake et angrep i Mosdok-området, nordvest for Grøsnyj-oljekildene. - I Vest-Kaukasus har russiske marinesoldater utryddet en bataljon av fiendens infanteri sydvest for Novorossijsk.

En Moskvemelding sier at i et område på Midtfronten er fiendtlige motangrep blitt slått tilbake. - Syd for Voronesj, ved Øvre Don, rykker russiske avdelinger fram på vestsiden av elven. Her har tyskerne fått førsterninger.

Ved Leningrad rykker russiske styrker fram fra sydøst og de er nå så langt framme at de kan se byen.

DET FJERNE ØSTEN: Et nytt slag har vært i gang siden natt til søndag på Salomonøyene, mellom amerikanske marinesoldater og japanske tropper som har fått førsterninger. - På Guadalcanaraya, den viktige basis som ble erobret av amerikanske marinesoldater, har japanerne foretatt landstigninger. De ble støttet av japanske krigsskip og bombefly.

I følge de amerikanske meldinger ser det ut til at de amerikanske styrker holder sine stillinger. Både til sjøs og til lands har amerikanerne påført japanerne store tap. Under 4 dages kamp har de sluttet ned 22 japanske fly.

På Ny Guinea har japanerne ikke hatt videre framgang. Allierte bombefly har angrepet fiendens sambandslinjer.

MADAGASKAR: Vichys generalguvernør på Madagaskar har bedt om våpenstillstand. - Dagens britiske kommunike fra Madagaskar melder om nye britiske lansetninger i Masmanja-området, på vestkysten.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike fra Kairo melder bare om patruljevirkosomhet langs den egyptiske front.

Allierte bombefly angrep mandag havneanlegg og skipsfart o Chania-bukta på Kreta. Et av aksens skip ble truffet og kom i brann, et annet ble antakelig truffet.

VESTFRONTEN: Det britiske flyvåpen bombet i natt tysk skipsfart ved Cherbourg. Dette kommer like etter et annet angrep mot tysk skipsfart her. Britiske fly foretok dagangrep mot mål i Nord-Frankrike. Alle flyene kom velberget tilbake. Det var meget liten tysk flyvirkosomhet over Storbritannia i natt. Et tysk bombefly ble ødelagt.

KRONPRINSESSE MARTHA er nå vendt tilbake til De Forente Stater etter sitt besøk i England. - Kronprinsessen overvar i dag en høytidelighet der den amerikanske regjering overrakte en ubåt-jager til den norske regjering. Både kronprinsessen og president Roosevelt talte ved kommandoheisingen på det nye norske krigsskip.

I LONDON ga man i dag nærmere opplysninger om de store skader som ble gjort i Tyskland under de britiske luftangrep i tidsrommet 10. juli til 2. august. I løpet av 3 tokter ble det f.eks. kastet over 1.000 ton sprengbomber over Duisburg. - I Düsseldorf ble vannverkene skadet, og flere fabrikker ødelagt.

v v v v v v v v v

TYVEGODS ER DE 5.000 - FEM TUSEN - BØKER

som skal under hammeren hos Wang på høstens første bokauksjon, som begynte tirsdag. På foranledning måtte herr Wang ved auksjonens åpning medgi at de frambudte bøker var såkalte "beslaglagte" bøker, med andre ord, bøker som er stjålet fra patriotiske nordmenn.

De første bud var så latterlig små at herr Wang ville stoppe auksjonen. "Kulturdepartementet" var imidlertid blitt varslet, og en del av den nye tids "helere" ble straks mobilisert, for å få auksjonen i gang. Fristelsen ble nå for stor for en del av de ordinære bok-kjøpere og de sluttet seg til "heler-gjengen".

SOM BLINKEDE TRÆR SKAL DERE VÆRE MERKET, DERE, SOM PÅ DENNE USLE MÅTE, FORGRIPER DERE PÅ GODE NORDMENNENS EIENDOM. DET KOMMER EN REGNSKAPETS DAG.

Den "nye tids menn" har annektert Ibsen. Han har skrevet noe om en "Nemesis" som rammer sikkert, skjønt den rammer sent".

"Heler-gjengen" bør også ta med et lite sitat fra "Per Gynt":

"Tyven: Lansernes tunger, slikkende, spillende,
se, se!

"Heleren: Jeg føler alt knappen i sandet trillende,
ve, vel "

v v v v v v v v v

"OG ENDA ER DET NOEN SOM DRISTER SEG TIL Å SI AT DET ER KORRUPSIJON INNEN I NS!"

Følgende 8 medlemmer av NS ble lørdag, 12. september 1942, arrestert av det norske statspoliti for å ha stjålet og omsatt på "svartebørs" 2 - to - millioner brødmerker og andre rasjoneringsmerker:

- 1) Oskar Pettersen Sporvind, født 9/4-1886, adr. Ole Vigsøgt. 3.
- 2) Fullmektig i rasjoneringsnemnda Rolf Gydfeldt Ræcke, født 30/4-1894, adr. Jens Bjelkesgt. 39.
- 3) Robert Koster, (russer av fødsel) født 17/4-1886, adr. Bjørn Stallaresv. 5.
- 4) Viseordfører i Aker kolonialhandler Gustav Meidell Larsen, født 8/5-1903, adr. Slemdalsveien 53.
- 5) Bakermester Willy Johansen, født 15/7-1911, adr. Chr.Skaus vei 17.
- 6) Sveitfører i Hirdens flyskole Kaare Johansen.
- 7) Baker Karl Marinius Lind, født 31/12-1892. adr. Oberst Rodes vei 66.
- 8) Kontroller i Akers Forsyningsnemnd, Ritter, født 17/8-1892, adresse Bekkelagshøgda.

Samtlige 8 ble av "ministerpresidenten", Jonas Lie og "politistjef" Olbjørn dømt til 3 års fengsel. Ritter er innsatt i fengselet i Åkebergveien, de øvrige på Bredtvedt.

Svindelen har foregått helt siden sommeren 1941 og blandt deres "beste kunder" kan vi nevne: Riisnes, Hagelin, Christie og stabsjef Trondsen.

v v v v v v v v v

NAZIPRESTEN FEYLLING har utgitt en bok om kirkestriden i Norge. Boken ble trykket i et opplag på 4.000 eksemplarer. Her er tatt med alle dokumenter som de norske prestene og biskoppene sendte menigheter og statsmakter om årsakene til striden. Boken ble imidlertid meget snart beslaglagt av tyskerne. Ingen ting måtte komme ut av dette farlige materiale. I et konfidensielt skrift til NS ble all omtale av kirkestriden forbudt.

v v v v v v v v v

"Den nye lensmann" i Gransherad i Telemark har vært straffet 4 gange før han selv ble lovens vokter. - I et lensmannsdistrikt i Vestfold er en sjåfer blitt ansatt som lensmann. -- Dette bringer oss til å tenke på sporveisskifteren som ble prest i Oslo.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT.

Nr. 353.

18. september 1942.

2.årg.

Nyhetsene fra London 17/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: I dagens russiske kommuniké blir det meldt at nærkamper er under utvikling ved Stalingrads nordvestutkant. Det voldsomme angrep mot byen har nå vart i 49 dage, og i dag beskrev kringkastingen i Moskva kampene som spent og blodige. I et tilleggskommuniké heter det at tyske tropper vepnet med automatiske geværer angrep de russiske stillinger i byens nordvestlige utkant. Den tyske avdeling ble omringet og utslettet. Sydvest for byen ble et kombinert tank- og infanteri-angrep slått tilbake i et avsnitt. Den uoffisielle tyske påstand som ble gjort tirsdag kveld om å ha erobret hovedjernbanestasjonen i Stalingrad, er ikke blitt gjentatt. Det som hendte var antakelig at en framskutt avdeling fra sydvest trengte seg inn i retning av en stasjon på linjen som omringer Stalingrad. Den ligger 18 km. fra hovedstasjonen. - I Kaukasus har russerne erobret en landsby til under det motangrepet de foretok på sydbredden av Kerek-elven, der tyskerne gjør krampaktige forsøk på å trenge fram til oljefeltene ved Grosnyj. - I Vest-Kaukasus har tyskerne ikke hatt ny framgang i sydlig retning fra Novorossijsk. - Nye fiendtlige angrep i Voronesj-avsnittet, som tok sikte på å få russerne til å slippe taket på sine stillinger på vestbredden av øvre Don og Voronesj, er alle slått tilbake. - Det heter i en melding fra Moskva at på Rsjev-Viazma fronten er tyskerne blitt drevet bort fra en viktig forsvarslinje. - Også i andre avsnitt har de russiske styrker forbedret sine stillinger. Ved Leningrad har russerne besatt ennå et befestet fiendtlig støttepunkt. I luftkamper over Leningrad i går ble 14 tyske fly ødelagt.

VESTFRONTEN: Det britiske flyvåpen foretok i natt sitt 9. kraftige angrep mot Tyskland i denne måned. En særlig stor styrke bombefly angrep mål i Ruhr, industrisentrumet i Hitlers rike. Der oppsto mange branner, noen av dem meget store. - Tidligere hadde lette britiske bombefly som fløy over Vest-Europa i tusenvis, angrepet mål i området ved Wiesbaden. 39 bombefly gikk tapt i disse angrep. - Fagfolk på luftkrigens område sier at det britiske luftvåpens bombeoffensiv mot Tyskland er kommet opp på et nytt plan i maktutfoldelse. - De 9 kraftige luftangrep mot Tyskland i september har kostet i alt 128 bombefly, en liten del av de store styrker som nå herjer Tyskland. Melder går ut på at skaden er så stor at de tyske myndigheter har funnet det umulig å rydde opp i de istykker-bombede husene. Hele distrikter er fremdeles uframkommelige. Gater og de viktigste trafikkåre og skiftetomter er en eneste masse av istykker-sprengt murverk. Den arbeidskraft som er igjen i de ødelagte byer har vist seg helt ute av stand til å hamle opp med problemet.

Det var noen få fiendtlige fly over Øst-England i natt. Det ble voldt liten skade. Ingen mennesker led overlast.

MIDTØSTEN: Meldinger fra Nord-Afrika forteller om britiske luftangrep mot fiendens forsyningsbaser. Benghazi ble bombet i dagslys i går. 2 fiendtlige forsyningskip ble truffet, og et av skipene satt i brann. Tobruk og fiendens støttepunkt Heraklion på Kreta, ble kraftig bombet natt til onsdag. Bortsett fra patrulje- og artilleri-virksomhet, er det fremdeles stille i kampene til lands. - Under luftkamper over slagområdet i går ble 2 fiendtlige fly skutt ned, på bekostning av et britisk.

DET FJERNE ØSTEN: Et stort slag er nå i gang på Ny Guinea der forsterkede japanske troppestyrker forsøker å gjenoppta framstøtet over Owen Stanleyfjellene i retning av Port Moresby. Kamper mellom sterke britiske og japanske styrker foregår omtrent 50 km. fra Port Moresby. Allierte fly støtter landstyrkene og bomber fiendens sambandslinjer.

På Salomonøyene er kampene ikke så heftige. De amerikanske marinesoldater holder sine stillinger mot japanernes forsøk på å gjenerobre Guadalcanarøya.

I det nordlige Stillehav har amerikanske fly rettet et kraftig angrep mot øya Kiska i den Aleutiske øygruppe. I meldingene fra Washington heter det at 2 japanske minefeiere ble senket, 3 ubåter og 3 store handelsskip skadet, 6 fly skutt ned, 500 japanere drept eller såret og forsyningslagret satt i brann.

BRASIL er gått til full mobilisering og alle reservestyrker har fått ordre om å holde seg klar. - Førstkommende lørdag skal det holdes et stort møte i Argentina, for å gi uttrykk for landets solidaritet med Brasil.

v v v v v v v v v

THEORALF ØKSNEVAD ga følgende opplysninger i radiceen fra London for leden dag.

Tyskerne, særlig alle de sivile tyskerne i Norge, har sin spesielle oppgave i dag. Alle hitlers partifeller blir pålagt å gjøre alt de kan for å få nordmenn til å melde seg til Waffen SS, og de har mottatt en skrivelse med de retningslinjer etter hvilke de skal gå fram. Den beste måten er å driva den samme hviskepropaganda som ble brukt i Tyskland under nazistenes kamptid, heter det i skrivelserne. Det ble også minnet om at tyskerne drev en meget vellykket oppklaringskampanje i Holland og Flandern, en propaganda som gikk fra munn til munn for 2 år siden, da tyskerne la under seg Nederland og Belgia.

Det som nazipartists medlemmer nå skal gjøre i Norge, er å knytte forbindelser med unge nordmenn, nazimedlemmer, gi dem hvervemateriale o.s.v. Waffen SS har bruk for alle menn i alderen fra 17 til 40 år. Med det hemmelige dokument fulgte propagandamateriell, hverveskjema, fullstendig reglement for Waffen Standarte Nordland o.l.

Det som man skal friste nordmennene med er at de skal få tysk riksborgerrett på toppen av sin norske statsborgerrett. De skal også få fortrinnsrett ved ansettelse i staten og politiet. Videre skal de få anledning til å overta bondegårder på fra 25 til 30 mål i østen, d.v.s. i Polen og andre grensestater. De skal bestyre slike bondegårder og de skal utdannes til dette fine roverarbeid på Waffen SS' bekostning. Den frivillige som bosetter seg som bonde i østen ved krigens slutt, vil, heter det, bli likestilt og likeberettiget med de tyske kamerater. Den som blir rettløs, er den som bondegården blir stjålet fra, men det er en side av saken som det hemmelige dokument ikke befatter seg med.

Det er langsiktige planer som tyskerne trenger hjelp til, og de trenger mange folk. Det er betegnende at tyskerne driver øvelse i Valdresfjellene med omkring 1.000 muldesler, og at de på innsjøene i fjellene driver øvelse med motorbåter og prammer. Tyske offiserer hevder at disse øvelsene skjer med sikte på å utdanne tropper for krigen i Kaukasusfjellene. Det er langt fram. -

For en hver nordmann blir det heretter, som hittil, spørsmål om han vil kjempe for å beholde sin norske statsborgerrett, eller om han vil hjelpe til med at frie menn blir tyske statsborgere. For quisling og hans medskyldige er det ikke lenger noe valg. De har solgt seg til Tyskland, de er helt på tyskerens side, og de kan bare holdes seg ved makten ved å lystre de ordres som de får.

Det er meget naturlig at hvervingen foregår mest mulig hemmelig. Hitler har sine gode grunner for at det ikke skal bli alt for sterkt i øynefallende at han ikke kan holde sin krig gående uten at han skaffer seg stadig større forsterkninger fra de undertrykte land.

Forrederne kjemper for Tyskland og seg selv. - Mest for seg selv, for det ingen ting annet de har å frykte, enn Norges seier.

vvv vVv vvv

ARNE ORDINGS utenrikskronikk 15/9-42.

Den 15. september 1940 mistet det tyske flyvåpen 185 fly over Storbritannia, mens det britiske bare mistet 25. Det var det dramatiske høydepunkt under slaget om Storbritannia, og dette slaget var det første og avgjørende vendepunkt under krigen. Tidligere hadde det tyske flyvåpen gått fra seier til seier.

Det tyske flyvåpen vandt sin første spore under borgerkrigen i Spania, og det ble satt inn med full kraft under felttoget i Polen. Det var skole-eksemplet på en lynkrig med samarbeid mellom stupbombefly, tanks og motorisert infanteri. - Også felttoget i Norge var i første rekke en seier for det tyske luftvåpen. - Under felttoget mot Nederland, ble den fåtallige nederlandske flystyrken ødelagt på marken. Fallskjermtropper spilte en viktig rolle under kampene, og under bombingene av Rotterdam opplevde man en fryktelig terrorbombing av en stor by. - I Belgia og Frankrike spilte også stupbombingen en viktig rolle, både ved å bane vei for tanks, angripe troppekonsentrasjoner og ikke minst til å terrorisere sivilbefolkningen. Det franske luftvåpen viste seg å være helt ubrukelig. Det flyvåpen man hadde her, ble heller ikke rasjonelt utnyttet, og en stor del av de franske fly kom over hodet ikke i kamp. De britiske fly som tok del i kampene i Frankrike, gjorde en god innsats, men de var for få til å spille noen vesentlig rolle. - Den første gang det britiske flyvåpen viste hva det kunne prestere, var under evakueringen fra Dunkirk. Her slo de britiske jagere tilbake en rekke masseangrep fra tyske stupbombefly. (Fortsettes i neste

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT.

Nr. 354.

19. september 1942.

2. årg.

Nyhетene fra London 18/9-42, kl. 19.30.

RUSSLAND: Dagens kommuniké fra Moskva melder at tyske tropper som hadde trengt seg inn i gatene i Stalingrad ble splittet opp i nærkamper og hadde 900 falne. V. Bock bombarderer det russiske forsvar med store samlinger av langt-rekkende og mellomdistanse-kanoner, mens tyske bombefly gjør ustanselige angrep på byen. Men russerne slår hardt fra seg, og russiske tanks og infanteri har gått over til offensiven på et avsnitt i nordvestkanten av byen. "Den Røde Stjerne" er overbevist om Stalingrad som strekker seg mer enn 50 km. langs den bratte vestbredden av Volga, vil bli forsvart fra hver gate og hvert hus. Det kan reises uovervinnelige forskansninger også i husruiner, skriver avisen. I stormangrepet mot byen lider tyskerne voldsomme tap i soldater og materiell. Fiendtlige fanger sier at mange avdelinger som ble kastet inn i slaget for bare et par dage siden allerede er så å si utslettet.

Det blir meldt om virkningsfulle russiske motangrep i begge kampområdene i Kaukasus i dag. Tyskerne blir holdt sydøst for svartehavshavna Novorossijsk. I et område der har russerne drevet tyskerne ut av 3 viktige fjellpass. I Øst-Kaukasus har russerne gjenvunnet initiativet i kampene langs Terek-elven, der det tyske framstøt mot Grosnyj-oljefeltene blir holdt. Et motangrep kostet fienden 30 tanks. - Sovjetstyrkene fortsetter også sitt press langs hele fronten fra Voronesj til Karelia. På midt-fronten er tyskerne trengt tilbake fra en viktig forsvarsstilling.

DET FJERNE ØSTEN: Japanerne blir holdt påde på Ny Guinea og på Guadalcanar. Under et tokt mot japanernes viktigste basis på Ny Guinea, ødela eller skadet allierte fly minst 15 ferger og satte verdifulle lagre i brann. - Amerikanske undervannsbåter har senket 4 japanske skip, 3 av dem var lastebåter. Undervannsbåtene skadet videre en stor tankbåt, en stor og en middels stor lastebåt og et stort transportskip. Denne aksjon har ikke noe å gjøre med operasjonene på Salomonøyene. - Allierte fly har angrepet Rabaul og en annen av japanernes baser på Ny Britannia. Ved Rabaul ødela flygende festninger japanske fly på bakken. - Et enslig japansk fly angrep Port Moresby i dag, men uten virkning. I Burma har britiske bombefly angrepet mål i nærheten av Mandaley og amerikanske fly oppnådde fulltreffere på en jernbanestasjon.

MADAGASKAR: Dagens britiske kommuniké melder: Ved et møte som fant sted i går, nektet de franske parlamentarer å godta våre forslag. Operasjonene fortsetter. En stor styrke er blitt landsatt på østkysten og tidlig i morges okkupert våre tropper den viktigste havnebyen på øya, Tamatave. På nordvestkysten trenger våre tropper videre sydover i Maromanjaområdet. Våre tropper har hatt en vellykket trefning med fienden under framstøtet mot Tananarive. Det heter i London at fredsforlagene som ble forkastet var helt militære, og angikk ikke det framtidige styre av dette området.

MIDTØSTEN: I dagens britiske kommuniké fra Kairo heter det: Natt til torsdag hadde våre patrulje- og artilleritropper trefninger og splittet fiendtlige arbeidsfordelinger i det nordlige avsnitt. I går var det intet å melde fra våre landstridskrefter. Luftvirksomheten i går ble hindret av sandstormer over slagmarken. - Over Malta var det øket luftvirksomhet i går, og et Messerschmidt fly 109 ble skutt ned og en god del andre skadet.

VESTFRONTEN: Et kommuniké fra det britiske luftministerium i ettermiddag melder at britiske bombefly angrep dokkene i Bordeaux i natt. Nærmere enkeltheter savnes. - Jagerfly ødela 3 fiendtlige fly over Biskayabukta i går. 1 britisk fly gikk tapt. - Et fiendtlig jagerfly ble skutt ned over Englands sydvestkyst av luftvernet i dag.

ENNÅ EN STOR AMERIKANSK troppestyrke har ankommet til Storbritannia.

VICHY melder at Laval forbereder en forordning med tilbakevirkende kraft for alle som er naturalisert etter 1920. Virkningen av forordningen vil bli at minst en million naturaliserte jøder og ikke-jøder blir statsløse, og derfor uten endog et nominelt forsvar mot å bli overlevert til tyskerne.

EN SÆRUTSENDING fra president Roosevelt er kommet til vaticanbyen med et personlig budskap til paven fra president Roosevelt. Han vil også redegjøre for Amerikas syn på Vichy-regjeringens deportering av jøder fra Frankrike.

vvv vVv vvv

Etter Frankrikes sammenbrudd sto det tyske flyvåpen på høyden av sin prestisje. De tyske bombefly hadde ført med seg ødeleggelse og terror over alt, og både tyskerne og deres motstandere hadde fått en følelse av at det var uovervinnelig.

Man har ofte spurt hvorfor Hitler ikke gikk mot England like etter Dunkirk, eller like etter erobringen av Paris. Enkelte regner med at han mente at Storbritannia ville søke fred, og at han således ville vinne seiren uten kamp. Det er imidlertid langt sannsynligere at Hitler hele tiden regnet med å tilføye Storbritannia et avgjørende militært nederlag. Men for å oppnå dette måtte han først oppnå herredømmet i luften, og han trengte tid for å organisere den avgjørende offensiv.

Enkelte setter åpningsen av slaget om Storbritannia til 20. juli, men den offisielle framstilling regner med den 8. august. Slaget falt i 4 forskjellige deler. Det første varte fra 8. til 18. august og i disse 10 dage rettet det tyske flyvåpen konsentrerte masseangrep mot konvoyer i kanalen og mot havner og flyanlegg i Sydøst-England. Det er overveiende sannsynlig at dette skulle være forspillet til en invasjon, og de tyske tapene, 697 fly, viser hvor store de styrker var som ble satt inn.

Den 19. august begynte tyskerne en ny taktikk. I perioden fra 19. august til og med 5. september konsentrerte det tyske flyvåpen sine angrep mot flyplasser i Midt-England. Det britiske flyvåpen hadde imidlertid lært at flyene ikke skulle klumpes sammen på store flyplasser, men så vidt mulig kamoufleres og spres. Tapene var i denne periode 562 tyske fly mot 119 britiske.

I perioden fra 6. september til 5. oktober konsentrerte den tyske offensiv hele sin kraft om dag- og natt-angrepene mot London. Formålet var dels å rette angrepene mot verdensrikets hovedstad, dels å tvinge det britiske flyvåpen til å sette inn og bruke opp alle sine reserver og å terrorisere befolkningen. Materielle skade var stor og enkelte dager var deler av London mer eller mindre uten vann, gass, elektrisk lys, telefon o.s.v. Men det var intet tegn til sammenbrudd av befolkningens moral, og det var klart at Tyskland ikke kunne vinne krigen ved terror mot sivilbefolkningen.

I den fjerde periode, fra 6. til 31. oktober konsentrerte tyskerne seg helt om nattbombingen og angrepene ble nå spredt og rettet både mot London og andre industribyer. Denne perioden fortsatte i virkeligheten med to avbrytelser gjennom hele vinteren og våren.

De samlede tyske tap fra 8. august til 31. oktober 1940 var 2.375 fly. Dette gjelder bare de tap som man med sikkerhet kunne konstaterer på britisk hold. Tyskland har sikkert også mistet et stort antall fly på tilbaketuren og ved landingen.

Hva var nå grunnen til at Tyskland lot sitt første og avgjørende nederlag i septemberdagene for 2 år siden? - Det tyske flyvåpen hadde en selvstendig organisasjon, under selve Göring, men den felles ledelse av den tyske forsvarsmakt var først og fremst innstilt på landkrig, og flyvåpenet, særlig bombeflyene, var først og fremst innrettet på å være et hjelpevåpen for arméen og ikke på kampe med et annet førsteangs flyvåpen. Derneist hadde tyskerne satt alt inn på masseproduksjon, og dette førte til at hensynet til kvaliteten til en viss grad var satt til side. Man regnet med å overvinne motstanderen med en tallmessig overlegenhet, og under slaget om Storbritannia var styrkeforholdet antakelig 4 til 1 i Tysklands favør. De tyske bombeflyene hadde forholdsvis stor fart, men dette hjalp lite overfor de engelske jagerne. De tyske flyene var sårbare og dårlig isolert og de hadde en forholdsvis liten aksjonsradius. Tyskerne hadde lagt storvekt på bombere, og deres Messerschmidt-jagere sto ikke på høyde med Spitfire og Hurricane, hverken når det gjaldt bevegning eller manøvre-evne.

I Storbritannia hadde marinen delvis spilt samme rollen i forhold til flyvåpenet som hæren i Tyskland. Bevilgningene var små og flyvåpenet var derfor tallig ved krigsutbruddet. Men det var selvstendig organisert og hadde en tilstrekkelig intelligent og teknisk innstilt ungdom. Det gjaldt både konstruktører og aktive flygere. Derfor hadde engelskmennene de beste fly og de beste flygere i verden. Flyvåpenet kom stadig mer i forgrunnen og de forente nasjoners relative styrke i luften vokser fra måned til måned. De britiske flyvåpens ledelse og strategi har vært diskutert. I Amerika er flyvåpenet som kjent innledningsvis og marinens flyvåpen, mens det britiske flyvåpen, bortsett fra de egenlige marinefly, er organisert som et selvstendig og sideordnet flyvåpen. Kriget har til overflod vist at militære operasjoner både til lands og til sjøs krever et nært samarbeid med flyvåpenet. I det britiske flyvåpen har det ikke vært mangel på samarbeid med andre våpen, men det var et begrenset antall fly som kunne spres på mange operasjonsfelt.

Det mest omstridte spørsmål har vært den såkalte strategiske bombing. Det har ofte vært hevdet at bombing av Tyskland ikke kan avgjøre krigen. Til dette har sjefen for bombekommandoen svart at det kan en ikke dømme om før det blir forsøkt. Det er ikke avgjørende at det mislyktes for Tyskland i 1940-41. Hvis de allierte kan utføre disse bombeangrep med opp til 10 eller 20 gange så store styrker. Når alt kommer til alt, vil ingen påstå at dette kan avgjøre krigen alene, men ingen vil heller benekte at det kan bli en meget viktig faktor.

Storbritannia har nå verdens beste tunge bombefly og stemningen blandt bombflygerne er like entusiastiske og tillitsfulle som blandt jagerflygerne sommeren 1940. - Ganske vist fortsetter det gamle kappløp mellom forsvars- og angrepsvåpen, og tyskerne har nå en ny og effektiv jager, Focke Wulf 190. Men også i England arbeides det stadig med nye typer, og ekspertene er overbevist om at de skal beholde den tekniske ledelse, både når det gjelder bombe- og jagerfly.

v v v v v v v v v

GUD-BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyhетene fra London 19. og 20/9-42, kl. 19.30.

VESTFRONTEN: Lørdag opplystes at en stor styrke britiske bombefly lå miner i i fiendtlige farvann natt til lørdag. Samtidig ble det meldt at kystkommandoens fly og marinens fly angrep fiendtlige skip utenfor den nederlandske kyst. - Jagerfly angrep jernbanemål i det okkuperte Frankrike. 5 bombefly savnes etter toktene.

Søndagens kommuniké fra det britiske luftfartdepartement opplyser at store styrker bombefly i natt var over Syd- og Vest-Tyskland. En avdeling svære bombefly angrep mål ved München og det oppsto store branner. En annen avdeling angrep store industrielle sentra i Saar-dalen. - Samtidig var britiske jagerfly på et offensivt tokt over tysk-okkuperte områder. De angrep lokomotiver og godstog. Fly fra kystkommandoen angrep fiendtlige skip utenfor den nederlandske kyst. 10 britiske bombefly savnes. - Det britiske flyvåpen kaster nå bomber som veier 4.000 kg.

RUSSLAND: Det siste russiske kommuniké om Stalingrad melder at det fremdeles har vært nærkamper og russiske tropper har ryddet flere gater for tyskere. Der gis enkeltheter om kamper der to tyske infanteribataljoner ble fullstendig ødelagt. I pressemeldinger heter det at de voldsomste kamper blir utkjempet for å innta en høyde som behersker overgangen over elven. 50 tyske tanks ble kastet inn i slaget, og fienden tapte halvparten av dem før de til slutt inntok høyden. Russerne gikk så til motangrep, og etter 5 timers heftige kamper, fantes det ikke en tysker igjen på høyden, når undtas de falne og døde.

I Mosdok-området i Kaukasus er et tysk motangrep blitt avvist og fienden ble påført store tap. - Tyskerne gjør også motangrep i Voronesj-avsnittet, for å forsøke å avverge trusselen mot den sydlige hærs flanke. Moskvakommunikéet meldte i dag at russiske tropper har tilintetgjort omtrent 4 fiendtlige infanteribataljoner i de siste kampene. Det er gatekamper i en by nær Voronesj. - De russiske hærsstyrker vedlikeholder sitt press på den lange fronten nord for Voronesj og det russiske kommuniké søndag melder at en stilling i Briansk-avsnittet er erobret, og at fienden har lidt svære tap syd for Leningrad.

MIDTØSTEN: Britiske bombefly rettet torsdag et virkningsfullt angrep mot et 2.000 tons stort panserskip i den midtre del av Middelhavet. Torpedoførende fly har angrepet handelsskip nord for Tobruk. Det ble oppnådd fulltreffere på et stort og et mindre skip. - Patruljevirkomheten til lands fortsatte natt til lørdag, men det var intet nytt å melde om stillingen. Luftvirkomheten er også avtatt en del. Natt til lørdag ble Tobruk angrepet av flere allierte bombefly. Dette er 5. angrep mot Tobruk i løpet av 6 netter.

DET FJERNE ØSTEN: De japanske sjøstridskrefter i Stillehavet har i disse dager lidt sitt 5. nederlag. I et amerikansk marinekommuniké blir det meldt at amerikanske flygende festninger mandag angrep en japansk slagflåte nord for Salomonøyene. 2 slagskip ble antakelig skadet, og eskadren trakk seg tilbake i nordlig retning. De amerikanske bombefly fortsatte de neste 3 dager å angripe de japanske baser på Salomonøyene.

Det australske kommuniké meldte i morges om virkningsfulle luftangrep mot japanernes forsyningslinjer på Ny Guinea og gir en skildring av et særlig kraftig angrep mot flyplassen ved Lae.

MADAGASKAR: Britiske styrker har fortsatt framrykningen mot hovedstaden. Det britiske kommuniké meldte lørdag at framrykningen var blitt sinket en del av veisperringer, men troppene er nå kommet så langt som 145 km. fra byen.

FINNLAND: Den finske minister i Washington har uttalt seg om Finnlands stilling i krigen. Han sa: Finland ønsker å slutte krigen så snart som trusselen mot dets eksistens er avverget og en garanti om en varig sikkerhet oppnådd. - I diplomatiske underhandlinger, sa ministren, har muligheten av en separatfred mellom Finland og Sovjetsamveldet vært brakt på bane. Ikke noe forslag om fred er imidlertid blitt oversendt Finland. Den finske minister sa til slutt at de finske tropper allerede høsten 1941 hadde sikret den frontlinje som de siden den tid har holdt, uten å trekke seg tilbake eller å rykke framover. Han understreket at ingen jødeforfølgelser eller endring i jødernes stilling i Finland har funnet sted.

SANNSYNLIGHETEN for at Vichys har kan bli brukt mot det franske folk, blir antydnet i erklæringer som ble avgitt av Laval lørdag. Laval uttalte: Hæren vil redd den franske nasjon og beskytte den mot alle farer, også mot farer i vår midte. - Vichy-regjeringen bemyndiget lørdag kveld Laval til å avsette en hver sivil embedsmann som ikke gjør sin plikt.

v v v v v v v v v

3

QUISLINGS LOV OM TVANSORGANISASJON AV FORENINGER, ORGANISASJONER, M. V.

av 20. august d.å. trådte i kraft samme dag, men ble først offentliggjort den 11. september. Da denne lov ikke er nok kjent, finner vi å burde sitere noen av §§.

Av § 1: Organisasjoner og foreninger skal ledes i samsvar med de krav som hensynet til folkets og statens felles gagn stiller. Innenriksdept. fører tilsyn med at dette gjennomføres.

Av § 4: Innenriksdept. kan treffe beslutning om en hver forføyning som finnes nødvendig for å gjennomføre at en organisasjon eller forening ledes i samsvar med § 1. Dept. kan om nødvendig beslutte oppløsning av en organisasjon eller forening og innbragning av dens midler. -- Gjelder forføyningen organisasjon eller forening hvis formål går inn under et annet depts. fagområde, treffes beslutningen av vedkommende fag-dep. i samråd med innenriksdep. Forføyningen kan gjennomføres uten hinder av de vedtekter som gjelder eller de beslutninger som er fattet for vedk. organisasjons eller forenings virksomhet eller tiltak.

Av § 5: Endring i sammensetning av ledelsen for hovedforbund av næringsdrivende eller av næringsorganisasjoner må for å bli gyldig godkjennes av vedk. fag-dep. Inntil utgangen av 1945 er det ikke adgang til å melde seg ut eller nedlegge hverv som noen innehar innen ledelsen av sådant forbund eller annen org. eller forening som er knyttet til næringslivet og tjener næringsinteressene. -- Vedkommende fag-dep. kan pålegge org. eller for. som nevnt i første ledd, å utføre disse oppgaver. I forbindelse med sådant pålegg kan dep. tildele org. eller for. den myndighet som trenges for å gjennomføre oppgaven.

Av § 6: I samråd med Innenriksdept. kan det dep. under hvis fagområde formålet for vedkommende org. eller for. inngår beslutte at en hver som gjennom sitt yrke, sin beskjeftigelse eller erhvervsinteresse har bestemt tilknytning til en organisasjon eller foreningsformål, i og med utøvingen av yrket eller beskjeftigelsen eller i kraft av interessefellesskap er medlem av vedk. org. eller for. -- Medlemskont. til org. eller for. som omtalt i første ledd, eller hvori medlemskap er påbudt ved særskilt lov, kan drives enn på samme måte som er fastsatt for skatt av formue og inntekt til stat og kommune.

Av § 8: Finner vedk. fag-dep. at midler som tilhører en org. eller for. er disponert i strid med § 7, kan det med Innenriksdept. samtykke beslutte at disse helt eller delvis kan inndras til fordel for statskassen....

Av § 9: Medlem av org. eller for. er pliktig til å motta hverv som tillitsmann dersom. Rett til å kreve seg fritatt har den som er fylt 65 år eller som har kort tjeneste som tillitsmann i det tidsrom for hvilket han er oppnevnt, dog minst 6 år etter denne lovs ikraft-treden.

Av § 12: Den som overtrer denne lov, eller forskrifter eller påbud utferdiget i medhold av loven, eller medvirker hertil, straffes med bøter inntil kr. 100.000, eller med fengsel inntil 3 år, eller med begge dele. Er overtredelse begått av noen som har del i ledelsen av en org. eller for. kan org. eller for. ved dommen pålegges ansvar for bote-beløpet. Overtredelse etter denne § forfølges etter straffeprosesslovens regler om forseelser.

Loven ble offentliggjort nå fordi medlemmene av en rekke næringsorganisasjoner og foreninger, som det var hensikten å benytte i politisk øyemed, (bl.a. i forbindelse med det påtenkte riksting) erklarte at de ikke lenger ville betrakte seg som medlemmer og så skjede. -- De mente at lovens offentliggjørelse skulle sette en stopper for dette. Resultatet ble imidlertid det motsatte. Lovens ordlyd viste ytterligere nødvendigheten av at organisasjonenes medlemmer ga ledelsen klar beskjed om hvilken holdning de inntok.

Medlemmene av de større organisasjoner innen industri, handel, bank og forsikring har derfor nå erklært overfor sine respektive forbund at de ikke lenger betrakter seg som medlemmer hvis det blir gjort inngrep i deres rett til selv fritt å velge sine tillitsmenn, eller forbundene blir benyttet i politisk øyemed.

Tilsvarende aksjoner må om nødvendig snarest foretas av medlemmer innen andre organisasjoner og foreninger.

v v v v v v v v

Medlemmene av de forskjellige arbeiderorganisasjoner har også i disse dager gått til masseutmeldelse av sine respektive forbund. -- Vi gjengir den mest benyttede form for disse utmeldelser:

"Til ..... forbund.

I løpet av det siste år har matsituasjonen forverret seg katastrofalt for alle fagorganiserte, samtidig som priisstigning har påført oss nye, tunge byrder. All tross for dette har det ikke vært mulig å spore hverken evne eller vilje hos ledelsen av forbundet eller landsorganisasjonen til å bote på vanskelighetene.

Da jeg er bekjent med at fagorganisasjonens nåværende ledelse akter å sende representanter til Nasjonal Samlings "Riksting" og derved vil utnytte mitt medlemskap til å fremme en politikk som det strider mot min innerste overbevisning å bære til, maddeler jeg herved at mitt medlemskap i ..... forbund, er opphørt fra dags dato.

v v v v v v v v

VI GJENTAR: DET NYTTER Å SEETE SEG TIL MOTVERGE MOT DE NAZISTISKE OVERGREP, NÅR VI BARE STÅR ENIG OG SAMLET.

v v v v v v v v

TYVEGODS er de møbler som selges av firmaet: Midtland, Josefinegate 40, - inneharer Ivar Engebretsen (tidligere inneharer av "Nytt og Brukt", Citypassasjen.) Innbogensstandene er stjålet fra nordmenn som er kastet i fengsel eller fått hus og formue beslaglagt, for sin patriotiske innstillings skyld.

v v v v v v v v

VI OPPFORDRER bokhandlere og private som selger bøker å bryte all forbindelse med oppkjøper HARALD HVAM, HALVDEN SVARTESGT. 6, Han er ved siden av auksjonarius WANG, ansvarlig for salget av de "stjalne" bøker på høstens første bokauksjon.

v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

1 OKT. 1942

1112

Mappo 9
Ekepl. 3576
2. Arg. 1942

22. september 1942.

Nyhhetene fra London 21/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Dagens kommuniké fra Moskva melder om fortsatte heftige kamper i Stalingrad-området. Under kampene ble to tyske infanteriregimenter utsløttet og flere tanks og en mengde kjøretøyer ble ødelagt. Et tidligere kommuniké meldte at russerne hadde gått til motangrep og gjenerobret flere av byens gater. Kampen raser nå i en veldig halvsirkel rundt i byen. Tyskerne angriper ustanselig med tanks, infanteri og tommyguns-skyttere, mens langtrevkende kanoner bombarderer den midtre del av byen. Russerne har fått forsterkninger, men de er fremdeles underlegne i tall. -- I meldinger fra frontene i dag heter det at tyskerne har vunnet terreng i noen områder både nordvest og sydvest for byen, men v.Bock blir stadig slått tilbake i sine forsøk ved å trenge gjennom de nordvestlige forsteder og fram til bredden av Volga, og russerne holder fremdeles de viktige høydene som ble gjenerobret for flere dager siden.

Kampen ved Voronesj-området ved øvre Don, øker i heftighet. Tyskerne går til gjentatte motangrep for å forsøke å fjerne trusselen mot flanken av sine sydlige arméer. I et område på vestsiden av Don, ble 10 tyske angrep slått tilbake, og i et annet område led 6 angrep samme skjebne. -- Nye tyske angrep er også slått tilbake i Mosdok-området i Kaukasus. Terekdalen er blitt den reneste dødsfelle for den tyske armés kjernetropper. Hæren er der fremdeles, men første stadium i slaget om Kaukasus har endt i et tysk neder lag, sier "Times" Moskva-korrespondent.

På den andre enden av østfronten fortsetter kampene syd for Stalingrad. -- Tross tapet av Novorossijsk opprettholder den russiske flåte nesten fullstendig herredømmet over Svartehavet. -- Det er meldt om et virkningsfullt angrep av russiske bombefly mot en stor troppekonvoy som seilte ut fra en fiendtlig havn i Svartehavet. Konvojen besto av 4 store transportskip og 5 fulllastede ferger.

MIDTOSTEN: Dagens kommuniké fra Kairo melder: Den britiske patruljevirkosomhet fortsatte over hele fronten natt til søndag. I går var det artilleridueller i sydavsnittet. -- Jagerfly fra Malta skjøt lørdag ned 2 fiendtlige jagerfly over Cisilia, og østenfor Tripolis ble 2 skomnerter angrepet. Store og middels store bombefly angrep Tobruk natt til søndag. --

MADAGASKAR: De britiske tropper er nå like ved hovedstaden Antananarivo, og det britiske kommuniké melder at troppene er i ferd med å omringe byen. Et viktig knutepunkt for jernbane og landeveier er okkupert. På nordvestkysten fortsetter framstøtet sydover.

DET FJERNE ØSTEN: De allierte luftangrep i det sydvestlige Stillehav fortsetter. Japanerne har ikke gjort noe forsøk på å ta kampen opp mot angriperne. Det siste kommuniké fra general Mc.Arthur melder at bombefly har angrepet Lae, Kocorda og Buna. -- Japanernes framstøt mot Port Moresby i Owen Stanley-området, blir fremdeles holdt. Den omfattende patruljevirkosomhet fortsetter.

BRITISKE FLYGERE har nå gitt nærmere opplysninger som viser at det ble gjort alvorlig skade i München ved bombetoktet natt til søndag. Angrepet ble foretatt utelukkende av Storbritannias største bombefly og varigheten var sammentrengt til en halv time.

LONDONAVISEN NEWS CRONICLE understreker i dag betydningen av de økende angrep mot Tysklands transportsystemer. Hvis Tysklands jernbaner kan bringes i alvorlig forvirring, vil den tyske militærmaskin stå i fare for å bryte sammen. Det er derfor det britiske flyvåpen i desiste måneder har vist kommunikasjonene så meget av sin oppmerksomhet, og i det har de hatt stort hell med seg. Hitler blir nå mer og mer avhengig av kanaler og kyst-trafikk, men også her er han under stadig angrep. Om natten legger våre bombefly miner rundt hans kyster og om dagen blir hans skip og ferger herjet og beskytt med maskingevar og ofte senket. For hver dag som går blir Hitlers transportproblem vanskeligere. -- Et felleskommuniké fra det britiske admiralitet og luftministeriet om minelegging i fiendtlige farvann sier at det britiske flyvåpen legger flere miner for hver måned som går. Fly har lagt miner i Kielerkanalen og de nye bevoktede farvann i Østersjøen.

FRA SCHWEIZ meldes om voksende motstand mot Vichyregjeringen. Det meldes at høytstående franske politimenn åpenlyst innrømmer at jedeforfølgelsene i det uokkuperte Frankrike har slått feil, og Lavals vedtak for å mobilisere sivil fransk arbeidskraft for Tyskland har vakt harme og motstand over alt i Frankrike.

v v v v v v v v

DEN KIRKELIGE SITUASJON.

Fra første halvdel av august har quisling, som det nå er kjent, forsøkt å spille rollen av den vennlig utstrakte hånd mot kirken. En skulle da tro at kirken i de siste uker har vært forskånet for overgrep fra quisling-statens side, men da kjenner en ikke herr quislings mentalitet. quisling er en herre som aldri kan avholde seg fra ubesindig og despotisk framferd. Det er bare forunderlig at hans tyske herrer ikke snart er trett av denne plumpe mann.

La oss se hva quisling foretok seg i denne tid da han var så "vennlig" stemt mot kirken.

Det begynte med at han torsdag 6. august "avskjediget" ingen ringere enn pastor Johs. Hygen, Oslos tidligere domprost, og fungerende biskop i Berggravs sted. Allerede følgende dag ble dog denne begivenhet overskygget av en ennå større: Den midlertidige kirkeledelse - kirkens nye styre - ble erklært for oppløst av Innenriksdepartementet. Denne begivenhet virket, etter hver som den ble kjent, som et uhyggelig varsel om den uforsonlige holdning staten ville velge å innta overfor kirken.

Søndag 9. august ble denne holdning demonstrert ved at statspolitiet ble sendt på to Osloprester, nettopp som de sto i ferd med å holde sine gudstjenester.

I uken som så fulgte hadde statspolitiet to andre oppgaver til utførelse for det skinnhellige kirkedepartement, som nettopp nå var svært forhandlingsvillig. Den ene oppgave var å tvangsdeportere i alt 22 prester. De skulle bort fra de bispedømmer hvor de var ansatt. Den annen var å beslaglegge prestekjolene til alle de "avskjedigede" prester. Den første oppgave ble riktignok i ukens løp stillet i bero, mens den annen til gjengjeld ble utført med største nidkjerhet.

Det var også denne uke at herr quisling utførte sitt berømmelige kirkenummer i Fyresdal. Her ankom han i stor affekt til prestegården, tordnet løs på presten, avsatte ham på flekken og konfiskerte - likeledes på flekken - hele hans formue. (Presten i Fyresdal er en av landets få formuende prester.) quisling skammet seg ikke for senere å komme inn på denne episode i en "stor" tale, hvis eneste hensikt var, på gement vis, å svarte kirkens presteskap. Framstillingen av presten i Fyresdal som en utpiner av fattigfolk, var blank løgn.

Uken sluttet med at alle menighetsråd fikk beskjed om at de var oppløst og skulle erstattes med en "fører" og to rådgivere i hver menighet - selvsagt nazister. Denne meddelelse vakte veldig bekymring i alle kirkelige kretser.

Den følgende uke (16.-22. aug.) ble det klart at den kirkelige og kristelige presse begynte å nærme seg faresonen. Det ble kjent at alle menighetsblad skulle søkes stoppet - selvsagt for å hindre kirkens innflytelse i folket, Inndragningen av disse uvurderlige blad for både prester og menigheter er allerede begynt.

Anslaget mot den kirkelige presse ble fortsatt i uken etter. Nå ble Norsk Kirkeblad - et blad vesentlig for presteskapet - stanset. Forøvrig bød denne uke på avskjedigelse av ikke mindre enn 3 prester, hvorved det samlede antall "avskjedigede" prester ble brakt opp i 48. Endelig ble også denne uke den kjente vitenskapsmann og kristelige forfinner Kr. Schjelderup, kastet i fengsel.

Men det største sjokk for den norske kirke og kristenfolk kom i første uke av september. Da ble det nesten 100 år gamle og veldig utbredte: Norsk Misjonsblad, stoppet, og det i de dage da den norske kirke nettopp feiret Misjonsselskapets 100 års jubileum. - quisling-statens jubileumsgave!

Nå begynte også forrederen på Oslo bispestol, Lars Frøyland, å røre på seg. Han tok demonstrativt til å skulle "visitere" kirkebøkene i Oslos menigheter. Da prestene nektet ham, som en uvedkommende "biskop", adgang til sine arkiver, tilkalte han statspolitiet, og tiltvang seg ved deres hjelp adgang til kirkebøkene.

Senere i september er bl.a. et par unge prester i Østerdalen med politimakt fjernet fra sine menigheter. Likeså har 12 stykker av de ovennevnte 22 prester, nå fått statspolitiets ordre til å forlate sine hjem og sine kall.

Sådan driver quisling sitt spill - alt mens han driver på med å skulle få i gang forhandlinger med kirken. Det er sannelig ikke å undres over at kirken stiller seg skeptisk overfor quisling-statens og dens stadige henvisninger til programposten "kristendommens grunnverdier vernes". Virkeligheten taler et annet språk, som ingen tilsynelatende forhandlingsvennlig maske kan skjule.

v v v v v v v v v

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

28 SEP. 1942

1113

A

Mappe 9
Ekspl. 357
Arg. 1942
O. V.
2. Arg.

LONDON - NYTT.

23. september 1942.

Nr. 357.

Nyheterne fra London 22/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Dagens kommuniké fra Moskva melder at en rekke fiendtlige angrep er slått tilbake og det legger til: Våre avdelinger har rykket fram i flere avsnitt. - V. Bocks framstøt har nå vært stanset i 48 timer og han holder nå mindre av byområdet besatt enn i forrige uke. - I en melding fra fronten i dag heter det: Russene viser øket angrepsånd og går på i hele slagområdet. Tyskerne har ikke gjort noen framgang på noe punkt i de siste kampene. På et sted ble 40 tyske tanks og 1.000 av V. Bocks stormtropper satt inn mot de russiske forsvarslinjer for å forsøke å ta noen bygninger av avgjørende betydning. Men den tette russiske kjede av barrikader, artilleri og godt kamouflerte maskingever- og bombekasterstillinger holdt stand, og tyskerne måtte trekke seg tilbake med store tap. -

I mens tiltar den russiske offensiv i Voronesj-området, ved øvre Don, i styrke, og kampene der er nå meget voldsomme. I en Tass-melding i dag heter det: Nord for Voronesj har russiske tropper trengt inn i et bebodd strøk. Tyskerne gjorde 4 motangrep for å vinne igjen den grunn de hadde tapt, men de ble drevet tilbake.

I Mosdok-området i Kaukasus fortsetter tyskerne sine angrep, for å få fram til oljefeltene ved Grosnyj, men de har ikke gjort noen ny framgang. Det tyske flyvåpen der er blitt svekket ved overføring av fly til Stalingrad-området. Sydøst for Novorossijsk blir tyskerne også holdt. Langs hele resten av den russiske front, fra Voronesj til Karelia, vedlikeholder de russiske styrker sitt press.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika var operasjonene til lands i går begrenset til artilleridueeller, etter at de britiske patruljer hadde vært virksomme om natten. Natt til mandag, ble aksens viktigste forsyningsbasis, Tobruk, bombet for 7. gang på 8 netter.

DET FJERDE ØSTEN: I krigsområdet i det sydvestlige Stillehav har allierte jager- og bombefly gjort flere angrep mot fienden. Til lands har det bare vært sammenstøt mellom patruljer i Owen Stanley-fjellene på Ny Guinea.

Den japanske slagflåten som ble angrepet av amerikanske bombefly i forrige uke nord for Salomonøyene, der man oppnådde to treff mot slagskipene, trekker seg nå tilbake utenfor rekkevidde. - De amerikanske tropper på Salomonøyene har fått forsterkninger og er klar til å møte et mulig nytt japansk framstøt.

4 UBÅTER ER NYLIG BLITT STERKT SKADET om ikke ødelagt av kystkommandoens fly i Biskayabukta. Føreren på et Wellington-fly, en kanadier, forteller: Våre bomber ekspoderte rett foran periskopet og hindret ubåten i å dykke. Vår maskingeverild fikk røk og flammer til å velte ut av tårnet. Ubåten var fremdeles i brann da vi tapte den av syne. - En tsjekkisk flyger overrasket en annen ubåt på overflaten. Bomber stoppet ubåtens kanonild og den gikk langsomt ned. Olje og luft-bomber steg fremdeles opp når flyet satte kurs hjemover. En australsk flyger oppnådde mange treff på en italiensk ubåt som ble overrasket på overflaten. Senere ble italienerne angrepet av to andre fly, hvorav det ene var bemannet med polakker. Mens bombene falt la noen italienere på svøm, bort fra ubåten. - Den fjerde ubåten ble oppdaget av en australsk flyger, som slapp ned bomber på ubåten før den kunne rekke å dukke. Det var voldsomme eksplosjoner midtskips på ubåten og senere steg det opp luftbomber.

FRANKRIKE: Det ble foretatt 5.000 arrestasjoner i Paris i løpet av helgen, under påskudd av voldshandlinger mot tyskere og tyske institusjoner og overtredelse av portforbudet. Den virkelige grunn er tyskernes frykt for at det franske folks forbitrelse, som har øket i de siste ukene, skal ta overhånd. Lavals jødeforfølgelse, det nye vedtak om arbeidshjelp som Vichy har fått i stand for å lette rekrutteringen av arbeidere til Tyskland og den fullmakt som gir Laval rett til å avskjedige franske tjenestemenn uten videre, er noen av de mest framtrepende grunner for den omfattende misnøyen som nå brer seg i Frankrike.

DEN MIDLERTIDIGE OPPTELLING ved det svenske kommunevalg viser at kommunistene har erobret 16 nye plasser. Nazistene som før hadde to representanter, har nå ingen. --- I dag begynte det store svenske manøvre til sjøs og i luften utenfor svenskakysten.

v v v v v v v v v

Skr. av 17/9-42 fra ombudsmannen for næringslivet, Alf Whist til quisling.

Belyttelse av NS-næringsdrivende.

Med kanselisejefens brev av 4. ds. mottok jeg til uttalelse bl.a. avskrift av et brev av 17. aug. d. a. fra presidenten for Norges Rederforbund, skipsreder Johan Stenersen. -- Skipsreder Stenersen peker på den økonomiske boycott som NS-forretningsfolk har vært og er utsatt for, og hevder at det må gjøre noe effektivt for å beskytte partiets medlemmer. Han konkluderer med å foreslå at ministerpresidenten tilstiller samtlige ministre, samt alle de institusjoner og embedsmenn som har eller får berøring med næringslivet, en ordre om at NS-FORRETNINGSFOLK SYSTEMATISK SKAL FAVORISERES, HVOR DET LAR SEG GJØRE, OG I DEN UTSTREKNING DET ER MULIG. -- Jeg deler skipsreder Stenersens oppfatning med hensyn til denne saks viktighet, og nødvendigheten av at NS-næringsdrivende ytes økonomisk beskyttelse, men jeg tror ikke det vil gavne partiet om man gikk til sådan favorisering av NS-medlemmer. Det ville stemme dårlig med partiets valgspørsmål om RITTARD, og det ville kunne gi berettiget grunn til klage over partiets og statsstyrets handlinger. -- Under mitt arbeid for å støtte opp om NS-næringsdrivende har jeg bl. a. lagt vekt på følgende tre forhold:

1. En tilfredsstillende VARETILDELING (kontingentering og autorisasjoner)
2. Opprettelse av NS-BRANSJEREGISTER.
3. Beskyttelse mot ødeleggende virkninger av BESKATTNINGEN.

M. h. til punkt 1. er å merke at det under den rådende vareknapphet er en lett sak å selge. Grunnlaget for en næringsdrivendes økonomiske eksistens under de nåværende forhold med kontingentering og kvoter er varetildelingen, og det gjelder derfor at NS-forretningsfolk sikres en rettfærdig tildeling av kvoter og dessuten en kompensasjon for den boycott som de politiske motstandere driver. Dette oppnås best ved at ledelsen av de institusjoner som har med kvotefordelingen etc. å gjøre, besettes med NS-folk. Handels- og Forsyningsdepartementene er under sin nåværende ledelse fullt oppmerksom på dette og søker å ivareta NS-forretningsfolks interesser. I de tilfeller hvor kontingenteringsmyndigheten er gått til andre instanser - næringsstyrer, bransjeorg. etc. - er det av stor viktighet at ledelsen også i disse ligger hos NS, og her følger jeg den linje å få inn gode NS-folk over alt. Flere og flere av disse instanser kommer nå under NS-ledelse, og partiets maktposisjon på næringslivets område økes derved stadig.

Ved siden av varetildelingen er AUTORISASJONER OG GODKJØNNINGER av næringsdrivende et meget viktig felt. De prisutvalg etc. som har med dette å gjøre, besettes likeledes etter hver av NS-folk, og man sikrer derved partiets medlemmer mot de tidligere overgrep.

Opprettelsen av et NS-BRANSJEREGISTER ved ombudsmannens kontor tar sikte på å skaffe NS-næringsdrivende fortrinnsrett ved bestillinger fra norske og tyske offentlige myndigheter og andre, som ønsker å komme i kontakt med positive firmaer. Dette økonomiske tiltak vil etter hvert stadig vokse i betydning.

Hva punkt 3 - BESKATTNINGEN - angår, så er det selvsagt samfunnsmessig riktig at økede inntekter, som skyldes krigskonjunktursens, blir ekstraordinært beskattet for NS-forretningsfolk er forholdet imidlertid ofte det, at de p. g. a. sin politiske innstilling har hatt unormalt lav inntekt tidligere. Med sin positive innstilling er de under krigen gått sterkt inn for å øke produksjonen og skape verdier, men de rammes derfor ofte urimelig hardt av den ekstraordinære inntekts-skatt. -- Jeg tok i januar 1942 opp spørsmålet om å få avgjørelsen av søknader om skattenedsettelse - som forordningen åpner adgang til - overført til et utvalg av dyktige og rettssindige NS-menn. Kort etter 1. febr. lyktes det meg å få etablert denne ordning, og jeg henviser i denne forbindelse til P. M. til fylkeskasserne av 25/6 d. a. (skal av oss bli offentliggjort i neste nr. av L. N. R.).

Utvalget har lagt et stort arbeid i disse saker, men dessverre er resultatet ikke blitt så tilfredsstillende som jeg hadde håpet. Dette må antakelig tilskrives den måte sakene behandles på av de av finansdep.s høyere tjenestemenn, som ikke er medlemmer av partiet. I flere tilfeller hvor det gjaldt NS-medlemmer hvor utvalget hadde fraveket dep.s innstilling om avslag av søknaden, og politiske grunner talte for dette, er avslaget blitt desavørert av dep. Dette gjelder f. eks. en søknad fra BRUKSLER SIMON GRINDALEN, ELVGRUM, hvis ekstraordinære skatt var foreslått nedsatt fra ca. 60.000 til ca. 30.000 kroner, bl. a. fordi det var dokumentert ved uttalelse fra Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon at Grindalen før 9. april 1940 var utsatt for boycott. Søknaden ble av dep. kort og godt avslått, uten at det ble konferert nærmere med utvalget.

Under en konferanse som utvalgets medlem, disp. Hermann Werner, i denne anledning nylig hadde med finansminister Prytz, ga ministeren uttrykk for at utvalget neppe kunne ta POLITISKE hensyn ved sine avgjørelser. DET HAR IMIDLERTID NETTOPP VÆRT MENINGEN AT DET SKULLE VÆRE ABLØSING TIL Å TA BÅDE SAKLIGE OG POLITISKE HENSYN. Det har derfor virket nedstemmende å se hvordan den, har behandlet denne sak. Hvis dep. tok tilbørlig hensyn til utvalgets innstilling, SKULLE MAN HER HA ET UTMERKET MIDDEL TIL Å BESKYTTE NS-NÆRINGSDRIVENDE MOT URIMELIGE FØLGER AV BESKATTNINGEN.

På de her antydde måter kan man, innenfor rammen av de gjeldende lover og forordninger, støtte NS-folk og etter hvert gi dem ET SIKKERT ØKONOMISK GRUNNLAG, hvilket selvsagt vil bety en styrkelse av partiet i dets kamp for å bryte de PLUTOKRATISKE KLIKKERS MOTÅRE TENDENS. Dette vil etter min mening være bedre enn å gå til den foreslåtte ALLEMENNIGE FAVORISERING AV NS-næringsdrivende.

HEIL OG SEL. Alf L. Whist (sign.)

Det første landsmøte av NS-industriledere fant sted i Rederforbundets store sal den 21. ds. Møtet var arrangert av NS-ombudsmannen Alf Whist. Ombudsmannen sa i sin åpningstale bl. a.: "Men ved å spille våre kort riktig, vil vi som detaker i "storrommet" kunne oppnå en ny internasjonal velstand, d. v. s. gode økonomiske kår og tilsvarende kulturelle utviklingsmuligheter for en hver HEDERLIG arbeider eller næringsdrivende på land eller sjø." -- Han uttalte videre bl. a.: "Vi skal ha et FRITT OG SKAPENDE næringsliv, som arbeider innenfor en næringspolitisk plan..."

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

28 SEP. 1942

LONDON - NYTT.

1114

Nr. 358.

24. september 1942.

Ryhetene fra London 25/9-42, kl. 19.30.

DET BRITISKE ADMIRALITET MELDER: Ennå en viktig konvoy med store mengder krigsmateriell er kommet fram til havner i Nord-Russland. Enkelte av skipene i konvojen gikk tapt, men til tross for kraftige fiendtlige flyangrep og angrep fra undervannsbåter, kom størsteparten av den fram til sitt bestemmelsessted. Konvojen bestod av britiske, amerikanske og russiske handelsskip. Man vil selvsagt ikke hjelpe fienden ved å underrette ham om i hvilken utstrekning hans angrep mot denne konvoy har slått feil, men det er mulig å si at hans påstander denne gang har vært enda mer overdrevne enn vanlig. Det er eneste av de skip som eskorterte konvojen gikk tapt.

RUSSLAND: Etter et samlet tankangrep i utkanten av Stalingrad har tyskerne gått en del fram. Et russisk motangrep nordvest for byen har gjort framgang. Kommunikatet melder at gater og hus i Stalingrad har skiftet hender flere ganger. I et av avsnittene lyktes det tyske infanterister, støttet av over 100 tanks, å presse russerne tilbake og erobre flere gater. I alle andre avsnitt ble alle tyske angrep avvist. -- Nordvest for Stalingrad har russerne drevet tyskerne tilbake og erobret et viktig vei-stykke. Tyske motangrep ble avvist og 1.000 tyske soldater drept. -- Om stillingen i de andre avsnitt melder dagens kommuniké fra Moskva at ved Mosdok ble et fiendtlig angrep slått tilbake. Sydøst for Novo-rossijsk ble flere tyske angrep avvist. -- I Voronezj-området er 3.000 tyskere falt i de siste 4 dage. -- I Leningradområdet har det russiske artilleri vært i virksomhet.

Over alt i Tyskland og i nøytrale land går det rykter om den skjebne som feltmarskalk v. Bock, den tyske øverstkommanderende ved Stalingrad, har lidt. En melding fra Stockholm i dag sier at v. Bock ble avskjediget for 10 dage siden. Enten meldingene om v. Bocks avskjedigelse er riktige eller ikke, så har det vært nok av pålitelige vidnesbyrd om uoverensstemmelser, og det er meget som tyder på at Hitlers felttog i 1942 vil slutte omtrent på samme måte som hans felttog i 1941, og at han nå som den gang må finne de nødvendige syndebukker.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika har britiske landstridskrefter gjort virkningsfulle angrep bak fiendens linjer. Kairokommunikatet i dag melder: Våre styrker i ørkenen har forestatt virkningsfulle operasjoner mer enn 800 km. bak fiendens front. Natten mellom den 13. og 14. sept. ble Benghazi og et annet viktig punkt angrepet. Over 50 fly ble skadet eller ødelagt på bakken og flere andre er blitt skutt ned mens de angrep våre tropper. Fiendens personell og transportvogner ble tilføyet store tap. -- Natten mellom den 15. og 16. sept. ble Gialo-oasen okkupert, og i løpet av denne operasjonen som varte i flere dage, led den fiendtlige garnisonen betydelige tap. Vårt artilleri ødela 6 ammunisjonslager. Våre styrker er nå kommet tilbake til sin basis. -- I går rettet allierte bombefly et virkningsfullt angrep mot havnen i Benghazi. Det ble oppnådd fulltreffere på 2 skip, som ble satt i brann. --

TYSKERNE OG ITALIENERNE tar brutale forholderegler for å holde det slovenske folk nede. Tyskerne selv sier at over 1.400 gisler er blitt skutt, og over 165.000 slovenere er blitt deportert.

MADAGASKAR: Britiske tropper nærmer seg nå utkanten av hovedstaden. Den britiske kolonne som rykker framover fra nordvest gjorde det av med Vichy-tropp motstand ca. 25 km. nord for hovedstaden. En annen kolonne fra øst har også gjort god framgang.

DET FJERNØSTEN: De alliertes luftoffensiv fortsetter. Det er rettet kraftige angrep mot japanske baser og sambandslinjer på Ny Guinea og på Salomonøyene. Nordvest for Guadalcanar ble en japansk krysser angrepet og truffet av stppbombefly. Amerikanerne holder sine stillinger på Guadalcanar.

VESTFRONTEN: Britiske bombefly angrep i daglys i går kraftstasjoner i det nordøstlige Frankrike, og jern- og stålverker i Nederland. 2 bombefly gikk tapt.

MELDINGER FRA ISTANBUL sier at aksens forbundsfeller og også Italia begynner å bli fullstendig desillusjonert fordi tyskerne ikke har klart å ta Stalingrad, og fordi enkelte av deres egne hovedstader er blitt bombet av russiske flygere. Dette er særlig tilfelle i Romania, Bulgaria og Ungarn. -- Ungarerne vet at Budapest sannsynligvis vil bli kraftigere bombet enn hittil, og den bulgarske regjering innrømmer offisielt at flere bulgarske byer er blitt bombet.

Skr. av 25/6-42 til fylkesførerene fra ombudsmannen for næringslivet.

Ekstraordinær inntektskatt.

Jeg har forenlediget at Finansdepartementet har nedsatt et utvalg til å behandle søknader som kommer til departementet om nedsattelse av ilignet ekstraordinær skatt på inntektinntjeningen.

Denne skatt rammer i stor utstrekning firmaer som innhaves av NS-medlemmer, idet disse tidligere ofte p.g.a. sin politiske innstilling har hatt liten inntekt i tiden før krigen, og på den annen side i 1940 og senere aktivt har gått inn for å øke sin produksjon og omsetning og derved ofte gjort en innsats av betydning. De store firmaer, hvis eiere for en stor del er våre direkte motstandere, går derimot som oftest fri for denne spesialskatt, p.g.a. ekstraordinære høye inntekter i 1938-39.

Jeg har foreslått at utvalget som består av herrene:

Dir, S.Schlytter-Henrichsen,

disp. Hermann Werner,

byråsjef Angell-Olsen,

særlig skal ta hensyn til følgende forhold:

a) at det ved utnyttelse av de ekstraordinære forhold er satt i gang, omlagt eller utvidet en virksomhet, som forsyningsmessig eller nasjonalekonomisk er av varig verd.

b) at vedk. skatteytters økede virksomhet må sies å være et nødvendig eller verdifullt ledd i den handels- industri- og anleggs-virksomhet som situasjonen har skapt behov for,

c) at vedk. skatteytters omsetning og inntekt i sammenligningsåret (1938), p.g.a. hans politiske holdning har vært mindre enn hva han normalt kunne ha regnet med.

d) at vedk. skatteytter har anskaffet nye driftsmidler til overpris og at en større avskrivning enn forordningen gir adgang til, er nødvendig for å holde samfunnsmessig sett verdifull virksomhet oppe.

DA NOEN OFFENTLIG REDAGJØRSEL IKKE BØR FINE STED, VILLE JEG VÆRE TAKKEMLIG OM HERR FYLKESFØREREN GJØRER PARTIAPPARATET GJORDE DETTE KJENT FOR DE AV VÅRE MEDLEMMER DET KAN HA AKTUELL INTERESSE FOR.

HEIL OG SÆL. Alf L. Whist (sign.)

Skr. av 18/9-42 til stabssjefen i rikshirden fra regiment nr. 7, Viking.

Gjelder oppgave over hirdpliktige.

Jeg viser til konferanse med stabssjefen hvor jeg ga nøyaktig rapport over stillingen med hensyn til hirdpliktige i regimentsdistriktet: Oppgaven var slik:

Hirdpliktige: onlag 3.000

Tjenestegjørende: 1.000

Skal innkalles: 2.000

Av de tjenestegjørende er 426 ved andre avdelinger, derav 96 i Waffen SS, 183 i Den norske Legion, 67 i germansk SS Norge, 38 i AT og 42 i politiet og hirdvaktbataljonen.

Fylkesførereren har innbeordret de første av de hirdpliktige til tjeneste. Frammeteprosenten var onlag 10.

HEIL OG SÆL. Fører for Regiment nr. 7, Viking,

Bjørn Falchenberg (sign.) Sveitfører.

Ifølge "Politikken" er det første ikke-ariske regiment nå reist til østfronten. Det er oppsatt etter ordre av Hitler selv og består av jeger fra Estland.

"FRIVILLIG HVILVING".

NS synes å møte større og større vanskeligheter med hverningen av "frivillige" til det forsterkede regiment av den norske legion.

På et hirdmøte for kort tid siden, gikk man derfor fram på følgende måte:

Lederen av møte uttalte: "Vi er oppmerksom på at det innen våre rekker finnes både spioner og forredere. Vi vil betrakte de av de tilstedeværende her som ikke melder seg som "frivillig" til det forsterkede regiment, som sådanne."

--- ALLE MELDT SEG. ---

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

Samtlige professorer ved Norges Tannlegehøyskole

har i slutten av forrige måned søkt avskjed. Bakgrunnen for dette skritt vil framgå av nedenstående skrivelse:

Til Kirke og Undervisningsdepartementet sjef
herr minister R. Skancke.

I "lov om endringer å lov om Norges Tannlegehøyskole av 18.juni 1938", daterert 18. juni 1942, uttales det at høyskolens rektor oppnevnes og entlediges av departementet, at rektor foruten de gjøremål som den opprinnelige lov tillegger ham, har myndighet til å avgjøre de saker som tidligere skulle avgjøres av professorrådet, at når særlige grunner foreligger, kan departementet unnlate å innhente betenkning (innstilling) fra professorrådet i de tilfeller som er nevnt i § 20, annet, fjerde og femte ledd, jfr. § 21, samt at rektor i samråd med landslederen for Norges Studentersamband, for hvert semester oppnevner representanter for studentene ved de enkelte årskull.

Den nye lov er kommet uten noen foranledning fra høyskolens side, og den har ikke på noe trinns av sin tilblivelse vært forelagt høyskolens professorer. Loven bryter med de tradisjoner som alltid har vært holt i hevd ved norske vitenskapelige anstalter og rammer livsnerven i høyskolens virksomhet.

En av lovens bestemmelser er allerede satt ut i livet, idet høyskolens rektor med øyeblikkelig virkning ble entlediget den 19. juni, og tannlege Alex. Buhs, som aldri har vært knyttet til høyskolen eller, så vidt vi vet, til noen annen vitenskapelig institusjon, er utnevnt til ny rektor. Det må uttrykkelig framheves at tannlege Buhs, som savner de nødvendige vitenskapelige kvalifikasjoner, har fått seg tildelt alle de funksjoner som tidligere henlå under rektor og under professorrådet. Denne framgangsmåte er så vidt vi vet uten sidestykke i noe land. At den institueres i Norge, berør oss særlig pinlig.

Den nye rektor meddelte 22. juni under en samtale med undertegnede avdelingsbestyrere at medlemmer av NS ville ha fortrinnsrett ved ansettelse av assistent-tannleger. Disse vil altså for framtiden ikke ble ansatt ut fra rent faglige kvalifikasjoner. Likeså framgikk det at NS-medlemmer (nevnt ble bl.a. deltakere i Waffen SS og i Legionen) ville være fortrinnsberettiget ved opptakelsen av nye studenter ved høyskolen. Også her ville altså politiske hensyn gå foran de faglige.

Norges Tannlegehøyskole har hittil hatt et visst selvstyre, uavhengig av herskende politiske partier og rettningslinjer. Vi mener at dette har vært av vesentlig betydning for vårt vitenskapelige arbeide. Det er fremdeles undertegnede avdelingsbestyreres overbevisning at en vitenskapelig undervisningsanstalt som setter politiske kvalifikasjoner foran de faglige, ikke tilfredsstillende vil kunne utøve sine to hovedoppgaver: Arbeidet med de vitenskapelige problemer og den objektive akademiske undervisning av studentene.

Hva ansettelsen av assistenttannlegene angår, vil vi bemerke at bestyrerne av de kliniske avdelinger alltid har følt seg ansvarlige for den behandling som blir gitt klientellet, og ansvarlige for den undervisning som blir meddelt på avdelingene. Hvis politiske ansettelsesprinsipper skal erstatte de rent faglige, og de kliniske lærere ble fratatt sin avgjørende innflytelse på ansettelsen av assistenttannlegene, følger derav at de ikke kan overta ansvaret like overfor pasientene og studentene. Det er også for oss en uhorst tanke at politiske synspunkter skal legges til grunn ved opptakelsen av studenter ved Norges Tannlegehøyskole. Vi mener derfor at den nye lov med de opplysninger som den nye rektor er framkommet med, står i strid med våre ansettelsesvilkår.

Vi håper i det lengste at det faglig-vitenskapelige liv ved en høyskole som vår får adgang til å eksistere uavhengig av den pågående politiske krise i vårt land. Det er jo intet i vårt faglige arbeid som har noe som helst med politikk å gjøre, og det må uttrykkelig understrekes at det hverken de siste par år eller tidligere har vært politiske kontraverser av noen som helst art ved Norges Tannlegehøyskole. Av hensyn til helsearbeidet i vårt land, av hensynet til arbeidet med vitenskapelige problemer, av betydning for folkehelsen i alle land, av hensyn til de årskull som skal innføres i tannlegens yrke og av hensyn til vårt lands anseelse føler vi oss tvunget til å rette en inntrengende henvendelse til ministeren om å ta denne sak opp til fornyet overveielse.

Oslo, 10.juli 1942. - B.Bergersen, I.Krohn, G.Toverud, S.Lossius,

I.Reichborn-Kjennerud.

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

28 SEP. 1942

LONDON - NYTT.
25. september 1942.

1115

A
Mappe 9
Eksp. 359
Arg. 1942
2. årg.

Nr. 359.

Nyhetene fra London 24/9-42, kl. 19,30.

Prøgrammet i dag begynte med at Kongesangen ble sunget, og derpå sendte H.M. KONG HAAKON følgende hilsen:

Kjære landsmenn! Jeg vil benytte anledningen til å takke hjemmefronten for den hilsen jeg mottok på min 70-års dag. Jeg kan ikke nekte at det var en stor skuffelse for meg ikke å feire dagen hjemme. Hjemmefronten, som har skapt seg selv, viser et mot og en utholdenhet som har avkrevet hele den siviliserte verdens beundring. Og for oså alle som arbeider utenfor Norge, er det en spore til hver på sin plass, å gjøre sitt ytterste for å befri Norge. - Tiden kan falle lang for dere hjemme, men jeg ber dere: Tap ikke motet! Husk vi kjemper for en god og rettferdig sak! - La dere ikke provosere til å utføre en handling som kan gi våre motstandere anledning til å ta ennå hårdere represalier enn de han har tatt. Fortsett kampen i det stille. Vår time kommer, det er sikkert. Og Norge skal atter bli hva det var: et fritt og selvstendig Norge! -- Så sang et tusenstemmig kor fra Amerika vår fedrelandssang. --

VESTFRONTEN: 20 bombefly fra det britiske flyvåpen angrep i natt Nord- og Nordvest-Tyskland og hamret løs på ubåtverftene i Flensburg. På samme tid angrep Hudson-fly fra nederlandsk marinefly-avdeling, en fiendtlig konvoy utenfor Holland. Flyene oppnådde treff på 3 middelsstore skip, tross motstand fra nattjagerfly og voldsom sperreild fra de eskorterende luftverskip. 10 britiske bombefly savnes fra disse operasjoner.

3 tyske bombefly fløy mot Storbritannia i natt. Et ble ødelagt over kysten. Noen få bomber ble kastet over Nordøst-England.

RUSSLAND: Det er intet opphold i slaget om Stalingrad. En melding fra fronten der i ettermiddag sier at kraftige tyske angrep i retning av byens sentrum understøttet av 200 tanks, er blitt slått tilbake i de heftigste gatekamper som hittil har funnet sted i byen. Alle angrepene ble avvist og 42 fiendtlige tanks ødelagt. Tyskerne lider store tap og bringer i all hast fram nye forsterkninger pr. fly. - Russiske krigsskip på Volga bombarderer nå tyske stillinger og tanks. - Slaget om Stalingrad fortsetter og for hver dag må 1.500 tyskere betale for det med sine liv. -- På Voronesj-fronten har russerne fullstendig brutt opp fiendtlige motangrep på denne del av øvre Don. -- I Kaukasus er et fiendtlig angrep sydøst for Novorossijsk blitt slått tilbake. I Øst-Kaukasus forsøker tyske tanks og infanteri å bryte gjennom til oljefeltene ved Grosnyj. -

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommuniké fra Egypt sier at bortsett fra patruljeaktivitet natt til onsdag, er alt stille i slagområdet. På tirsdag oppnådde et britisk patruljefly en fulltreffer på et fiendtlig skip utenfor greske-kysten.

MADAGASKAR: Dagens britiske kommuniké melder offisielt at Antananarivo, hovedstaden på Madagaskar, er falt. Etter at de siste franske garnisoner vest for byen hadde overgitt seg betingelsesløst, holdt øst-afrikanske tropper, fulgt av syd-afrikanske panservogner og britisk artilleri i går ettermiddag sitt inn-tog i byen. - Veldige folkemengder var til stede i gatene for å hilse de britiske tropper. - Det blir meldt at det franske overherredømmet vil fortsette og det franske flagg vil fremdeles vaie over øya.

DET FJERNE ØSTEN: En melding fra en alliert operasjonsbasis i Stillehavet sier at det har vært heftige patruljetrefninger i Owen Stanley-fjellene på Ny Guinea, hvor japanernes framstøt mot Port Moresby har vært holdt i 14 dage. Allierte jagerfly angrep i går fiendens forsyninger på Ny Guinea for 10. dag på rad. Et alliert fly savnes fra disse tokter.

Kamper fortsetter på Guadalcanar. De amerikanske stillinger der holder sine stillinger intakte.

VÅR SJØMILITÆRE MEDARBEIDER skriver om de alliertes makt til sjøs: De for-ente nasjoner kontrollerer to store flanker til sjøs. Den ene er Berentshavet, som forsyningene til Nord-Russland går gjennom, den annen er Røde-havet og Den persiske Bukt, hvor forsyningene til Midtøsten og Syd-Russland går gjennom. Med disse to knipetangsarmer presser de forente nasjoner på begge ender av Tysklands østfront. Ingen av rutene på den sydlige flanke kan forstyrres av ubåter med basis i Europa.

3 OKT. 1942

LONDON - NYTT.
26. september 1942.

1116

A
Mappe 9
Eksp. 360
Arg. 1942
2. årg.

Nr. 360.

Nyhetene fra London 25/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: De tyske angrep ved Stalingrad blir stadig heftigere. De går til voldsomme angrep innenfor byens grenser med store mengder av tanks, fra lette hurtige tanks til kraftige kolosser, i et forsøk på å innta den strategisk viktige hovedgaten som går gjennom Stalingrad til Volga. Men angrepene er hittil blitt stanset. Det russiske kommuniké sier: Tyskerne inntok flere hus under et forsøk å å omgå russiske forsvarsstillinger. Russerne angrep imidlertid og gjenopprettet stillingene. Krigens heftigste gatekamper pågår fremdeles, idet snart den ene, snart den andre parten har overtaket. -- Nordvest for Stalingrad er heftige tyske motangrep blitt slått tilbake. En Moskva-melding sier at russiske tropper har trengt seg dypt inn i de tyske forsvarslinjer, inntatt en viktig landsby og fortsetter sin framgang. -- På andre avsnitt av den russiske fronten er stillingen stort sett uforandret. I Mosdok-området i Kaukasus er flere tyske angrep blitt slått tilbake. - Sydøst for Novorossijsk fortsetter innbitte kamper. - Sydøst for Leningrad har betydelige tyske styrker i over en uke forsøkt å gjeninnta tapte stillinger.

Tyskerne har endret sin tone når det gjelder Stalingradslaget. Man er nå av den oppfatning at tyskeres siste uttørelser lar en ane at om byen blir erobret eller ikke, spiller ingen større rolle, da den ikke er av strategisk viktighet, sier de. Berlinkringkasteren sa i dag at slagets hovedmål: å skille de sydlige russiske arméer fra de andre, i virkeligheten var nådd.

MIDTØSTEN: Britiske patruljer i Egypt angrep og splittet fiendtlige arbeidslag natt til torsdag. Det har ikke vært noen kamper på land, men de allierte luftvåpen fortsetter stadig sine angrep mot fiendens bærer, flyplasser og transporter. Et stort fiendtlig tankskip, eskortert av jagere, ble skadet natt til torsdag av britiske torpedofly. Den fiendtlige luftvirksomhet var meget liten.

Luftvirksomheten over Malta har øket noe i løpet av de to siste døgn. Et junker-fly ble skutt ned i sjøen.

VESTFRONTEN: I går skjøt 2 britiske jagerfly ned 2 tyske bombefly over Biskayabukta. - Et av de få tyske fly som kom over Storbritannia i natt ble skutt ned. En del bomber ble kastet mot steder i det sydvestlige England, men det ble gjort bare liten skade, og ingen ble såret. --

MADAGASKAR: Det britiske utenriksdepartement har i dag utstedt en offisiell erklæring om briternes rettningslinjer på Madagaskar. Det heter her: For å sikre lov og orden og for å administrere øya innen et vennligsinnet styre blir opprettet har den britiske øverskommanderende erklært at inntil videre skal øya stå under militær jurisdiksjon. Man håper at de lokale myndigheter på Madagaskar vil samarbeide med administreringen, så livet kan gå sin jevne gang. - Frankrikes suverenitet vil uforandret bli opprettholdt og trikoloren vil fortsette å vaie over øya.

DET FJERNE ØSTEN: I Stillehavet har amerikanske flygende festninger gjort et angrep i månelys mot store samlinger av fiendtlige skip i havna på Rabaul. En lastebåt på 8.000 ton fikk en fulltreffer midtskips og ble antakelig senket. Allierte bombe- og jagerfly fortsatte sine angrep mot japanske sambandslinjer på Ny Guinea.

DET BRITISKE ADMIRALITET har i dag sendt ut et kommuniké med nærmere enkelheter om det store konvoyslaget i de nordlige farvann. Det var to faser i slaget. I den første fasen gikk tyske ubåter, bombefly og torpedofly til angrep mot konvoen. Dette varte fra og med 12. til og med 16. september. Det annet slag fant sted da den britiske eskorteavdeling var på vei hjem igjen fra Russland, da det konvoyerte skip som også skulle hjem. Ikke et eneste krigsskip ble senket i den første fase. I det annet slag ble en britiske destroyer torpedert og etter å være blitt tauet i 3 dage brakk den i to og sank. Den britiske minesveiper Leda ble også torpedert og senket. 4 britiske jagerfly gikk tapt, men førerne på 3 av dem ble reddet. - Under slagene tapte tyskerne 40 fly skutt ned i sjøen og flere andre fly ble sterkt skadet. Det er nesten helt sikkert at 2 ubåter ble senket og 4 andre antakelig alvorlig skadet.

VICHY-RADIO meldte i går at Ungarns forsvarsminister har trukket seg tilbake. Samtidig blir det meldt om fornyede tyske krav om rumensk, ungarsk og kroatisk kanonføde til østfronten. - Hitler har nå store vanskeligheter på Balkan.

DEN 25. SEPTEMBER I FJØR HENDTE DET NOE. Da skjedde det at den tyske statholders norske medhjelpere ble stillet for hans personlige åsyn og mottok meddelelsen om at de ikke lenger var konstituerte statsråder, men konstituerte ministre. Siden Eyvind Mehle for noen år siden fikk det offentliges samtykke til å skrive sitt navn med "e" i stedet for med "a" kjenner Norges nye historie ikke noe mere gjennomgripende brudd på det tilvante.

Den nye tid lot seg ikke stanse. Allerede noen måneder senere var Akershus rammen om en ny storstilet parodi omkring herr ministerpresident vidkun quisling. Denne nye akt ble kalt "statsakten". Det er gått oss alle sammen av minne hva som ble sagt ved denne anledning, men "Deutschland über alles" og "Horst Wesselsangen" ligger ennå i våre ører. --- Nå begynte en ny epoke. Mannen med den nye tittel, som var så stor at den ikke kunne oversettes fra tysk, hadde seg til å skrive sitt navn under grunnlovs- og lov-brudd og kalte det nye lover. Quisling har holdt på med det dag ut og dag inn i de siste måneder. Terboven har rekvirert nye lover og quisling har besørget dem oversatt. Sveire Riisnæs, som er berømt for sin feighet, er reist rundt omkring i landet alt det han orket for å slippe å være med på dette lov-arbeid, men medskyldigheten har han ikke klart å reise fra.

Quisling er ikke fornøyd med sine omgivelser. Han vet at Hagelin er en farlig fjende som han må vokte seg for. Han vet at Judas Lie er en rival, som når som helst er parat til å dolke ham i ryggen. Han vet at hele kollegiet er klart over at "ministerpresidenten" er sprøytende gal. Ikke en gang sin egen personlige livvakt tør han stole på. Alt det han foretar seg er preget av en stigende enghet og denne hans nervøsitet forplanter seg til alle hans medskyldige, alle de som sitter å lytter på London, skjont de har avditt løfte om ikke å gjøre det. Situasjonen blir desto mer trykkende ved at okkupasjonsmakten ikke lenger gidder å skjule sin forakt for forrederne. Selv quisling begynner å forstå at tyskerne bare holder ham for narr hver gang de spankulerer forbi ham i hanemarsj. Hans legion blir hundset. Hans hird blir betraktet som det menneskematerielle det er. Hans ministre sitter ved Terbovens bord, som nuller i en fattigkommisjon. Noe må skje for å rette opp fasaden igjen. Og han må helst gjøre det selv. Seansen med Terboven i fjor der tyskerne så vidt klarte å holde seg alvorlige mens herr Terboven skjenket Norges "Statsråder" tittelen "ministre" uten å være noen av delene, kan ikke gjentas. Quisling må vise sin makt, og han har derfor på ny kastet sine øyne på stortinget, det som han aldri har kunnet bli valgt til selv og der hvor han aldri har kunnet bli inn en eneste av sine tilhengere. Nå kan han lage et helt "storting", skapt i hans eget bilde og leke lovgivende forsamling.

Ja, kan han? - Får han lov til å blamere okkupasjonsmakten med sitt galmannsværk? - Har han ikke allerede kompromittert den tilstrekkelig? - Han får nok lov. Nå har tyskerne ikke veket tilbake for å begå noen dumheter i sitt forhold til det norske folk. Kommer quislings "ting" i stand, vil vi ha ennå mer å samles med. En ting vil i alle fall det norske folk få vite, at quisling, med Hitlers samtykke, har skjenket Norge en lov-givende forsamling, som i folkets navn skal gjøre det motsatte av folkets vilje.

Men ikke alt er gjort helt klart. Ryktet vil vite at quisling ikke ennå er ferdig med å tegne mønster til de uniformer som dette "tingkompaniet" skal bære.

Det er ikke så lite av en fjasko at quisling ikke er i stand til å åpne sitt "riksting" den 25. september. Han har forregnet seg. Han har gitt tyskerne forventninger som han ikke kan innfri. Det hele er gått i vranglås, men noe må gjøres og så kjøres det da opp med et stort stevne i Oslo i disse dage. Festforestillinger, parader, faner og taler. Et ypperlig påfunn! En ypperlig utfordring! Oslo er allerede en tysk garnisonsby! Bolignåden er uhyggelig! De fleste skoler er tatt til innkvartering! --- Nå skal langveisfarende rampe legge seg inn på Oslos befolkning i flere dager og rapse til seg av de ytterst knappe forsyninger av mat som byen har.

Hva fester de for? At tyskerne raner alt de kan komme over i Norge! At Norge mer og mer er blitt en tysk fangeleir og at nordmenn blir pint og drept! Vi står på terskelen til en ny vinger, de hårdeste i Norges historie. No, forrederne forstår å velge det beleilige tidspunkt til å henlede oppmerksomheten på sin eksistens.

Det kommer mange langveisfarende folk til Oslo i disse dager. Det er forspillet til neste akt - "rikstinget". Av dette materialet vil "førereren" velge sin nye parlamentariske garde. Hvis han får lov, da! - Og det får han nok.

GUD BEVARE KONGEN OG FØRELANDET.

9 OKT. 1942

A

Mappe 9
Ekspl. 361
Arg.
O.V. 1942
Jf2. Arg.

1117

LONDON - NYTT.

28. september 1942.

Nr. 361.

Nyhetene fra London 26. og 27/9-1942.

VESTEUROPA: Fra London blir det opplyst at det var 4 britiske bombefly som var over Oslo den 25 september. Et fly gikk tapt, de andre vendte velberget tilbake.

Noen få tyske fly kastet natt til lørdag bomber på Englands sydkyst. Et tysk bombefly ble skutt ned.

Det blir meldt fra Ungarn at intet tog må anløpe eller forlate Budapest etter kl. 20 på grunn av faren ved luftangrep.

Det blir nu opplyst at den britiske konvoien som kjempet seg fram til nord russiske havner i den forløne uke, var den største som noen gang har satt avsted til Russland. Den hadde med seg utstyr for ikke mindre enn 9 divisjoner. Den russiske presse hylder de koldblodige britiske marinefolk og det gode sjømannskap som handelsflåtens menn har utvist ved å føre konvoien velberget fram. Den Røde Stjerne skriver: De tyske ubåter og fly har ingen bedrifter å opvise, og hvor var de tyske krigsskip? I kampen tilsjøes er Storbritania sterkere enn noen sinde. -- Den tyske overkommando har selv sagt at det var den største konvoien som noen sinde er sendt og nevnte senere de beklagelige tap som tyskerne led under sine forsøk på å tilintetgjøre den. Admiral Lützwow's ukentlige kronikk i tysk radio denne uke da også avlyst. Han hadde gitt den tittelen "konvoislag".

RUSSLAND: Timosjenko's arme er kommet Stalingrad til unnsetning og har vunnet terreng nordvest for byen. I den beleirede by har russerne gjort sterkt motangrep i de nordvestlige forsteder. Tyskerne gjør framdeles forsøk på å rykke fram gjennom byens hovedgate, men deres angrep har ikke hatt noen framgang. Stalingrad er idag kraftigere forsvar enn for en uke siden, erklærer Times's korrespondent i Moskva.

Berlin radio innrømmet lørdag at Timosjenko foretar kraftige angrep nordvest for byen. For å møte denne trussel mot sin venstre flanke har tyskerne ført fram store forsterkninger, men deres motangrep er blitt slått tilbake med store tap. Dagens russiske kommunike melder at i et avsnitt har russerne inn tatt bedre stillinger etter å ha tilintetgjort en tysk styrke og ødelagt endel tanks og kanoner. Ifølge en annen melding er 17 tyske tanks blitt ødelagt under en kamp om en høyde som nu er i russernes hender og behersker et betydelig område. I et annet avsnitt nådde russiske tropper lørdag fram til den andre tyske forsvarslinje etter at de med bajonett og håndgranat hadde drevet de tyske forsvarere ut av deres stillinger. I en senere melding heter det at Timosjenko's arme har avskåret tyskerens sambandslinjer som går fra nord til syd.

Fra Kaukasus meldes det at tyskerne har kastet nye tropper inn i kampene i Mosdok området i sitt framstøt mot Grosnyj oljefeltene, men alle angrep er blitt stanset av russerne. De tyske tropper har, ifølge den siste Moskva melding, måttet trekke seg tilbake til sine utgangstillinger.

På den andre kanten av den russiske front øker kampene i området sør for Leningrad. Operasjonene her blir i dagens kommunike, omtalt som meget viktige.

Midtøsten: Det britiske kommunike fra Kairo melder hovedsakelig øket alliert luftvirksomhet. Fientlige flyplasser og transportkollonner er blitt angrepet. Over Malta er 2 fientlige jagerfly blitt skutt ned. Siden begynnelsen av juni måned har allierte fly i Middelhavet senket fientlig tonnage på ialt 60 tusen tonn. Det meldes videre at britiske ubåter har senket 5 fientlige forsyningskip og skadet 3 andre i Middelhavet i de siste dager.

Fjerne Østen: Allierte tropper på Ny Guinea som for første gang var understøttet av lett artilleri, har tvunget japanerne til å trekke seg tilbake fra noen av utpostene i Owen Stanley fjellene. Allierte fly har bombet japanske flybaser og forsyningslinjer, likesom de har angrepet og bombet japanske stillinger på Salomon øyene, hvor 3 japanske transportskip ble truffet.

VVVVVV V VVVVVV

Det er 2 år siden quisling og NS med tysk hjelp overtok styret i Norge.

Landsforrederne sitter fremdeles ved makten, men i dag vet vi at de har sett sin lengste tid. Hver dag bringer dem nærmere oppgjøret og dommen for de forbrytelser de har begått og fremdeles begår. Det hjelper ikke om forrederne strever aldri så meget for å skaffe seg et slags rettsgrunnlag å stå på. Påstanden om at den såkalte nasjonale regjering statsrettslig er dannet på et norsk rettsgrunnlag er det ingen som legger noen vekt på. "Statsakten" på Akershus og "rikstinget" som med så megen pomp og prakt var planlagt til den 25. september har ingen rettslig eller statsrettslig betydning. Etter alt det som er hendt, lar vi oss ikke lenger narre. Allikevel kan det nå, etter de forløpne 2 år, være på sin plass å minne om en del kjensgjerninger:

Da Norge ble overfalt sto alle gode nordmenn sammen om å opprettholde ro og orden og den offentlige administrasjon. Den 15. april 1940 oppnevnte Høyesterett administrasjonsrådet, som på lovens og forfatningens grunn i samsvar med folkeretten overtok landets styre. Administrasjonsrådet ble imidlertid tvungvekk. Tyskerne hadde aldri tenkt at Norge skulle administreres etter folkets regler for militær okkupasjon. Deres plan var å tvinge Norge, som en annen vasallstat, over på tysk side i krigen og med alle midler hensynsløst utnytte landets hjelpemidler økonomisk og militært. Det var på dette grunnlag Terboven den 25. sept. 1940 slapp quisling-styret til.

Hvorledes har så dette styret vært? - En kan trygt si at quisling-styret i de forløpne 2 år, betegner en eneste sammenhengende rekke av forbrytelser mot det norske folk. Landet er gjenstand for en systematisk utplyndring. - Okkupasjonsmaktens konto i Norges Bank er nå oversteget 5 milliarder kroner. - Norske borgere blir tvunget til å arbeide for den tyske militærmakt. Norsk ungdom sendes til østfronten for å kjempe sammen med landets fiender. Samtidig øves den verste terror mot befolkningen. Rettssikkerhet og personlig sikkerhet og frihet eksisterer ikke lenger. Grunnlov og lov er krenket på det groveste. Flere tusen av våre beste menn sitter i dag i fengsel eller konsentrasjonsleir uten lov eller dom, utsatt for vilkårlighet og mishandling. Det er i mistenkelig mange tilfeller hendt at unge, sunne og sterke menn plutselig er avgått ved døden i fengslet. Det er grunn til å tro at de er pint ihjel.

Det må være klart at et styre og et parti som er ansvarlig eller medansvarlig for slike tilstander, intet annet er enn forbrytere. Det gjør ingen forskjell at quisling nå kaller seg "ministerpresident" og hans hjelpere "ministre" heller ikke at den såkalte "nasjonale regjering" sitter på Oslo Slott og kaller sine beslutninger for lover. Det er betegnende at de fleste av hans lover skal gjelde uten hensyn til grunnlovens bestemmelser om at de kan prøves av domstolene. En må derfor si at det er den rene rettløshet og vilkårlighet som rå. Ingen lar seg derfor imponere av quislings lover.

"Statsakten" ga ikke quisling-styret noe rettslig grunnlag. Derfor var det så meget om å gjøre å få avholdt det planlagte "riksting". Men det sier seg selv at et "riksting" sammenkalt av quisling under den tvang og lovløshet som i dag hersker i Norge under en hver omstendighet ville være uten noen som helst rettslig betydning. "Rikstinget" er nå utsatt inntil videre. Men det er likevel betegnende for NS's stilling at de etter 2 års styre har så liten tilslutning innen det norske folk at de ikke kan få sammenkalt en forsamling, som enn bare formelt, kunne gjøre tjeneste som "riksting". Han mangler fullstendig det norske folks tillit, og han vil heller aldri få den. Mostanden mot ham og hans styre er urokelig og vokser fra dag til dag. Dette viser høyesterettsdommernes vedleggelse av sine embeder, kirkens og lærernes heltedige kamp og nå sist arbeidernes, arbeidsgivernes, funksjonærenes og alle andre yrkers motstand mot de samband som skulle danne grunnlaget for hans "riksting".

Det norske folk har hittil måttet finne seg i alle quislings overgrep, svindel og korrupsjon, men hele folket står samlet mot ham. Det er vilje som ligger bak folkets motstand og dette holder motet oppe hos de av våre menn som i dag sitter i fengsel og konsentrasjonsleir. Vi skal huske dem. De skal ikke ha lidt forgjeves. Det norske folks motstandsvilje er en sterk linje og den vil holde. quisling og hans hjelpere vil aldri bli annet enn forrederne. Det hjelper ikke hvor mange fantastiske kruspring og påfunn med "statsakt" og "riksting", han finner på.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

1 OKT. 1942

1118

A

Mappe 9
Ekspl. 362
Arg. 1942
2. Arg.
Jfr.

LONDON - NYTT.

29. september 1942.

Nr. 362.

Nyheten fra London 28/9-42, kl. 19.30.

RUSSLAND: Meldingene fra Moskva fra lever at kampene i Stalingrad er øket voldsomt. Tyske tropper fører fram flere forsterkninger, deriblant mange tropper som er blitt lastet med transportskip. Tanks og stormtropper har vært brukt under de siste tyske angrep, men russiske motangrep har klart å gjenerobre 2 gater fra fienden. De voldsomme kamper som har pågått i de siste 24 timer har ført til at fronten nå går i sikk-sakk gjennom byens ruiner. Tyskerne har nå en million mann på denne fronten, men de må betale dyrt for å komme inn i Stalingrads gater. I Moskva regner man med at tyskernes tap i løpet av 30 dage er over 200.000 mann. Dette er det største tap som noen armé noen sinne har lidt i et slag i løpet av så kort tid. - I et tilleggskommuniké blir det meldt at nordvest for Stalingrad hvor russerne hamrer løs på den tyske flanke, har en russisk avdeling under 2 dages kamp drept 2.000 tyskere og ødelagt 15 tanks. - I et annet avsnitt ble flere tyske angrep slått tilbake.

Et russisk tilleggskommuniké melder at i Mosdok-området har en russisk styrke besatt en høyderugg etter hårdnakkede kamper. - Andre russiske avdelinger har gjenerobret en rekke høyder og landsbyer sør for Novorossiysk. - Ved Voronesj har russiske tanks har russiske tanks smadret en del av fiendens befestede stillinger og en panseravdeling, under et framstøt inn i de tyske forsvarsstillinger. Et tysk angrep i dette avsnittet ble avvist. - På Leningrad-fronten ble 22 tyske blokk-hus ødelagt under 2 dages kamp.

MIDTØSTEN: Det er intet nytt å melde fra Egypt. Det har vært mindre luftvirkosomhet over slagområdet, men amerikanske Liberator-bombefly angrep i går kveld fiendtlig skipsfart ved Benghazi.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske luftstyrker i Kina foretok i går en rekke angrep langs Burma-veien.

På Salomonøyene ble det japanske fotfestet på sydspissen av Bougainville angrepet av de allierte. - Ved Rabaul på Ny Britannia ble japanske skip bombet og et 15.000 tons lasteskip ble sannsynligvis senket. - På Ny Guinea angriper australske patruljer japanske stillinger i fjellene, omtrent 60 km. fra Port Moresby.

CHURCHILL har sendt skipsbyggerne i Amerika en hilsen og sier: Bygningen av 500 store lasteskip i den korte tid av 12 måneder er nesten utrolig. Det er en rekord som er uten sidestykke. Deres landsmenn har stillet til disposisjon for krigen til sjøs, nesten 5.300.000 ton i løpet av et år. Dere vet hva denne økning i tonnasje betyr for de forente nasjoners væpnede styrker, og nazistene vet det og.

WENDELL WILLKIE, president Roosevelts representant, hat etter et besøk i Moskva reist videre til Kina.

GENERAL WAVELL, den britiske øverstkommanderende i India, uttalte i går kveld i Delhi at det ikke er lykkes tyskerne å nå det mål de hadde satt seg i Russland i sommer, nemlig å sette de russiske arméer ut av spillet. Generalen, som tok del i konferansens med Stalin i forrige måned, fortsatte: Den russiske hær og flyvåpenet er fremdeles i behold og værforholdene viser at en nærmer seg slutten på den gunstige årstid for dette felttoget. - General Wavell gikk så over til å tale om krigens gang på andre områder. Ingen er mer ivrig enn vi etter å lage en ny front, sa han. Det er helt sikkert at så snart det er mulig vil både de amerikanske tropper og vi opprette en front nr. 2, men det kan ikke opplyses om når og hvor det blir. Vi og amerikanerne vil måtte utstå harde kamper og li store tap før vi atter er tilbake på fastlandet, men vi skal komme dit. - Om skipsfarten sa han: En av de største kampene foregår i Atlanterhavet. Ja, krigen til sjøs er nesten den viktigste i denne striden og vi vet at skipsfartens stilling er blitt bedret. - Om luftoffensiven sa han: De slag som tilføyes tyskernes moral og den materielle skade under den britisk-amerikanske luftoffensiv over Tyskland bør man aldeles ikke undervurdere. - Han erklarte seg tilfreds med situasjonen i India. 70.000 rekrutter slutter seg hver måned til rekruttene i India. - Generalen uttalte at Burma strategisk sett er meget viktig på grunn av kommunikasjoner med Kina og for angrep mot områder som japanerne har tatt, men også for angrep mot selve Japan. Han erklarte at han hadde planer ferdig for gjenerobringen av Burma. Det er ingen tvil om utfallet. Amerika, Storbritannia, Russland og Kina vil kjempe til seiren er vunnet, sluttet general Wavell.

vvv vvv vvv

Stevnet på Lislet søndag kveld var siste post på programmet på forredernes lands- møte. Jernbaner og andre kommunikasjonsmidler ble så igjen beslåglagt for å bringe deltakerne tilbake til deres hjemsteder. De har sikkert kjent seg opplivet av å være sammen med så mange likesinnede. Til daglig er de jo henvist til omgang bare med sin egen samvittighet. De lever i et avendret samfunn i "det tyske livsrom" i Norge, skilt fra alle NORDMANNENS samfunn.

De som brøt opp fra Oslo har ikke fått personlig kontakt med en eneste NORDMANN, i de dagene de har vært her. Oslos innbyggere har sett på sine "gjester" med den samme kalde forakt som møtte Norges beskyttere i april 1940. Ingen kommunika- sjonsmidler fører fra forredernes og de stripetes leir over til NORSK grunn. Deres eneste håp er å skape en varig seir for de tyske våpen, de som blir båret mot Norge og andre frie folk. Derfor arbeider de for tyskerne, ikke av noen annen grunn. Det nytter lite å klynge seg til den legende at de har meldt seg til tjeneste for Norges undertrykkere for å kjempe for sivilisasjonen mot bolsjevismen. Nei, vi vil bare minne enkelte nazi-agenter om at NS gjorde seg klar til å ta imot den tys- ke krigsmakts representanter til avtalt tid i april 1940, på et tidspunkt da det besto "vennskapspakt" mellom Tyskland og Sovjet. En vennskapspakt som ble under- tegnet sommeren 1939, og som fra tysk side er blitt betegnet som noe i retning av "evig-varende". Den som lyttet til hitler fikk gang på gang bekreftet at krig mel- lom Sovjet og Tyskland var utenkelig. Varmt og beveget talte der führer om sin høyst respektable store nabo i øst. Han hadde intet utestående på den kanten. Han var den siste som ville tenke på å blande seg opp i russiske anliggender.

Fra sommeren 1939 til sommeren 1941 sto det ikke et eneste ondt ord om Sovjet i "fritt folk", og det hørte til god nazistisk tone å høyakte russerne. Det var ikke før den 22. juni 1941 at de ble et folk av kanibaler o.l. Forvandlingen skjedde i samme øyeblikk hitler fant tiden inne til å falle russerne i ryggen.

Forredere i Norge meldte seg altså til tjeneste for Tyskland på en tid da Tysk- land sto i et "evig-varende" vennskap med Sovjet. Det var under dette "evig-varende" vennskap at NS hilste bolsjevismens venner velkommen som Norges beskyttere. Hvis forredere fastholder at de gikk over til Norges overfallsmenn for å bekjempe Sovjet erkjenner de at de har holdt hitler for en løgner. Legenden om kampen mot bolsjevis- men som beveggrunn for forrederiets kaster altså ikke noe forsonende skjær over noe som helst, den er undfanget og født i løgn.

Forredere har stadig søkt å dekke seg bak det argument at Norge ikke var til- strekkelig forsvarsberedt til å ta kampen opp mot overfallsmennene. Det var ikke forsvarsvilje det skortet på, det var bare forsvarsevnen. Det nyttet ikke, man kun- ne like godt legge våpnene ned med en gang. Men pipen fikk snart en annen lyd. I dag er det helt god latin blandt quislinger å gi uttrykk for en dypt følt taknem- lighet over at Norge ble gjenstand for tysk erobring. Ikke noe mer ærefullt og gledelig kunne hende vårt folk enn å få del i de tyske goder, så som gestapo og al- dens vesen, og få lov til å gå opp i en høyere germansk enhet med alle våre nasjona- le særpreg. Det ville vært en ren forbrytelse om vi hadde vært så sterkt forsvars- beredt at selv en kujon kunne fristes til å sloss mot sin egen stamme, "hovedstammen". Heldigvis at Norge tapte og Tyskland vant i første omgang. Og måtte den tyske krigs- gud og Viktoria Terrasse holde sin varme hånd over alle forredere også i neste runde, det er deres bønn.

Nei, quisling gikk ikke overfallsmennene til hånd for å knække bolsjevismen. Han deserterte hverken fordi Norges forsvar var svakt eller fordi han hadde noen for- kjærlighet for Tyskland. Han stillet seg rett og slett til tjeneste for hitler fordi han hadde og fremdeles har et sykkelig, utilfredsstillet begjær etter makt og fordi han i sin stormannsgalskap var ledet av en inderlig forakt for det folk og det folke- styre som ikke har hatt eller har bruk for ham. Da overfallet på Norge ble planlagt fra tysk side og det ble spørsmål om å finne den samvittighetsløse hjelpesmann in- nen landet, var quisling helt selvskreven. Han la snart for dagen en spådomsevne som fullt ut røpet hans samspill med Berlin.

Tilhengerne av NS var vunnet først og framst for selv landet, Nasjonal Samling, og på den falske propaganda som knyttet seg til det. Mange falt fra. Lykkejegere og defekte, skuffede og hevngjerrige undermålere kom til da forrederiets ble åpenbart. Den ene forbrytelse tok den annen, veien tilbake ble mer og mer vanskelig å gå inntil den en dag var helt stengt. Nå speider de etter dekning, men intet nytter. Ingen NORDMANN vil kjenne dem lenger.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

5 OKT. 1942

1119

A

Mappe 9
Ekspl. 363
Arg. 2. arg. 1942
Jfr.

Nr. 363.

30. september 1942.

Nyheterne fra London 29/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Voldsomme slag blir utkjempet langs hele Storbritannias kyst. Kraftige tyske framstøt tar sikte på å bane seg vei gjennom byen fram til Volga, lærer en sovjet-armé seg fram mot Don lenger syd, langs en linje som går para- llelt med tyskernes framstøt. I selve byen har de kraftige tyske angrep med tanks og en infanteristyrke på 30.000 mann gjort en del framgang etter fryktelige tap. I meldinger fra Moskva i dag heter det at russernes framstøt gjennom de tys- ke forsvarslinjer har ført dem fram til et punkt på Dons østbreidd, og hele områ- det mellom Don og Volga står attter i lys lue. - I Kaukasus gjør russerne kraf- tige motangrep. De har greid å drive en kile inn i de tyske stillinger sydøst for Novorossiysk. - I Mosdok-området har russerne avvist kraftige tyske tankan- grep og påført fienden store tap av menneskelig og materiell. - På midtfronten har den russiske offensiv hatt ny framgang. I Rsjev-avsnittet har russiske styr- ker allerede brutt igjennom tyskerens linjer og tilbakeerobret 25 bebodde strøk. Russernes offensiv begynte lørdag morgen, da russiske tanks og infanteriavdelin- ger støttet av fly, rullet framover, etter at artilleriet i 2 timer hadde forbe- redt veien. Meldinger fra fronten i ettermiddag går ut på at russernes offensiv fortsetter.

DET FJERNE ØSTEN: I Owen Stanley-området på Ny Guinea gjør de allierte land- stridskrefter ny framgang. De trenger inn i, og gjør flankangrep mot de japans- ke forsvarsstillinger. Samtidig bringer allierte fly forvirring i de japanske baser på den andre siden av øya.--I går kveld ble det meldt at amerikanernes luftvirksomhet over Salomonøyene og de Aleutiske øyer siden forrige torsdag har resultert i tap av 49 japanske fly som ble ødelagt, 3 til som ble skadet, 2 kryss- sere, 2 undervannsbåter og 3 andre skip som ble truffet. Et av dem ble sannsynli- vis senket. Ingen amerikanske fly gikk tapt.

MIDTØSTEN: I Egypt er det fremdeles et opphold i kampene til lands. Det er kommet melding om at det hver dag kommer 10.000 ton forsyninger fram til Suez for Storbritannias styrker i Midtøsten. "Daily Telegraphs" medarbeider skriver at Suez er full av skip. Losseanleggene ved inngangen til kanalen er nå 10 gan- ger større enn ved krigens begynnelse. Det blir oppsamlet store lagre, og på østsiden er det bygget en ny jernbane for å opprettholde forbindelsen mellom de egyptiske og palestinske jernbaner. Langs kanalen er det også bygget nye veier for å skaffe forbindelsen med veiene gjennom Delta og Sinai-ørkenen til Palestina.

MADAGASKAR: Churchill opplyste i underhuset i dag at den eneste havn i Syd- madagaskar, Tulera, som ennå ikke var på britiske hender, nå har overgitt seg uten motstand til de britiske styrker på øya.

GENERALENE DIETL og FALKENHORST har hatt konferanser og drøftet de problemer som tyske tropper i Nord-Norge og Finland står overfor i den kommende vinter. Det heter i meldingene at tyskerne har gjort forberedelser langs hele kysten i nord for å hindre en alliert invasjon.

FINLAND: En artikkel i en finsk avis forsøker å bevise Finnlands uskyld i krigen med Russland. Det uttrykkes uro over Amerikas holdning til Finland og det appellertes om sympati og hjelp. Artikkelen forsikrer at de siste operasjo- ner på finskefronten utelukkende var resultat av den røde armés virksomhet og sier at Finnlands eneste mål er å opprettholde sin uavhengighet og frihet. Avi- sen sier til slutt at den høye oppgave som forsynet har gitt De Forente Stater er å trygge en varig rettstilstand som kan skape trygghetsfølelse hos de små na- sjoner og finnene bygger fremdeles sine håp på det. -

GENERAL DE GAULLE, sjefen for de kjempende franskmenn, har avlagt et besøk hos den tsjekkosllovakiske statsminister for å meddele ham at den franske nasjonal- komité i London betrakter Münchenavtalen av 1938 som ugyldig. Erklæringen ble gitt i dag, på 4 års dagen for Münchenavtalen. General de Gaulle forsikret den tsjekkosllovakiske statsminister om at et av den franske nasjonalkomité's grunnleggende mål er å opprette en allianse mellom Frankrike og Tsjekkoslovakia.

VICHY-KRINKASTEREN gjorde i går den oppsiktsvekkende innrømmelse at Laval- plan om å sende franske arbeidere til Tyskland var slått fullstendig feil. Le- selsen av arbeiderpropagandaen i Vichy sa at av de 150.000 fagutdannede arbeidere som Laval i juni lovet skulle reise til Tyskland, er bare 17.000 dratt av sted. Laval har bare 2 uker igjen til å oppfylle sitt løfte.

Det som i kirkedepartementet lades for tiden av en ekspedisjonssjef ved navn Sigmund - født Simon - Feyling. Her har steg til sin nåværende høye verdighet var han sogneprest i Egersund. Her var han særlig kjent som en varm venn av jødene, hvis omsorg lå ham meget på hjertet. Ikke skjelden fant man derfor også denne Sigmund - født Simon - på kristelige møter og stevner som en varm talsmann for jødene. På grunn av sin nidkjærhet avanserte han endog til kretsformann i Israelmisjonen der på sine kanter.

Nå er Simon blitt en fin høytstående nazist og dermed har han nok fått et "høyere" og "renere" syn på jødene. Han befatter seg nok med jødernes sak fremdeles, men nå er det for å finne fram de argumenter som skal til for å forsvare at jøder skal jages, pinnes og drepes som rotter og mus - i kristendommens navn.

Det må være med underlige følelser - hvis nazister er i besiddelse av den slags at denne forhennevende jodevenn i dag er vidne til hvorledes jødene, som det skjedd i forrige uke i Oslo i stor stil, blir jaget fra sine hjem uten å få ta med seg praktisk talt annet enn det de står og går i. "Mat for en dag kan tas med", sier tyskerne aller nådigst der de står med klappen i hånden og påser at kvinner og gråtende barn er utenfor hjemmets dør innen den oppgitte halvtime. "Kristendommens grunnverdier vernes" - sier Simon. En slik hykler og forbryter er det som i dag sitter som kirkedepartementets ekspedisjonssjef.

Selvsagt kan kirken ikke komme til forståelse med en stat som har personer av Feylings type i spissen for det departement som skal tjene som formidler mellom stat og kirke. Dette har da kirken også fått en overbevisende demonstrasjon av under de forsøk som Feyling og hans "ministre" i løpet av sommeren og høsten har gjort for å komme på talefot med kirken. Disse forsøk avdekket til overflod de hyklerer som er så karakteristisk for alt som heter nazisme. Herrene lot som om de ville få fred med kirken. Men hele kirken - også det norske folk med - er nå over at det de egentlig ville var å utnytte kirken for sine politiske planer.

Dette bakholdsangrep hadde kirken heldigvis klokskap og djervhast nok til å avvise. Men kirken vil nok få merke at den ikke har slått angrepet ustraffet til. Spesielt har Simon under alle forhandlinger, hatt i mente at hvis kirken ikke bryr seg, så skulle det til gjengjeld "være godtgjort at det var politikk som lå bak kirkens holdning". Denne herre har likefrem trukket den konklusjon at kirkens kamp intet annet er enn "kamouflert opprør mot den sittende regjering". Jo, Simon kan få snudd seg. --- I et skriv av 25. sept. d.d. til NS's tillitsmenn redegjør han for de forhandlinger staten har ført med kirken og erklærer at "departementet er avskåret fra å foreta seg mere i denne sak". Hermed mener han imidlertid ikke at kirken skal få seile sin egen sjø. Tvert om. Målbevisst har han arbeidet på å fange kirken i sitt politiske garn, og nå kan han meddele at fangsten er så godt som lykkedes. Han hevder overfor sine partifeller at den redegjørelse som kirkens nye styre sendte ut i juli måned "munner ut i en erklæring fra den midlertidige kirkeledelse om å ville løse kirken fra forholdet til den nåværende statsstyrelse. Men da er saken klar etter Feylings syn på den: "Dette punkt i redegjørelsen går uttrykk for et angrep på statsordningen gående ut på å berøve staten dens tradisjonelle og lovfestede myndighet over kirken og inneholder samtidig en direkte undersøgelse av det nåværende statsstyre. Dette angrep er av en åpenbar politisk karakter. ...." og videre "så lenge opposisjonens ledere vegrer seg ved å avgi den erklæring som de selv ved sin politiske og lovstridige aksjon mot staten og statsmakten har nødvendiggjort, bærer de også ansvaret for at forhandlinger og en avspenning i kirkestriden ikke kan komme i stand".

Med dette er det klart at kirkens kamp mot staten nå går inn i en ny fase. De som vil å forfølge jøder vil Feyling snart gå over til å forfølge prester og andre kristne ledere. Et lite forhåndsvarsel fikk man i forrige uke da ca. 10 prester ble drøvet bort fra sine hjem.

Ingen andre en quisling og hans menn tror på deres vrøvl om at kirken representerer en politisk sammensvergelse mot staten. Men én ting kan herrene føle seg forvisset om, og det er at jo hardere den forfølgelse, som de på dette grunnlag står i ferd med å slippe løs på den norske kirke, blir, jo hardere vil også kirkens motstand bli. Og presten Simon Feyling skulle - selv om han bare fikk høre til sin presteeksamen - ha lest så pass kirkehistorie at han visste at sverd i biter på ånd.

GUD BEVARE KONGEN OG FADERLANDET.

5 OKT. 1942

A

Mappe 9
Ekspl. 364
Arg. 2. arg. 1942
O.V.
Jfr.

LONDON - NYTT.

1121

1. oktober 1942.

Nr. 364.

Nyhetene fra London 30/9-42, kl. 19,30.

RUSSLAND: Bretninger fra fronten i dag omtaler voldsomme slag nordvest for Stalingrad, der tyskerne kaster inn tanks og stormtropper for på ny å forsøke å slå seg gjennom til Volga. Alle disse angrep er blitt holdt det siste døgn. Dagens sovjetkommuniké melder at under kampene i Stalingrad-området er tyskerne blitt påført nye svære tap. På et sted styrtet soldater fra den røde armé og fra Stalingrads borgervern fram i et uimotståelig bajonettangrep for å ta igjen tapt terreng. - Rundt de strategiske høyder i de nordlige og nordvestlige forsteder er marken oversvømt med tyske falne. Bare i går tapte tyskerne 1.500 soldater 29 tanks i dette området, og allikevel trengte de ikke inn til gatene midt i byen. Meldinger fra fronten i dag anslår at omtrent 2.000 kanoner og 25 artilleriregimenter er rettet mot Stalingrad. - Nordvest for Stalingrad foretar tyskerne endeløse motangrep for å demme opp for de framrykkende russere. Tyskerne har samlet 30 divisjoner i dybden, men Timosjenko som har nådd Don-elven har fremdeles initiativet.

Ifølge en Pravda-melding har den russiske offensiv ved Resjev brutt seg vei gjennom den nordvestlige del av de tyske forsvarsverker, en linje tyskerne kalte "der Führer Linie". - På den fjerde dag av den nye tyske offensiv i nærheten av Mosdok holder den røde armé stand. Russerne gjør kraftig motstand mot et angrep av tyske og rumenske alpetropper sydøst for Novorossiysk. Det er også foretatt et kommandolignende tokt inn i Novorossiysks havn. En angripende gruppe utslettet mannskapene på to tyske batterier.

VESTFRONTEN: 3 tyske fly til foretok angrep ble i dag skutt ned over den engelske kyst. Det blir opplyst i London at hittil i september er 25 tyske fly skutt ned over Storbritannia. Dette utgjør en stor del av det lille antall tyske fly som har sendt over. Nesten like mange fly ble skutt ned over sine baser av britiske flygere som gjorde raske utfall på patruljer.

2 tyske fly fløy i lav høyde over en skole i Syd-England i går og bombet den. De drepte 20 skolegutter, en lærerinne og rektoren på skolen. 30 andre ble såret.

MIDTØSTEN: Dagens kommuniké fra Kairo sier: Natt til tirsdag var britiske landpatruljer iilden over hele fronten. Allierte bombefly har på ny angrepet Tobruk og framskutte fiendtlige landingsplasser. I det Joniske Hav har middels store bombefly angrepet et italiensk handelsskip, som man senere så ble satt på grunn. Britiske torpedofly fra marinen har oppnådd treff midtskips på en fiendtlig destroyer. - I går ble det utført virkningsfulle angrep av langdistansejagerfly mot lastebiltransporter mellom Sidi Barani og Mersa Matruh. De skjøt ned 2 fiendtlige fly. 2 britiske fly savnes fra alle disse operasjoner.

2 fiendtlige jagerpatruljer nærmet seg Malta i går, men da de ble utfordret av øyas jagere, undgikk de kamp. Britiske fly og undervannsbåter opererer fortsatt fra Malta og slår med knusende virkning løs på fiendens konvojer. Herler ikke har all bombing knekket moralen til inbyggerne på Malta.

DET FJERDE ØSTEN: På Ny Guinea hamrer de allierte løs på de japanske styrker til lands med god virkning. Et kommuniké fra general Mc.Arthurs hovedkvarter melder at viktige stillinger i Owen Stanley fjellene nord for Port Moresby er blitt inntatt. De japanske tropper er på tilbaketog og etterlater seg lastrer og utstyr. Kommunikéet tilføyer at de allierte tropper stadig avanserer.

PRESIDENT ROOSEVELT anmodet i går kveld kongressen om å garantere en øyeblikkelig bevilgning på 715 mil. pund for å bygge 14.000 nye bombe- og jagerfly til den amerikanske flåte.

Sjefen for den amerikanske krigsproduksjon opplyste i går at det blir anslått at De Forente Staters krigsproduksjon i år vil bli større enn den samlede produksjon i Tyskland og alle land i Europa under tysk herredømme.

I SEPTEMBER FOR 2 ÅR SIDEN da tyske fly kom over England i hundrevis både om dagen og natten ødela det britiske flyvåpen 1.124 tyske fly. Denne september har det vært det britiske flyvåpen som har sendt svermer av bombefly over Tyskland, i en offensiv langt større enn det noen gang foretok. I de første 18 dage av september kastet det britiske flyvåpen 5.000 tonn med bomber på Tyskland.

v v v v v v v v v